

KOLARIN KUNTA 2025

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2025

Kunnanhallituksen hyväksymä 31.3.2026 § 51

Kunnanvaltuuston hyväksymä 11.6.2026 § 20

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	6
1.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
1.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	15
1.4. Kunnan henkilöstö.....	16
1.5. Ympäristöasiat.....	17
1.6. Muut ei-taloudelliset asiat	18
1.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	18
1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	18
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	20
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	22
3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
3.2. Toiminnan rahoitus	23
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	27
5. KOKONAISTULOT JA -MENOT	31
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	32
6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	32
6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	32
6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	33
6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	33
6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	34
6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	35
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	43
7.1. Asiaa koskeva sääntely	43
7.2. Tilikauden tuloksen käsittely.....	43
7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	43
8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	44
8.1. Seuranta koskeva sääntely	44
8.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	44
8.2.4. Kuntaympäristöpalvelut	59
8.3. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	65
8.3.1. Käyttötalouden toteutuminen	65

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Uusi valtuustokausi

Kevään 2025 kuntavaaleissa kunnanvaltuutetuiksi valitut 21 luottamushenkilöä aloittivat työnsä kunnanvaltuuston 3. kesäkuuta pidetyssä järjestäytymiskokouksessa. Vaalikauden työ on alkanut kairilla hallinnon tasoilla varsin sujuvasti. Luottamushenkilöorganisaatiota uudistettiin alkavalle valtuustokaudelle lautakuntia yhdistämällä. Tekninen lautakunta ja rakennuslautakunta yhdistettiin yhdeksi ympäristölautakunnaksi. Muutoksella pyritään virtaviivaistamaan ja myös tehostamaan kunnan päätöksentekoa ja siihen liittyvää valmistelutyötä. Kunnanjohtajana uskon ja luotan siihen, että myös jatkossa pystymme tekemään rakentavaa ja keskustelevaa yhteistyötä kaikissa luottamustoimi- missä ja yhdessä viranhaltijavalmistelun kanssa.

Kolarin kuntastrategian päivistytyö on yksi uuden valtuuston tärkeimmistä tehtävistä ensimmäisen toimintavuoden aikana. Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä pitkän aikavälin suunnitelma, joka ohjaa kunnan toimintaa, taloutta ja muun muassa elinvoiman kehittämistä.

Negatiivinen tilinpäätös ja tuleva kehitys

Kuntamme tilinpäätös vuodelta 2025 toteutui talousarviota vähän parempana, eli ennakoitua tilikauden alijäämää kertyi arvioitua vähemmän. Tilinpäätöksen luvut osoittavat menneen vuoden osalta noin 397 764 euron alijäämäistä tulosta. Kunnan talous kääntyi alijäämäiseksi ensimmäisen kerran sitten vuoden 2007.

Lähivuosien osalta käyttötalouden näkymät ovat samankaltaiset, jos emme onnistu selkeästi lisäämään tulo-rahoitusta ja samalla hillitsemään menojen kasvua. Toki on edelleen muistettava, että kunnalla on taseen kertynyttä kumulatiivista ylijäämää noin 22,6 miljoonaa euroa ja sijoitusvarallisuutta noin 5 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 tehdyt investoinnit on pystytty hoitamaan kunnan kassavarojen kautta, mikä on mahdollistanut lainakannan alenemisen. Vuoden aikana maksettiin pois pitkäaikaisia lainoja 2,8 milj. euron edestä. Vuoden 2025 lopussa kunnalla oli lainaa 154 euroa per asukas. Vuonna 2024 lopussa lainaa oli 872 euroa per asukas. Kunnan lainakanta on Suomen kuntakenttään verrattuna hyvin alhaisella tasolla.

Monitoimitalon leasingrahoitus kasvattaa kunnan vastuita ja korkoriskiä, vaikkei se suoraan lainakannassa näy. Kuntakonsernin osalta riski on maltillinen ja nähtävillä ei ole takausvastuiden riskien realisoitumista.

Tulevia haasteita ja mahdollisuuksia

Kuten tunnettua, niin Suomen hallituksen toiminta ohjaa merkittävästi kuntia. Kunnissa on odotettu jo pitkään käytännön toimia niin sanottuun normien purkuun (liiallinen sääntely) valtion taholta, kuitenkin normit ovat vain lisääntyneet. Kevään 2026 aikana eduskunnan käsittelyyn tulossa oleva hankintalakiuudistus on osin hajottamassa kuntien toimivat ja tehokkaat yhteistyörakenteet. Hankintalain mahdolliseen muutokseen olemme pyrkineet varautumaan jo kuluneen vuoden 2025 aikana pohtien valmistavia suunnitelmia ja toimintamalleja erityisesti LapIT Oy:n osalta. Erityisesti ICT-infrastruktuurin ja -palveluiden sidosyksiköillä on keskeinen rooli asiakkaidensa toimintojen jatkuvuuden turvaamisessa, kustannustehokkaassa palvelutuotannossa ja myös esimerkiksi erittäin tärkeässä kyberturvallisuuden ylläpitämisessä.

Hankintalain uudistuksen on laskettu aiheuttavan jopa 600 miljoonan euron lisäkustannuksen Suomen kunnille. Kolarin kunnan kohdalla voidaan kustannusten arvioida olevan edellä mainituilla perusteilla erittäin merkittävät. Uudistuksen keskeisin osa on sidosyksikkösäännön kiristys, joka rajaa kuntien yhteistoiminnallista ja tehokasta tekemistä. Uudistuksen vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin pieniin kuntiin, joille on tämän kautta tiedossa kulujen kasvua ja palveluiden järjestämisen

vaikeuksia. Kuntien yhdessä omistamat yhtiöt ovat kuntien yhteistyön muoto ja alusta. Tässä yhteydessä voin myös todeta, että meidän kaikkien kuntien taloudellinen ja toiminnallinen etu on laaja-alainen verkostoyhteistyö. Esimerkiksi ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja hallinnosta Kolarin kunnan alueella vastaa Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta. Toki myös sopijakuntien itsensä on aktiivisesti osallistuttava toimintojen kehittämiseen ja valvottava etuaan.

Valtakunnallisesti suunnitellun matkailijaveron osalta Kolarin kunta on lausunut myönteisesti ja ilmaissut halukkuutensa osallistua matkailijaveron pilotointiin kokeilukuntana. Matkailijaveron käyttöönotto hyödyttäisi aluetta sekä kuntaa kattamaan erityisesti matkailusta koituvia investointi- ja ylläpitokustannuksia, esimerkkinä erityisesti matkailua palvelevien reitteihin liittyvän infrastruktuurin kestäväyttäminen ja kehittäminen sekä muun elinkeinon liittyvän infrastruktuurin ylläpito. Matkailijaveron avulla voitaisiin myös edistää matkailun sosiaalista hyväksyttävyyttä muun muassa paikallisten asukkaiden keskuudessa. Palveluiden kehittämisestä hyötyvät sekä matkailijat että kuntalaiset.

Elinvoimainen kunta

Olemme jälleen ilolla ja pitkäjänteisen työn tuloksena voineet todeta, että Kolarin kunta on 14. sijalla EVP-kokonaisindeksin mukaan kaikkien Manner-Suomen kuntien joukossa. Vahvan elin-, veto- ja pitovoiman kenttään ovat keskittyneet pääosin suurimmat kaupungit, suurimpien kaupunkien läheisyydessä olevat kehyskunnat, yksittäiset maakuntakeskukset sekä muutama Lapin matkailukunta. Mielenkiintoista on havaita, että muun muassa Rovaniemi jäi tässä vertailussa Kolarin taakse. Kolari on koko Suomessa alle 4000 asukkaan kuntien joukossa ykköspaikalla ja valtakunnallisesti mitattuna maaseutualueiden kunnista Kolari on kolmantena.

Kyseinen kuntien elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa mittaavan tutkimuksen muuttujia ovat muun muassa kuntatalous, työllisyys, tulonsaajien ansiot sekä väestönmuutos. Kyseisen vertailevan mittauksen perusteella myös muut Lapin matkailukunnat erottuivat edukseen ja Lappi näyttäytyy aluekehitykseltään valtakunnallisesti vahvana maakuntana. Käsitykseni mukaan meillä Kolarissa on vuosien varrella onnistuttu tekemään paljon hyvin ja oikein. Yleinen hyvä kuntakuvamme, toimivat kunnan tuottamat ja tilastollisesti vertailtuna kustannustehokkaat julkiset palvelut sekä ennen kaikkea kasvuhakuinen toimintaympäristö ja yritykset antavat tukevan pohjan positiiviselle kehitykselle myös jatkossa.

Matkailuelinkeino ja siihen liittyvä palvelukokonaisuus on kiistatta kuntamme merkittävin elinkeinohaara. Mutta on hyvä tiedostaa, että kestävä, vaihtuvilta talouselämän suhdanteilta suojaava ja myös kansantaloudellisesti hyödyllinen elinkeinopolitiikka vaatii kunnassa alati tahtotilaa mahdollisimman laajaan elinkeinopohjaan pyrkimisessä.

Kolarin kunta ja Ylläksen Markkinointi Oy solmivat uuden nelivuotisen markkinointisopimuksen vuoden 2026 alussa. Sopimuksen arvo on 250 000 euroa vuodessa ja sitä voidaan sopimuksen mukaisesti tarkastella kolmen vuoden määräaikaikaisuuden kuluttua. Sopimus koostuu Ylläksen matkailualueelle tuotettavista markkinoinnin palvelukonsepteista ja niiden käytännön toteutuksesta.

Yhteistyö ja infrahankkeet

Pohjoisten alueiden merkityksen globaali kasvu on merkillepantavaa. Suomen huoltovarmuus, turvallisuus, kriisivalmius, liikenneyhteydet ja pohjoismaisen yhteistyön lisääminen ovat nousseet viime vuosina keskiöön. Tässä kontekstissa Kolarin kunta ja erityisesti kirkonkylän alue sijaitsee logistisesti tärkeässä solmukohdassa niin rautatie- kuin kumipyöräliikenteen osalta. Kolarin radan sähköistys on etenemässä suunnitteluvaiheessa ja uutta Kolari-Svappavaara -rataosuutta pyritään edistämään aktiivisesti. Tornionlaakson neuvosto on Suomen ja Ruotsin Tornionlaakson kuntien sekä Tornionlaakson norjalaisten naapurikuntien yhteistyöelin, jossa Kolarin kunta pyrkii rakentavasti vaikuttamaan alueen kärkihankkeiden, kuten juuri liikenneinfran edistämiseksi.

Olemme kunnassa myös käynnistäneet Väyliä tulevaan -hankkeen, jossa suunnitellaan Kolarin kirkonkylän alueen potentiaalin ja toimintaympäristön merkittävästi parempaa hyödyntämistä. Kirkonkylän alueella elinkeinorakenne ja toimialarakenne painottuvat muun muassa teollisuuden, logistiikka-alan, terveys- ja hyvinvointialan sekä maansiirtoalan yrityksiin. Kunnan kehitys- ja elinkeinopalvelut Kolke on laatinut yhdessä yrittäjien ja päättäjien kanssa elinkeino-ohjelman 2024–2028, minkä yhteydessä selvitettiin yrittäjien tarpeita ja näkemyksiä kunnan ja yritysten kehittämiseen ja toimintoihin. Kolarin elinkeinojen kehittämiseen liittyvät strategiset linjaukset on näin luotu osallistavassa kuntastrategiatyössä sekä strategiaan pohjautuvassa ohjelmatyössä.

Kuntaorganisaatio

Uusi ja uljas monitoimitalo avattiin käyttöön elokuussa 2025 suunnitelmien mukaisesti. Kolarin kunnan historian suurin yksittäinen, noin 20 miljoonan euron investointi on hieno työnäyte koko kuntamme henkilöstön ammattitaidosta ja yhteistyökyvystä sekä kuntapäätäjien rohkeudesta investoida ja katsoa luottavasti tulevaisuuteen.

Kunnan hallinto-organisaation kehittäminen on jatkuvaa työtä. Menneen vuoden aikana muokkasimme useiden työntekijöiden tehtäväkuvia, rekrytoimme uusia työntekijöitä muun muassa uuden maankäyttöinsinöörin kyseiseen virkaan ja muutimme henkilöstöasiantuntijan toimen henkilöstö- ja hallintopäällikön viraksi. Kunnan hallintojohtajan virka on päätetty jättää täyttämättä.

Kunta valmisteli henkilöstöhallinnossa vuoden 2025 aikana valtakunnalliseen tasopalkkajärjestelmään siirtymisen. Kyseinen työ oli varsin iso ja siinä onnistuminen edellytti tiivistä ja hyvää yhteistyötä työntekijöiden ja työnantajan välillä, tässä onnistuimme. Järjestelmä otettiin käyttöön 1.10.2025 sekä osittain takautuvasti 1.2.2025.

Lopuksi haluan kiittää kuntamme sitoutuneita ja osaavia työntekijöitä. Meitä on kunnan palveluksessa vaihdellen noin 200 henkilöä ja kykenemme tuottamaan julkiset palvelut kattavasti ja varsin kustannustehokkaasti noin 4 000 asukkaan elinkeinotoiminnaltaan erittäin aktiivisessa ja yhä voimistuvassa kunnassa.

Kolarissa 10.3.2026

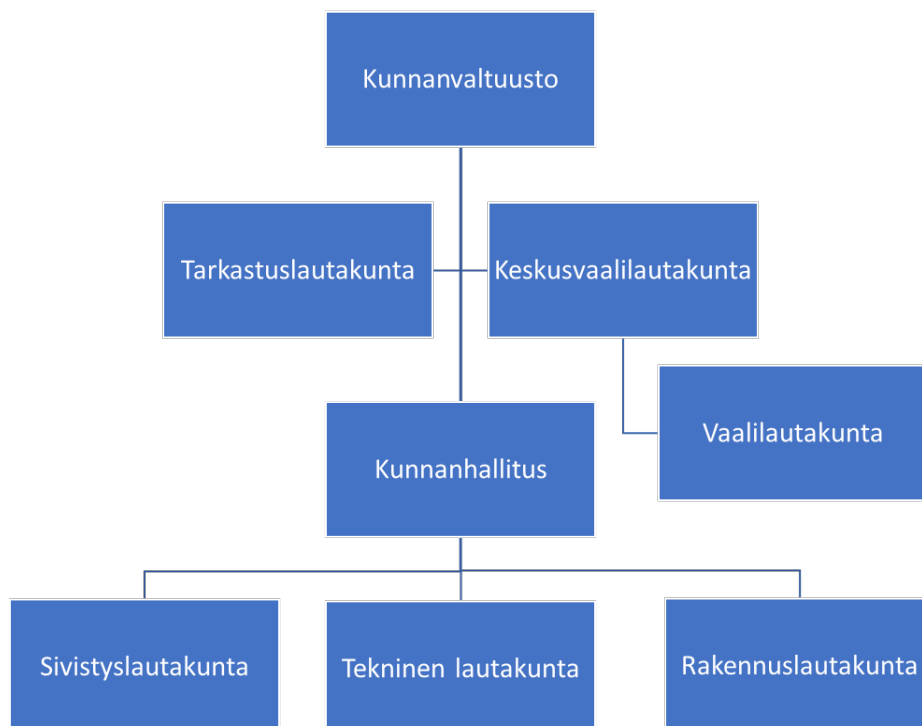
Markku Vehkaoja
Kunnanjohtaja

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

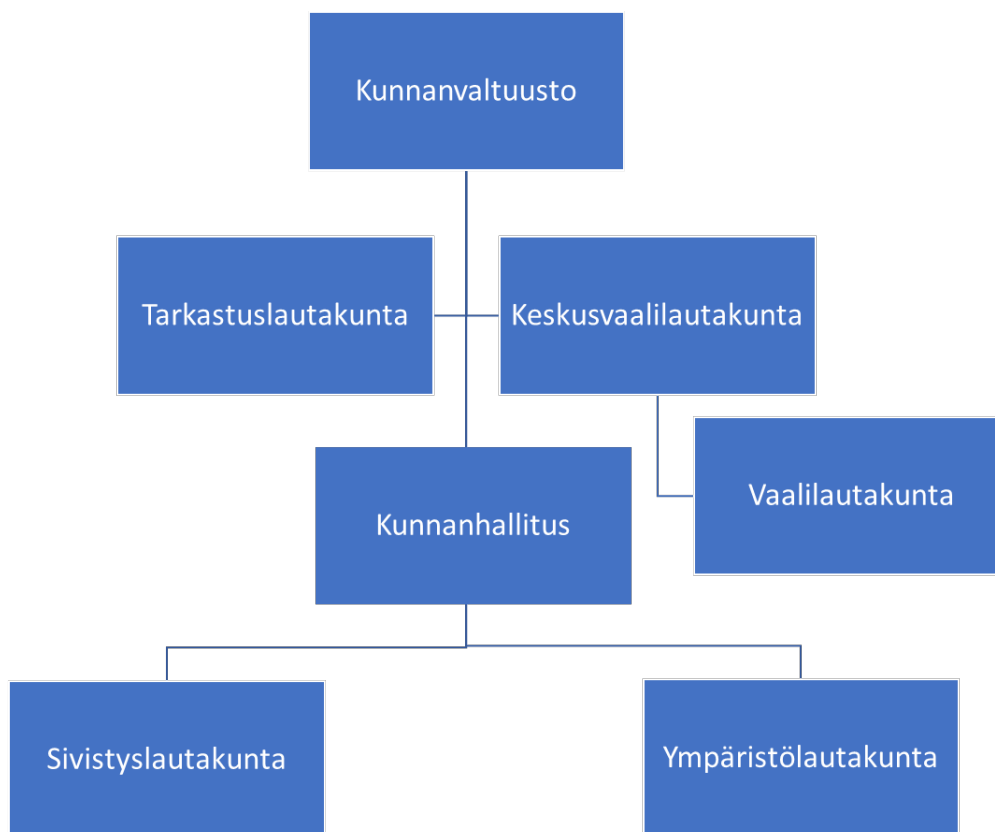
1.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kolarin kunnan luottamushenkilöorganisaatio oli vuonna 2025 seuraavanlainen :

Kuva 1: Toimielinorganisaatio 1.1. - 31.5.2025

Kuva 2: Toimielinorganisaatio 1.6. - 31.12.2025

Kunnanvaltuusto 2025

Valtuuston poliittiset voimasuhteet olivat 1.1. - 31.5.2025 seuraavat:

- yhteislista Kolari 21	6
- yhteislista Kolarin Kylät ja Tunturit	5
- Suomen Keskusta	5
- Vasemmisto	4
- SDP	1

Valtuuston poliittiset voimasuhteet olivat 1.6. - 31.12.2025 seuraavat:

- yhteislista Kolarin Kylät ja Tunturit	8
- yhteislista Kolari 21	6
- Suomen Keskusta	4
- Vasemmisto	3

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto 1.1. - 31.5.2025

- Kylmämaa Jarmo	Keskusta	valtuuston pj
- Pääkkölä Ira	Vas.	valtuuston I vpj
- Uusitalo Veli-Pekka	Kolari 21 yl.	valtuuston II vpj

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto 1.6. - 31.12.2025

- Uusitalo Veli-Pekka	Kolari 21 yl.	valtuuston pj
- Kaikkonen-Tiensuu Helena	Keskusta	valtuuston I vpj
- Lipponen Mikko	Kolarin Kylät ja Tunturit yl.	valtuuston II vpj

Kunnanvaltuusto kokoontui 8 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 64 asiaa.

Kunnanhallitus 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtaja:

Vaattovaara Orvo

Varapuheenjohtaja:

Koivumaa Johanna

Kunnanhallitus 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtaja:

Kiili Johanna

Varapuheenjohtaja:

Vaattovaara Orvo

Kunnanhallituksen kokouksia pidettiin 18 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 286 asiaa.

Tarkastuslautakunta 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtaja:

Lipponen Mikko

Varapuheenjohtaja:

Vaattovaara Voitto

Tarkastuslautakunta 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtaja:

Murphy-Kaulanen Michele

Varapuheenjohtaja 1.6.2025 - 11.12.2025

Hamari Markku

Varapuheenjohtaja 12.12.2025 - 31.12.2025
Ikonen Ville

Tarkastuslautakunnan kokouksia pidettiin 5 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 44 asiaa.

Keskusvaalilautakunta 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtaja:

Pantsar Antero

Varapuheenjohtaja:

Laine Antero

Keskusvaalilautakunta 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtaja:

Kylmämaa Jarmo

Varapuheenjohtaja:

Mäkelä Hanna

Keskusvaalilautakunnan kokouksia pidettiin 9 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 32 asiaa.

Kunnan tilivelvollisia vuonna 2025 olivat

- kunnan toimielinten jäsenet lukuun ottamatta valtuutettuja
- kunnanjohtaja
- toimialajohtajat (kehitysjohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja)
- ympäristötoimen tulosalueella rakennustarkastaja
- elinkeinopalvelujen tulosalueella kehitysjohtaja

Konserniyhtiöissä tilivelvollisia olivat toimitusjohtajat ja hallitukset.

1.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden toipuminen otti takapakkia kuluvan vuoden aikana. Ongelmana on kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmalla on saanut suomalaiset kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Ulkoinen kysyntä on sen sijaan ollut hieman odotettua vahvempaa. Yhdysvaltojen tullien vaikutus on toistaiseksi jäänyt vähäiseksi, ja maailmantalous sekä -kauppa ovat kasvaneet kohtuullisesti.

Tämä on heijastunut myös vientiin. Lisäksi tuotannolliset investoinnit antavat aihetta odottaa parempaa kasvua tulevina vuosina.

Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin. Suomen talouden tuotannon taso on nyt selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason, ja talouden odotetaan toipuvan tulevina vuosina. Vuonna 2026 kasvu on 1,1 prosenttia, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028.

Suomen talouden ongelmat eivät tule ensisijaisesti ulkoisesta kysynnästä. Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euroalueen talous on toipumassa, joskin maiden väliset erot kasvussa ja näkymissä ovat varsin suuria. Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu, kun tullien vaikutukset heijastuvat yhä laajemmin nostoen hintoja ja hidastavan kulutuksen kasvua. Nousevissa talouksissa kasvu jatkuu ripeänä. Epävarmuudesta huolimatta maailmankaupan näkymät ovat kokonaisuutena melko myönteiset.

Tavaravienti on kasvanut vuonna 2025, vaikka Yhdysvaltojen tullit varjostavatkin näkymiä. Osin kasvuun ovat vaikuttaneet laivatoimitukset, mutta myös kysynnän toipuminen euroalueella on vahvistanut vientiä. Myös tuonti on ollut kasvussa. Vielä tänä vuonna nettoviennin vaikutus kasvuun on positiivinen, mutta jatkovuosilla puolustushankinnat ja muut investoinnit nostavat tuontia enemmän kuin mitä viennin odotetaan kasvavan.

Julkisyhteisöjen alijäämä on jämähtänyt syväksi. Alijäämä heikkenee ja pysyy yli kolmessa prosentissa suhteessa BKT:hen 2020-luvun loppuun asti. Velkasuhde jatkaa kasvuaan ja nousee yli 95 prosenttiin.

Vuosi 2025 on ollut julkiselle taloudelle kaksijakoinen. Alijäämä kohenee, mutta hitaasti veronkorotuksista ja sopeutustoimista huolimatta. Velkasuhde kasvoi odotettua nopeammin erityisesti muista kuin alijäämästä johtuvista syistä. Aiempaan arvioituna tilannetta parantaa loppuvuodeksi oletettujen puolustushankintojen ajoittuminen vasta vuodelle 2026. Valoa synkkään kokonaiskuvaan tuo myös paikallishallinnon menojen maltillinen kasvu.

Vuonna 2026 alijäämä heikkenee 4,5 prosenttiin BKT:sta ja velkasuhde kasvaa 91,6 prosenttiin. Alijäämää painaa ensi vuonna puolustushankintojen ajoittuminen, F35-hankinnan oletetaan alkavan kirjautua menoihin koneiden saapuessa. Lisäksi ensi vuoden tulojen kasvua vaimentaa veronkevennykset.

(Lähde: VM Taloudellinen katsaus talvi 2025)

Lapin alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2025

Maakuntien kehitys Suomessa on vaihtelevaa. Lappi on viime vuosina kirinyt kiinni aiempaa kehitys-eroa koko maahan ja joillain osa-alueilla on menty ohi. Myös alueen sisällä kehitys on hyvin eritah- tista ja paikalliset sekä seudulliset erot ovat merkittäviä. Tämä korostaa tarvetta päivittyvälle tilanne- kuvalle (mm. elinkeinoelämän signaalit ja investointivirrat), joka huomioi Lapin eri alueiden erityis- piirteet ja kehitysdynamiikan. Kuluvan vuoden aikana erityisesti matkailuala on osoittanut vahvaa kasvua, ja sen rooli Lapin elinvoimaisuudessa on entisestään vahvistunut.

Alueella nähdään merkittävää potentiaalia energiainvestoinneissa, jotka voivat muuttaa Lapin kehi- tystä ja asemaa paitsi kansallisesti myös kansainvälisesti. Uusiutuvan energian hankkeet, vetyta- lous ja sähköverkkoinfran kehittäminen avaavat mahdollisuuksia myös teollisuuden uudistumiselle ml. datakeskukset. Lisäksi puolustusteollisuuden mahdollisuudet ovat nousseet Lapissa keskuste- luun osana alueellista turvallisuutta ja huoltovarmuutta. Lapin strateginen sijainti ja infra tarjoavat puolustusosalalle tärkeitä investointi- ja sijoittumiskohteita.

Ennusteiden ja arvioiden mukaan Lapin kehitys näyttää positiiviselta lähivuosille. Näkymien ja inves- tointiympäristön ennustettavuutta kuitenkin heikentävät valtakunnalliset päätökset. Hallituksen vero- tuspäätökset ja leikkaukset lisäävät epävarmuutta Lapin keskeisillä toimialoilla esim. teollisuus- ja

kaivosalalla. Useiden alueen keskeisten toimijoiden syksyn aikana käynnistämät muutosneuvottelut heijastavat rakennemuutosta ja toimintaympäristön epävarmuuksia. Nämä korostavat tarvetta alueelliselle ennakkoinnille ja strategiselle yhteistyölle, jotta Lapin investointipotentialiaali voidaan hyödyntää kestävästi riittävällä tasolla.

Lapissa päivitetään parhaillaan maakuntaohjelmaa, joka tunnetaan paremmin nimellä Lappi-sopimus. Lappi-sopimuksen valmistelu tarjoaa alustan yhteiselle tahtotilan rakentamiselle. Lapin ensimmäisen yrittäjyysstrategian toteuttamista vauhditetaan toimeenpanotilaisuuksilla. Myös viimeiste-lyssä oleva Lapin ilmasto- ja energiastrategia sekä valmistelussa olevat Lappi-brändi 2.0 ja kulttuurin ja luovien alojen kasvuo-ohjelma osoittavat alueen tahtotilaa ja kehityssuuntaa kohti kestävä-ä, innovatiivista ja kulttuurisesti vahvaa tulevaisuutta.

Lapin investointipotentialiaali on mittava ja sen osittaista realisoitumista odotetaan 2–3 vuoden aikavälillä. Suurin osa potentialista on tällä hetkellä erilaisissa viranomaismenettelyissä ja lupaprosesseissa. Investointipotentialiin kuuluu useita energiaan liittyviä pumppuvoimala-, tuulivoima- ja hybridivoimahankkeita sekä kuusi kaivoshanketta. Tiehankkeet tukevat elinkeinoelämän ja toimintaympäristön kehittämistä, erityisesti NATO-jäsenyys, matkailun ja logistiikkatarpeen kasvu ovat nyt keskeisiä lähtökohtia. Merkittävä suunnitteilla oleva kehittämishanke on valtatie 4 Hirvas–Vikajärven-väli. Suomen kytkeytyminen Tornio–Haaparanta ratayhteyden kautta Ruotsin ja Euroopan junaverkkoon on henkilöliikenteen osalta kiinni valtion rahoitusosuudesta.

Lapin mineraalipotentialiaali on Suomen ja EU:n globaali kilpailuetu. Lapin kriittiset ja strategiset mineraalit tulee nähdä mahdollisuutena nostaa jalostusastetta ja kehittää arvoketjuja. Heikoin vaihtoehto on, että raaka-aineet viedään EU:n ulkopuolelle jalostettavaksi. Kriisien myötä on havahduttu oma-varaisuuteen ja huoltovarmuuden merkitykseen. Alkutuotanto on tärkeää lappilaiselle ruuantuotannolle. Lisäksi nähdään, että on tärkeä ylläpitää myös harvaan asutun maaseudun elinvoimaa, koska asuttu alue luo enemmän turvaa kuin asumaton.

Oppilaitosten kehitysympäristöjen vahvuus on Lapissa niiden käytännönläheisyys ja työelämälähtöisyys, mutta erityisesti startup-hautomoiden kehittämiseen tulisi panostaa. Julkisen ja yksityisen rahoituksen yhdistäminen sekä oppilaitosten ja yritysten välinen yhteistyö ovat avainasemassa uusien yritysten syntyminen ja liiketoiminnan kasvun tukemisessa. Lapissa TKI-toimintaa tukevat monipuoliset kehitysympäristöt, oppilaitosten labrat, startup-hautomot ja ekosysteemit. Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, Rovaniemen koulutus kuntayhtymä, Ammattiopisto Lappia, Digipolis, Business Rovaniemi ja Business Tornio muodostavat osin vahvan verkoston, jossa yhdistyvät koulutus, tutkimus ja yrityskehitys. Käynnissä olevat hankkeet, kuten Startup-ekosysteemi, kestävyysraportointi liiketoiminnassa ja sopimus- ja talousosaaminen kasvuyrityksille, tukevat erityisesti pk-yritysten ja uusien toimijoiden liiketoiminnan kehittämistä. Luovien alojen Createch-hankkeet tuovat mukaan myös tekoälyn ja kulttuurialan näkökulman. Lappilaisen luonnontuotealan ja ruuan lähituotannon jalostamista, tuotekehitystä ja suoramyyntiä kehitetään useissa yhteishankkeissa, joissa on mukana tutkimus, oppilaitokset ja yrityksiä.

Lapin väestökehitys jatkui vuonna 2024 hieman Tilastokeskuksen ennustamaa myönteisempänä. Väestömäärä pysyi edellisen vuoden lukemissa, mutta alueelliset kehityserot olivat huomattavia. Seutukunnista väestökasvuun ylsivät Rovaniemen ja Pohjois-Lapin seutukunnat ja vain viisi kuntaa. Kokonaisnettomuuttovoittoa Lappi sai 960 henkilöä maahanmuuton ansiosta. Sen sijaan kuntien välisessä muutossa jäätin 480 miinukselle ja vain kuusi Lapin kuntaa ylsi kuntien väliseen muuttovoittoon. Kehityssuunta on jatkunut tänä vuonna Lapissa samansuuntaisena, joskin kuntien välinen muuttoliiketappio on pienentynyt. Maahanmuuton myötä ulkomaan kansalaisten ja vieraskielisen väestön määrä ja osuus Lapin väestöstä on viime vuosina selvästi kasvanut. Myös väestöennusteissa tuodaan esille 218 Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2025:34 väestökehityksen eriytyminen ja maahanmuuton ratkaiseva rooli väestökehityksen suunnassa. Väestömuutoskeskusteluun tarvitaan monipuolisuutta, koska väestön väheneminen ei automaattisesti tarkoita elinvoiman vähenemistä.

Lapissa työvoimapulasta kärsivien kuntien kasvua jarruttaa heikko asuntotilanne. Erityisesti Rovaniemellä, Kittilässä, Inarissa ja Sodankylässä asuntojonot ovat pitkiä, ja muuttajat eivät löydä kohtuuhintaisia ja sopivia asuntoja. Asuntopulaa helpottamaan Sodankylän kunta rakentaa vuokrattavia pientaloja ja Pyhäjoen ydinvoimala-alueelle jääneitä majoitusrakennuksia siirretään Ylläkselle ja Saariselälle kausityöntekijöiden asunnoiksi. Kunnat edistävät kaavoituksella ratkaisuja asuntohaasteisiin, esim. Kemi on kaavoittanut merinäköala-asuinalueen. Torniossa rakennusliike rakentaa kahdeksankerroksisen kerrostalon Tornionjoen rannalle. Rovaniemellä asuntopulasta kärsivät myös kotimaiset ja kansainväliset opiskelijat ja se on ääritilanteissa jopa estänyt opiskelun aloittamisen. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2025:34 , s. 216-218)

Kuntien talous

Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset.

Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä.

Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi.

Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat.

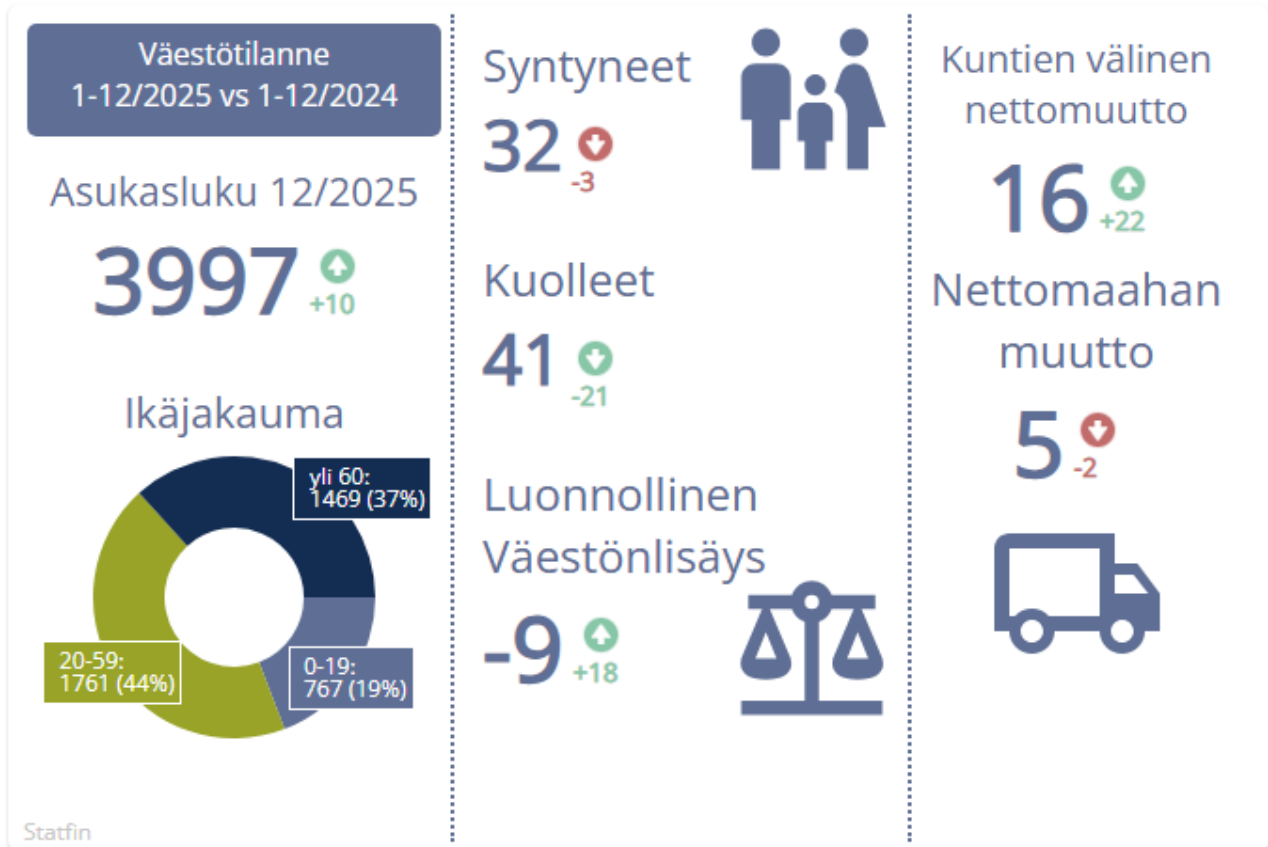
Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit keskittyvät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle.

Lähde: Kuntaliiton tiedote 3.2.2026 "Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025"

Seutukunnan ja Kolarin alueen väestön ja työttömyysasteen kehitys

Väestö

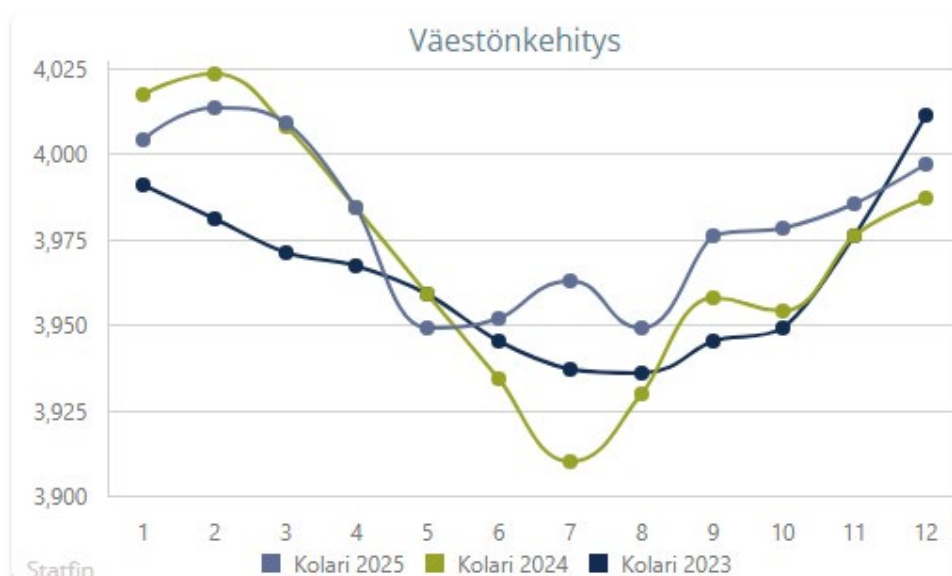

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Lapin väkiluku oli vuoden viimeisenä päivänä 176 220 (vuonna 2024 väkiluku oli 176 184). Tunturi-Lapin seutukunnan asukasluku oli ennakkotiedon mukaan vuoden lopussa 15 083 (vuonna 2024 väkiluku oli 14 888). Kolarin väkiluku on viime vuosina hiljalleen kasvanut mutta kasvu taitui vuoden 2024 aikana mutta kasvoi jälleen vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna. Ennakkotilaston mukaan Kolarin väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 3 997 asukasta kun se vuoden 2024 lopussa oli 3 987 (Lähde: Tilastokeskus, StatFin, väestömuutosten ennakkotiedot)

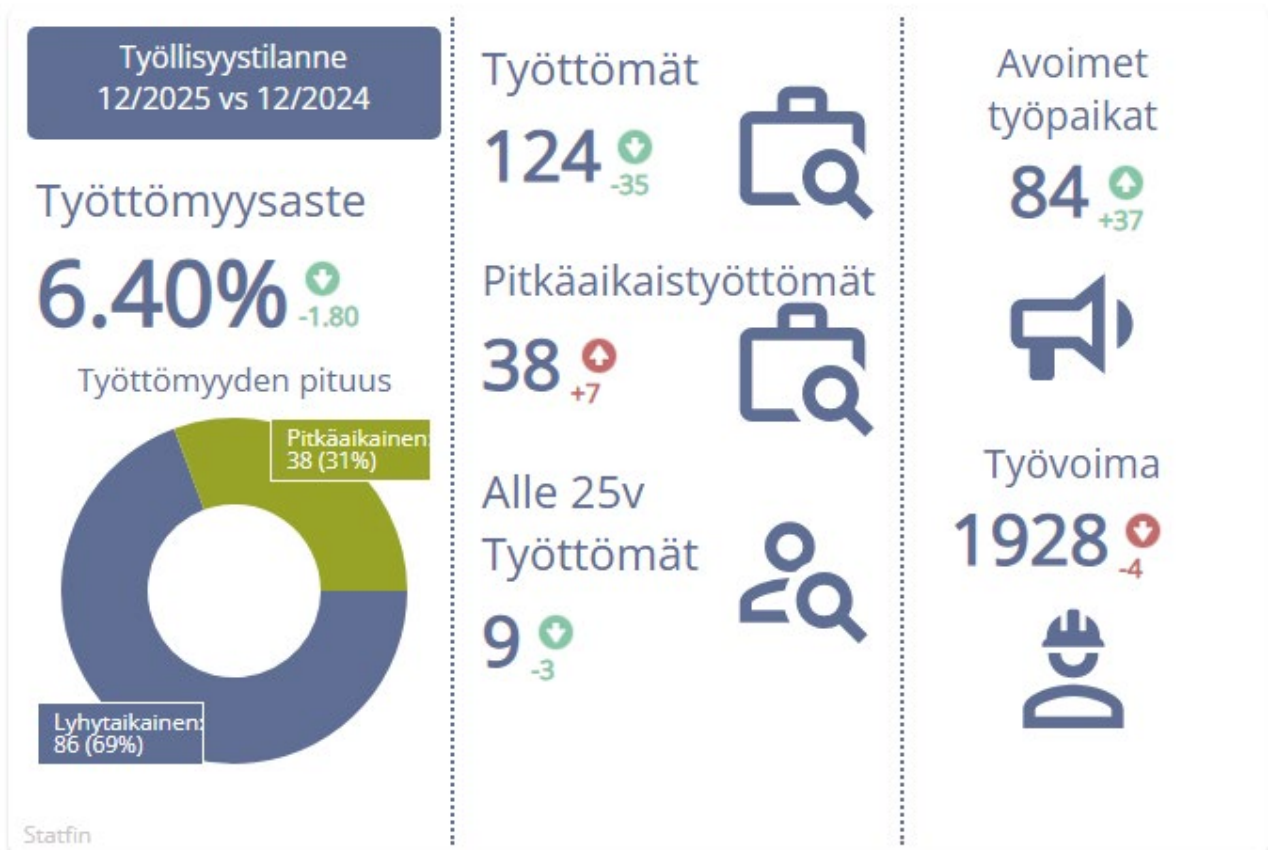
Alla oleva kaavio kuvaa Kolarin väestönkehitystä viime vuosina:

Työttömyysasteen kehitys

Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli vuoden vaihteessa 351 486 mikä on 29 832 enemmän kuin viime vuonna.

Lapissa oli joulukuun lopussa työttömiä työnhakijoita 8 086, joista lomautettuja 972. Kausiluontoiseen tapaan työttömien määrä lisääntyi joulukuun aikana ja työttömiä oli lapissa 662 (8,9 %) enemmän kuin marraskuussa. Lapissa työttömiä työnhakijoita oli 169 vähemmän (- 2 %) kuin vuotta aiemmin.

Lapissa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 9,9 % ja koko maassa 13 %. Työttömien osuus työvoimasta vaihteli Lapissa Kittälän 6,0 %:sta Kemin 17,2 %:iin. Tunturi-Lapissa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 6,4 %. Kolarissa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 6,4 %.

(Lähde: StatFin, Työnvälitystilasto, Työttömien osuus työvoimasta)

1.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kolarin kunnan talous kääntyi alijäämäiseksi ensimmäisen kerran sitten vuoden 2007. Tilikauden alijäämäksi muodostui - 397 763,87 euroa.

Toimintatuottojen toteuma vuonna 2025 oli noin 1 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa. Myyntituotot ja maksutuotot toteutuivat noin 0,3 milj. euroa ennakoitua parempana. Myyntituotoissa mm. saadut kotikuntarkovaukset toteutuivat 0,1 milj. euroa parempana ja maksutuotoissa yhdyskuntapalvelujen maksut toteutuivat 0,1 milj. euroa paremmin kuin ennakoitiin. Kunta sai avustuksia 0,4 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Tähän vaikutta mm. EU-osarahoitteisten hankkeiden toteutuminen suunnitelmien ja rahoituspäätösten mukaisesti. Suuri investointihanke päättyi toimenpiteiden osalta lokakuun loppuun. Vuokratuotot toteutuivat 0,1 milj. euroa ennakoitua paremmin. Toimintatuottojen toteuma talousarvioon nähden oli 124,5 %

Toimintakulujen toteuma vuonna 2025 oli 0,382 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion 0,337 milj. eurolla ja palvelujen ostot toteutuivat 0,340 milj. euroa ennakoitua suurempana. Vastaavasti avustukset toteutuivat 0,146 milj. euroa ja vuokratulot 0,123 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa. Vuokratulujen ennakoitua parempaan toteumaan vaikutti mm. suotuisa korkokehitys montitoimitalon leasingsopimuksen allekirjoituksen ajankohtana. Toimintakatteen toteuma talousarvioon nähden oli 96,5 %.

Kunnan verotulot toteutuivat 0,2 milj. euroa ennakoitua paremmin. Tuloverokertymä oli 0,1 milj. pienempi kuin ennakoitiin mutta vastaavasti osuus yhteisöverojen tuotosta oli 0,3 milj. euroa parempi. Valtionosuudet toteutuivat 0,1 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa.

Kunnan vuosikate 1,6 milj. euroa ei kata 2 milj. poistoja minkä seurauksena kunnan tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja - 412 113 euroa.

Vuonna 2025 tehdyt investoinnit on pystytty hoitamaan kunnan kassavarojen kautta mikä on mahdollistanut lainakannan alenemisen. Vuoden aikana maksettiin pois pitkäaikaisia lainoja 2,8 milj. euron edestä. Vuoden 2025 lopussa kunnalla oli lainaa 154 €/asukas.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ilmenee toimintakertomuksen luvusta 8.2.

1.4. Kunnan henkilöstö

Kolarin kunnan palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa 206 henkilöä, joista vakinaisia oli 139 ja määräaikaista 67. Henkilöstömäärissä ovat mukana myös palkattomalla työ- tai virkavapaalla olevat sekä osa-aikaiset työntekijät.

Vakinaisten palvelussuhteiden osuus kaikista palvelussuhteista oli 67 % vuonna 2025. Vakinaisen henkilöstön osuus kaikista palvelussuhteista laski hieman edellisestä vuodesta (71 %). Tämä liittyy erityisesti varhaiskasvatuksen lisääntyneeseen, osin sesonkiluonteiseenkin henkilöstötarpeeseen. Opetukseen rekrytoitiin lakimuutoksen myötä kolme uutta erityisopettajaa; nämä virat on tarkoitettu vakinaistaa vuonna 2026, mutta siirtymävaiheessa rekrytoinnit tehtiin määräaikaisena.

Kunnan henkilöstön keski-ikä oli vuonna 2025 42,8 vuotta, missä ei ollut suurta muutosta edelliseen vuoteen (42,6). Suurimman ikäryhmän muodostivat 35-39 -vuotiaat ja toiseksi suurimman ryhmän 60-64 vuotiaat työntekijät.

Henkilöstömäärä 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset	271	263	158	145	139
Määräaikaisten	107	107	57	60	67
Yhteensä	378	370	215	205	206

Henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.

	Hallinto- ja elinkeino	Sosiaali- ja terveys	Hyvinvointi, kasvu ja op- piminen	Kuntaympä- ristö	Yhteensä
2020	41	153	127	58	379
2021	45	156	125	52	378
2022	44	143	129	54	370
2023	34	-	138	43	215
2024	17	-	156	32	205
2025	19	-	154	33	206

Eläköitymisen osalta tarkemmat tiedot saadaan myöhemmin Kevan tilastoista ja nämä käydään läpi

kunnan henkilöstökertomuksessa. Eläköityminen tulee lähivuosina olemaan kunnassa suurinta siivouspalvelun ja toimistopalveluiden ammattiryhmissä. Ennusteiden mukaan eläköityminen tulee olemaan huipussaan kuluva vuosikymmenen lopulla ja vaihteessa. Eläkeikää lähestyvän henkilöstön määrän kasvaessa on entistäkin tärkeämpää kiinnittää huomiota työkykyjohtamiseen, työkyvyn tukemiseen esimerkiksi osaamisen varmistamisella ja työn joustoilla sekä tieto/taidon säilymisen varmistamiseen organisaatiossa.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2025 yhteensä noin 9,9 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6,4 %.

Kunnan henkilöstömenoihin sisältyvät kuntaan virka- tai työsopimussuhteeseen palkattujen palkat ja sosiaalivakuutusmenot. Menoissa on mukana vakituisten henkilöstön lisäksi työllistämistuella palkattujen, sijaisten ja määräaikaisten työntekijöiden palkkakustannukset sekä luottamushenkilöiden palkkiot.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus, jossa käydään läpi henkilöstön osaamista ja kehittämistä, terveydellistä toimintakykyä ja työhyvinvointia sekä palkkaukseen liittyviä asioita.

1.5. Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymien tilinpäätöksessä.

Kolarin kunnalla ei ole tunnistettu merkittäviä ympäristövaikutuksia, kuten päästökauppoja tai huomattavia ympäristövahinkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen. Kunnalla ei myöskään ole erillistä ympäristöraporttia.

Rovaniemen kaupungin ja Kolarin kunnan välisen sopimuksen perusteella Rovaniemen kaupunki tuottaa Kolarin kunnalle lakisääteiset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupunki on yhteistyön vastuukunta ja ympäristönsuojelu-viranomaisena toimii Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta. Kolarin kunnalla on ympäristölautakunnassa yksi jäsen ja hänellä henkilökohtainen varajäsen. Kertomusvuonna ympäristölautakunta on kokoontunut yhteensä 10 kertaa.

Ympäristölautakunta on kokoontunut kerran kuukaudessa, pois lukien kesäkuu ja heinäkuu. Kesäkuun kokousta ei pidetty johtuen kuntavaaleja seuranneesta toimielinten henkilövalintojen ajoittumisesta pitkälle kesäkuuta. Heinäkuussa, lautakunta ei perinteisesti kokoonnu lainkaan. Edellisten lisäksi marraskuun alussa pidettiin yksi ylimääräinen kokous Ranuan kunnan pyynnöstä.

Kolarin kunnan asioita on käsitelty kahdessa eri ympäristölautakunnan kokouksessa. Lautakunnan päätöksellä on ratkaistu kaksi maa-aineslupapäätöstä, yksi maa-ainesluvan siirtopäätös ja yksi lausuntoasia. Muilta osin Kolarin kuntaa koskevia asioita on käsitelty viranhaltijoiden toimesta. Ympäristö- ja maa-aineslupiin liittyviä tarkastus-, valvonta- ja neuvontakäyntejä on tehty Kolarin kunnan alueella oleviin lupakohteisiin seitsemän kertaa. Muita viranomaistoimintaan liittyviä käyntejä on kaksi käyntikertaa. Viranhaltijat ovat käsitelleet puhelimitse ja sähköpostitse erilaisia ympäristönsuojelussa vireillä olevia asioita sekä uusia yhteydenottoja mm. seuraavista aihepiireistä: Pro-Hydro Oy:n ympäristölupahakemus, koulurakennusten purkamisen ja purkujätteen käsittely, meluilmoitus, öljysäiliön käytöstä poistaminen, vesilain mukainen vesien johtamisasia Äkäslompolossa, Luosujärven kelkkareitti, ajoharjoittelurata Rautuvaaran vanhalla kaivosalueella, Tunturi-Lapin Vesi Oy:n viemärivuoto ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) tietojen täydentäminen, tarkistaminen ja päivittäminen.

1.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa annetaan myös kirjanpitolain 3 a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. Kolarin kunnassa ei ole havaittu merkkejä korruptiosta tai lahjonnasta. Myös ihmisoikeusasiat vaikuttavat olevan kunnossa.

1.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kolarin kuntaan on kuluneilta hyvin toteutuneilta talousvuosilta kertynyt ylijäämää vuoden 2024 loppuun mennessä noin 23,2 milj. euroa. Vuoden 2025 tilinpäätös on 397 764 euroa alijäämäinen.

Tulevina vuosina kunnan talouteen tulevat merkittävästi vaikuttamaan isot investoinnit ja niiden rahoitus sekä valtionosuuksien muutokset. Suurimpana vaikuttavana tekijänä kunnan tulevien vuosien käyttötaloudenhallinnan kannalta ovat monitoimitalon leasingmaksut, jotka tämän hetkisen korkotasoa ja hinta-arvion mukaan ovat noin 1,0 milj. euroa vuosittain.

Valtionosuuksien ja verotulokertymän muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyen tulevat olennaisesti tulevina vuosina vaikuttamaan kunnan tulopohjaan. Kyseinen valtionosuusuuksien toteutus on siirtynyt vuosi vuodelta eteenpäin. Nyt on jo tiedossa, että nykyinen hallitus ei saa sitä toteutettua tällä kuluvalle hallituskaudella.

Suomen hallituksen valmisteleva hankintalain lainsäädäntöuudistus, esityksen mukaisesti toteutetaan, oleellisesti heikentää Kolarin kunnan taloudellista ja toiminnallista tilanne. Esitetty muutos johtaa siihen, että suuremmat kunnat joko säilyvät jo riittävästi omistamassaan InHouse-yhtiössä tai ottavat ko. tukipalvelutuotannon itselleen. Pienet kunnat puolestaan joutuvat pienomistajina sidosyhteistyön ulkopuolelle. Ruokapalveluiden järjestämisen osalta Kolarin kunnalla on 0,1 % omistusosuus Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:ssä. Kolarin kunta ostaa ICT-palvelut LapIT Oy:ltä, josta kunnan omistusosuus on 1,9 %. Käytännössä Kolarin kunnalla ei ole mahdollista päästä omistajajärjestelyiden kautta 10 % minimivaatimukseen ja ulosmyyntirajoitusten vuoksi kunta joutuisi kilpailuttamaan ICT-palvelut kokonaan.

Vuoden 2025 alusta lukien siirtyi valtiolta kunnille vastuu työllisyysasioiden hoitamisesta, mikä omalta osaltaan sekä muuttaa kunnan toimintoja että vaikuttaa kunnan talouteen kustannuksia lisäävästi. Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen kunnat tekivät vuoden vaihteessa 2025-2026 valtuustotasolla päätöksen yhteistoimintasopimuksen muuttamisesta siten, että palkkatukien maksamisen osalta siirrytään aiheuttamisperiaatteen noudattamiseen 1.1.2026 alkaen. Todennäköisesti kyseinen muutos merkitsee Kolarin kunnalle jatkossa pienempiä työllisyysneuvonhoidon kustannuksia.

Tulevien vuosien taloudellista kantokykyä arvioitaessa, vaaditaan kunnalta tarkkaa taloudenpitoa sekä käyttötalouden että investointien osalta.

1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toiminnallisia ja taloudellisia riskejä arvioidaan vuosittain kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Tavanomaiset riskit ja epävarmuustekijät eivät ole juurikaan muuttuneet viime vuosina.

Merkittävimpiä taloudellisia riskitekijöitä ovat edelleen kunnan talouden suunnittelussa ja toteuttamisessa epäonnistuminen, hankinnoissa ja projekteissa epäonnistuminen, (henkilöriski) sekä investointien heikko toteutumistaso ja kunnan kiinteistöjen korjaustarpeisiin liittyvät riskit.

Kunnan lainakanta on muuhun kuntakenttään verrattuna alhaisella tasolla. Monitoimitalon leasingrahoitus kasvattaa kunnan vastuita ja korkoriskiä, vaikkei se suoraan lainakannassa näykään. Vastuut kuntakonsernin ulkopuolelle ovat yhteensä noin 2,1 milj. euroa. Kuntakonsernin osalta riski on maltillinen. Omille konserniyhtiöille vastuusitoumukset ovat yhteensä noin 4,6 milj. euroa ja nähtävillä ei ole takausvastuiden riskien realisoitumista.

Operatiivisia riskejä ovat muun muassa muutoksen johtamisessa epäonnistuminen, tärkeiden toimintojen pettäminen, avainhenkilöiden vaihtuvuus ja eläköityminen, tietojärjestelmien ja tietoverkkojen toimivuus sekä henkilöstön työmotivaation ja -hyvinvoinnin heikentyminen.

Vahinkoriskitekijöitä ovat muun muassa omaisuus- ja tietoturvariskit. Varautumista on syytä kehittää sekä normaaliolojen häiriötilanteiden että poikkeusolojen varalta. Koko kunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden tietoturva- ja tietosuojakoulutukset on aloitettu syksyllä 2005 tehdyn suunnitelman mukaisesti. Eri operatiivisille tasoille suunnatut kohdennetut koulutukset ja niihin liittyvät oppimisen arvioinnit ovat tärkeä osa tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalainsäädännön noudattamista. Jatkossa taloudellisena riskimahdollisuutena on myös huomioitava Kolarin Palvelutaloyhdistys ry:n sekä Kolarin Vanhustenyhdistys ry:n kunnalta saamat lainat sekä lainojen takausvastuut.

Kunnan valmiussuunnitelman päivitystä tullaan jatkamaan vuoden 2026 kuluessa ja siinä otetaan huomioon sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen toteutuneet ajantasaiset muutokset sekä muuttunut geopoliittinen turvallisuustilanne alueellisesti. Turvallisuus- ja varautumisasiat ovat tällä hetkellä aktiivisen muutoksen tilassa niin maakunnallisesti kuin valtakunnallisesti.

Hyvän tilinpäätöstävän edellyttämien oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi on syytä antaa tietoa myös keskeisistä oikeudenkäynneistä. Kolarin kunnalla on tällä hetkellä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden käsittelyssä yhteensä kolme (3) kaavapäätösasiaa, kaksi (2) henkilöstön nimitysasiasia ja yksi (1) rakentamislupapäätös. Lisäksi on maanvuokrasopimukseen liittyvä kanne käräjäoikeuteen.

Vakuutusyhtiölle on tehty 13 korvaushakemuksia joiden yhteenlaskettu korvaussumma on 4 286 euroa.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa kunnanhallitus ja sen toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, varojen ja resurssien turvaaminen, lakien ja ohjeiden mukainen toiminta sekä riittävä ja luotettava tieto.

Tilivelvollisilla, jotka on määritelty vuoden 2025 talousarviossa, on erityinen vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden luomisesta ja valvonnan tehokkuuden parantamisesta sekä jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Hallintosäännössä määritellään johtamis- ja päätöksentekovastuut. Talousarvion toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa noudatetaan hallintosäännön, kunnanhallituksen ja taloussuunnittelijan antamia ohjeita. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan lautakunnille, kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle neljännesvuosittain. Lisäksi toimialoilla jokainen yksikön esimies seuraa talousarvion toteutumista omalta osaltaan jatkuvasti.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Kunnan toimintaan on muodostunut sisäänrakennettu sisäinen valvonta ja riskienhallinta vuosien saatossa. Vahinko- ja omaisuusriskejä minimoidaan vakuutuksilla. Vakuutusmeklari toimittaa vuosittain listauksen kohteista, joita päivitetään vastaamaan nykytilannetta. Laskujen kierrätyksen osalta on kiinnitetty huomiota kierron joustavuuteen, jotta laskut ovat hyväksyttävänä riittävän ajoissa suhteessa tosite- ja eräpäivään. Kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on silti edelleen syytä kehittää ja yhdenmukaistaa erityisesti sen toteuttamisen toimintatapojen osalta.

Toteutuneet riskit ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen.

Kunnan kiinteistöjen korjaustarpeisiin liittyvät riskit on tunnistettu riskienarvioinnissa. Kiinteistökantaa on muodostunut huomattavan paljon korjausvelkaa. Vuonna 2018 laadittua kiinteistöstrategiaa päivitettiin vuonna 2024. Kiinteistöstrategiassa on hyväksytty selkeät kiinteistöjen hallintaa ohjaavat päälinjaukset, joiden mukaisesti kunnan kiinteistökantaa ja sen ylläpitoa tulisi edelleen kehittää suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Tätä työtä täytyy jatkaa, jotta kaikille työntekijöille ja asiakkaille saadaan turvattua toimivat ja terveelliset tilat.

Kunnassa on syytä kiinnittää huomiota henkilöstöjohtamiseen aina operatiivisesta tasosta strategiseen tasoon saakka. Lapin kunnissa on näillä näkymin huutava pula henkilöstöstä muutamien vuosien kuluttua, mikä tarkoittaa myös kilpailua pätevistä henkilöistä. Henkilöstön vaihtuvuus näkyy joissakin tehtävissä ylikuormittumisena. Kunnassa tulisi entistä paremmin valmistautua suojaamaan niin sanotut haavoittuvaiset toiminnot, joiden osaaminen on yhden henkilön varassa.

Tietosuoja on organisaation keskeinen osa vastuullista ja luotettavaa toimintaa, koska se suojaa sekä asiakkaiden että työntekijöiden henkilötietoja väärinkäytöksiltä ja vahingoilta. Kunnassa vastuu tietosuojasta jakautuu, mutta kokonaisvastuu on aina kunnan johdolla. Kunnassa tietosuojatyön painopisteet vuonna 2025 keskittyivät kolmeen kokonaisuuteen: tietosuojaselosteiden ajantasaistamiseen, riskien- ja vaikutustenarvioinnin käynnistämiseen sekä osaamisen vahvistamiseen kouluttautumisen ja tietosuoja-alan verkostoihin osallistumisen kautta. Tietosuojan ja tietoturvan huomioiminen on oleellista kunnan turvalliselle toiminnalle ja siitä huolehtiminen kuuluu osaltaan jokaiselle

kunnan työntekijälle ja luottamushenkilölle. Kunnan tietosuojan toimintakertomus on tehty vuoden 2025 osalta.

Vuoden 2023 aikana on päivitetty kunnan yleinen valmiussuunnitelma sekä osana sitä evakuointisuunnitelma. Lisäksi henkilövaraukset on haettu puolustusvoimilta, jotta ne ovat ajantasalla. Lisäksi tulee edelleen kiinnittää huomiota siihen, että yksiköiden pelastussuunnitelmat ovat ajantasaiset.

Kunnan valmiussuunnitelman päivitystä tullaan jatkamaan vuoden 2026 kuluessa ja siinä otetaan huomioon sosiaali- ja terveystieteiden ja pelastustoimen toteutuneet ajantasaiset muutokset sekä oleellisesti muuttunut geopoliittinen turvallisuustilanne alueellisesti.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmalla ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoiset (1000 €)	2025	2024
TOIMINTATUOTOT	5 036	5 925
Valmistus omaan käyttöön	15	86
TOIMINTAKULUT	- 21 418	- 19 252
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 16 367	- 13 241
Verotulot	12 867	11 911
Valtionosuudet	5 186	5 116
Rahoitustuotot ja -kulut	- 16	- 4
Korkotuotot	72	114
Muut rahoitustuotot	18	18
Korkokulut	- 104	- 135
Muut rahoituskulut		
VUOSIKATE	1 670	3 783
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 083	- 1 856
TILIKAUDEN TULOS	- 412	1 926
Poistoeron muutos	14	14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 398	1 941

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP2025	TP2024
Toimintatuotot / Toimintakulut %	40,1	30,8
Vuosikate / Poistot, %	72,01	206,19
Vuosikate € / Asukas	417,92	948,83
Asukasmäärä	3 997	3 987

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus

on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * vuosikate/poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslu-kua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo-rahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

3.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

KOLARIN KUNNAN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA (1000 €)	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 670	3 783
Satunnaiset erät		
Tulo-rahoituksen korjauserät	- 38	- 192
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 632	3 590

Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 3 048	- 1 671
Rahoitusosuudet investointimenoihin	250	401
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	67	449
Investointien rahavirta yhteensä	- 2 731	- 821
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 1 099	2 770
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 424	
Antolainasaamisten vähennys	294	212
Antolainauksen muutokset yhteensä	- 130	212
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 2 822	- 53
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 29	16
Lainakannan muutokset yhteensä	- 2 850	- 37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 2	- 32
Vaihto-omaisuuden muutos	2	7
Saamisten muutos	474	50
Korottomien velkojen muutos	27	516
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	502	540
Rahoituksen rahavirta yhteensä	- 2 478	715
Rahavarojen muutos	- 3 577	3 485
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	9 599	13 175
Rahavarat 1.1.	13 175	9 691
Rahavarojen muutos taseessa yhteensä	- 3 577	3 485

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	9 201	11 984
Investointien tulorahoitus-%	60	300
Laskennallinen lainanhoitokate	10	7
Lainanhoitokate	1	23
Kassan riittävyys (pv)	126	228
Asukasmäärä	3 997	3 987

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen,

että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätöksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopa-perit sekä rahat ja pankkisaamiset.

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1000 €)	TP 2025	TP 2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	899	1 014
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	899	1 014
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 159	1 179
Rakennukset	9 796	10 639
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 001	3 346
Koneet ja kalusto	1 324	261
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 132	184
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	16 412	15 610
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 038	4 038
Muut lainasaamiset	930	801
Sijoitukset yhteensä	4 968	4 838
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8	11
Vaihto-omaisuus yhteensä	8	11
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	282	270
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	282	270
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	173	670
Muut saamiset	398	406
Siirtosaamiset	905	889
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 477	1 964
Saamiset yhteensä	1 759	2 233
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	5 000	5 000
Rahoitusarvopaperit yhteensä	5 000	5 000
Rahat ja pankkisaamiset	4 599	8 175
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 644	36 882

VASTATTAVAA (1000 €)	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 894	6 894
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	23 212	21 272
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 398	1 941
Oma pääoma yhteensä	29 709	30 107
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	199	213
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	199	213
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	65	66
Muut toimeksiantojen pääomat	5	7
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	71	73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	593	3 414
Pitkäaikainen yhteensä	593	3 414
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25	53
Saadut ennakot	533	175
Ostovelat	1 085	1 643
Muut velat/Liittymismaksut	174	148
Siirtovelat	1 257	1 056
Lyhytaikainen yhteensä	3 074	3 075
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 644	36 882

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	90,3	82,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,6	27,5
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	22 815	23 212
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	5 708	5 822
Lainakanta 31.12. 1000 €	617	3 467
Lainakanta 31.12., €/asukas	154	870
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	20 104	3 556
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	5 030	892
Lainasaamiset	930	801
Asukasmäärä	3 997	3 987

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä) Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$. Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5. KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTUOTOT JA -MENOT VUONNA 2025

KOKONAISTULOT (1 000€) Ulkoiset	TP 2025	2024
TOIMINTATUOTOT	5 036	5 925
Verotulot	12 867	11 911
Valtionosuudet	5 186	5 116
Korkotuotot	72	114
Muut rahoitustuotot	18	18
Poistoeron vähennys (+)	14	14

Investointien tulot ovat 278 € (1000)

KOKONAISMENOT (1 000€) Ulkoiset	2025	2024
Valmistus omaan käyttöön	15	86
TOIMINTAKULUT	- 21 418	- 19 252
Korkokulut	- 104	- 135
Muut rahoituskulut		
Satunnaiset kulut		

Investointien menot 3 048 € (1000)

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kolarin kunnan konsernirakenne ja vuoden 2025 konsernitilinpäätökseen yhdistely ilmenevät seuraavasta taulukosta:

Konserniyhteisö

Tytäryhteisöt	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	
Kuntayhtymät	1	
Yhteisyhteisöt		
Osakkuusyhteisöt		3
Omistusyhteisyhteisöjä		4
Yhteensä	5	7

Kuntakonserniin yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt

- Kiinteistö Oy Kolarin Hallinto- ja toimintakeskus
- Kolarin Vuokra-Asunnot Oy
- Tunturi-Lapin Vesi Oy
- Tunturi-Lapin Reitit Oy

Kuntayhtymät

Lapin liitto

6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kolarin kunnan konserniohje on vahvistettu kunnanvaltuustossa joulukuussa 2024 ja se on astunut voimaan 1.1.2025 lukien. Konsernijohto vastaa konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön mukaisesti kunnanjohtaja ja kunnanhallitus.

Tytäryhteisöt ovat raportoineet kunnanhallitukselle toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta puolivuositain. Kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajan tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin, tarvittaessa antanut toimintaohjeita yhtiökokousedustajille ja ohjannut tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten valintaa. Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ei ole kaikilta osin täyttänyt tasavolokkia.

Valtuusto on talousarvion ja -suunnitelman vahvistaessaan asettanut tytäryhteisöille taloudellisia tavoitteita.

6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuonna 2025 Tunturi-Lapin Vesi Oy:n vesihuollon liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta ollen n. 3 M€. (2,6 2024) Liikevaihdon voimakas kasvu johtui hintojen korotuksesta n.140 t€. Vesihuoltoverkosta rakennettiin toiminta-alueen ulkopuolelle, jolloin rakentamiskulut laskutettiin maanomistajalta n. 200 t€. Myös jäteveden käsittelyn ja talousveden myynnin kasvu n.4 % lisäsi yhtiön liikevaihtoa. Vesihuoltolaitoksen perimät maksut on määritelty siten, että ne kattavat pitkällä aikavälillä vesihuollon käyttö- ja kunnossapitokustannukset sekä verkostojen ja laitosten uus- ja korjausinvestoinnit. Maksuihin sisältyvä tuotto pääomalle on pidetty kohtuullisena ja suhteutettuna toiminnan pitkäjänteiseen rahoitustarpeeseen.

Loppuvuodesta aloitettiin uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotto (Flow Invoicing). Ensimmäiset laskut uudesta järjestelmästä lähetettiin maaliskuussa 2026. Vuoden 2025 Investoinneista jäi suuri osa toteuttamatta uusien kaava-alueiden valitusprosessien myötä. Toteutumattomat investoinnit siirtyvät vuodelle 2026 ja on mahdollista, että kaava-alueiden vahvistuminen menee niin myöhäiseksi, että ne siirtyvät edelleen vuodelle 2027.

Kolarin Vuokra-asunnot Oy:lle vuosi 2025 oli fuusion jälkeen seitsemäs taloudellisesti positiivinen toimintakausi ja kahdeksas täysi tilikausi. Kolarin Vuokra-asunnot Oy omistaa tällä hetkellä 31 rivitaloa, 2 kerrostaloa ja 1 pientalon joissa on yhteensä 157 huoneistoa. Ylläpitäviä ja akuutteja korjauksia on tehty asuinnoissa ja kiinteistöissä tarpeen vaatiessa. Hoitokulut kokonaisuudessaan ovat pysyneet aiempien vuosien talsolla ja huoneistoja on pystytty kunnostamaan tarpeen vaatiessa.

Kiinteistö Oy Kolarin hallinto- ja toimintakeskus toteutti suunnitellun käyttövesijärjestelmän putkiston uusimisen vuoden 2025 aikana.

Tunturi-Lapin Reitit Oy:n reittihuoltoa talvikaudella 2025 vaikeuttivat vähäinen lumimäärä sekä lauhasää. Purot, ojat ja suot eivät jäätyneet kunnolla koko talven aikana.

Investointien osalta keväällä 2025 yhtiö hankki uuden latukoneen ja loppukeväästä hallitus päätti korvata viimeisen vanhan koneen uudella. Koneen toimitus kuitenkin viivästyi tehtaalla taphatuneiden tuotatohäiriöiden vuoksi ja koneen toimitusaika siirtyi vuoden 2026 puolelle.

Kesäkaudella 2025 reittiverkoston kunnossapitotyöt toteutettiin tavanomaiseen tapaan. Kolarin kunnan investointilistalle sisältyi tunturialueen latuvalojen vaihtaminen LED-valoihin ja uusia valaisimia asennettiin noin 200 kappaletta.

Elinvoimaa reiteistä - hanke jatkui vuonna 2025 yhtiö urakoi hankkeessa yhtenä osapuolena, toteuttaen hankeaikana sorastettua pyöräreittiä, rautapitkoksia ja uusia puusiltoja. Suuri osa reittitöistä suoritettiin alihankinta yhtiön oma resurssi huomioiden, ja tarvittavat valvontatehtävät rakentamisen osalta hoidettiin yhtiön toimesta.

6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilikaudelle 2026 Tunturi-Lapin Vesi Oy:n liikevaihdon odotetaan olevan n. 2,8 M€ tasolla. Lainamäärän pienentyessä korkokulut laskevat edelleen ja tulos paranee vuoden 2025 tasosta. Sotatoimien aktivoituminen Lähi-idässä saattaa pitkittyessään aiheuttaa muovituotteiden saatavuuteen ja hintaan. Vuoden 2026 alussa voimaantullut laki vesihuoltolain muuttamisesta 1087/2025 tuo muutostarpeita nykyiseen toimintaan.

Vesihuoltolaitoksen omaisuudenhallinta toteutuu osana laitoksen normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua. Omaisuuden ylläpito ja kehittäminen perustuvat laitoksen käytössä oleviin tietoihin sekä suunnitelmalliseen kunnossapitoon ja investointeihin

Kolarin Vuokra-asunnot Oy:n vuodesta 2026 voidaan tämänhetkisen tiedon valossa olettaa asuntojen kysynnän ja käyttöasteen osalta vuoden 2025 kaltaista.

Suurten ikäluokkien ikääntyminen ja muuttoliikenne pienistä kylistä suurempiin asutuskeskuksiin ja lähemmäs palveluita tuo edelleen oman vaikutuksensa asuntojen kysyntään.

Tunturialueen kesäsesongin kasvun vaikutukset ovat jo osaltaan nähtävissä asuntojen kysynnässä ja asukasvaihtuvuudessa tunturialueella. Monimuotoistuva elinkeinorakenne ja lisääntyvät etätyömahdollisuudet tulee lisäämään asuntojen kysyntää koko kunnan alueella.

Kiinteistöjen systemaattinen korjaaminen ja perusparantaminen on mahdollista asuntojen kysynnän ja käyttöasteen pysyessä vakaana.

Tunturi-Lapin Reitit Oy:n tulevaisuuden arvio on pysynyt lähes muuttumattomana neljän toimintakauden ajan. Liikevaihdon säilyttäminen nykyisellä tasolla auttaa varmistamaan reittien huollon vaa- ditun tason sekä mahdollistaa rakenteiden korjaamisen ja uusimisen lumettonina vuoden aikoina.

Moottorikelkkailun määrä alueella on kasvanut viimeisten vuosien aikana ja nykyisellään hoitotaso ei ole riittävä reittien kulumiseen nähden.

Toiminnan keskeiset riskit liittyvät edelleen vakituisen ja määräaikaisen henkilökunnan saatavuuteen sekä perehdytyskäytänteisiin. Uutena merkittävänä riskinä voidaan tunnistaa reittiyhtiön hallituksen vaihtuvuus.

6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu poikkeavuuksia. Konserniohjeen mukainen konsernineuvottelu on käyty 9.9.2025. Kunnan hallintosäännön 23 §:n mukaisesti on kunnanhallitus arvioinut omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kautta.

6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	9 740	9 772
Valmistus omaan käyttöön	15	86
Toimintakulut	-24 388	-21 532
Toimintakate	-14 633	-11 674
Verotulot	12 801	11 845
Valtionosuudet	5 186	5 116
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	75	123
Muut rahoitustuotot	66	81
Korkokulut	-426	-536
Muut rahoituskulut	-13	-7
Vuosikate	3 057	4 948
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 489	-3 304
Arvonalentumiset	-18	0
Satunnaiset erät (+/-)	1	0
Tilikauden tulos	-448	1 644
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-18	-13
Laskennalliset verot	29	36
Vähemmistöosuudet	-4	-7
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-440	1 659
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-40	-45
Vuosikate/Poistot, %	88	150
Vuosikate, €/asukas	765	1 241
Asukasmäärä	3 997	3 987

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitiinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Tulorahoitus		
Vuosikate	3 057	4 948
Satunnaiset erät	1	0
Tilikauden verot	-18	-13
Tulorahoituksen korjauserät	-38	-182
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 693	-3 104
Rahoitusosuudet investointeihin	250	401
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	67	484
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 374	2 534
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-424	0
Antolainasaamisten vähennys	250	197
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 655	-958
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-29	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 498	998
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 208	236
Rahavarojen muutos	-3 582	2 770
Kassavarat 31.12.	12 141	15 722
Kassavarat 1.1.	15 722	12 952
	-3 582	2 770
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1 538	-3 340
Investointien tulorahoitus-%	65	159
Laskennallinen lainanhoitokate	2	2
Lainanhoitokate	1	4
Kassan riittävyys (pv)	134	219

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuositulos} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuositulos} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuositulos} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen

omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä: Konsernituloslaskelmasta: Toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, tilikauden verot.

Konsernin rahoituslaskelmasta: Investointimenot, antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset).

KUNTAKONSERNIN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikuttiset menot	1 066	1 205
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 066	1 205
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 751	1 768
Rakennukset	25 549	26 709
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 063	3 413
Koneet ja kalusto	4 353	3 376
Muut aineelliset hyödykkeet	6 307	6 225
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	1 224	193
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	42 247	41 684
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 877	1 390
Muut lainasaamiset	609	601
Sijoitukset yhteensä	2 485	1 991
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	45 798	44 879
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Toimeksiantojen varat	252	315
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8	11

Valmiit tuotteet	129	140
Vaihto-omaisuus yhteensä	138	151
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	352	552
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	352	552
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	603	1 165
Muut saamiset	427	219
Siirtosaamiset	925	915
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 955	2 300
Rahoitusomaisuusarvopaperit	5 000	5 000
Rahat ja pankkisaamiset	7 141	10 722
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 837	19 040
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 635	63 919
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 894	6 894
Muut omat rahastot	51	51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 588	25 933
Tilikauden ylijäämä	-439	1 656
Oma pääoma yhteensä	34 094	34 534
Vähemmistöosuudet	625	618
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	65	66
Muut toimeksiantojen pääomat	257	322
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	322	388
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 067	13 738
Muut velat	10 757	9 855
Pitkäaikainen yhteensä	20 823	23 594
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	657	657
Lainat julkisyhteisöiltä	218	247
Saadut ennakot	556	196
Ostovelat	1 498	2 067
Liittymismaksut ja muut velat	376	380

Siirtovelat	1 465	1 239
Lyhytaikainen yhteensä	4 771	4 786
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	25 595	28 380
VASTATTAVAA YHTEESNÄ	60 635	63 919
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	57,8	55,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	90	105
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	27 149	27 589
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	6 792	6 920
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	10 942	14 643
Konsernin lainakanta 31.12., €/asukas	2 737	3 673
Asukasmäärä	3997	3987

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

7.1. Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden -412 113,30 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 14 349,43 euroa
2. Siirretään tilikauden alijäämän -397 763,87 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää tilinpäätöksessä; ylijäämää on kertynyt edellisiltä vuosilta 23 212 429,10 euroa. Kunnan tulos on ollut ylijäämäinen vuosina 2007- 2024.

8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

8.1. Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §). Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimienhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euro-määräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisena osuutena.

8.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liitettävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa (110 §).

Vuoden 2025 talousarvion lähtökohtana toiminnallisten tavoitteiden asettamisen osalta ovat olleet kuntastrategian 2023-2027 tavoitteet.

Tavoite	Toimenpide	Mittari / tavoitearvo	Vastuutaho / vastuuviranhaltija	Arvio
Asukasluku kasvaa	Maankäyttö luo mahdollisuuksia kasvulle	Päivitys aloitettu 0=Ei, 1=Kyllä: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Kullervo Lauri (Tekninen johtaja)	Maapoliittisen ohjelman laatiminen aloitetaan 2026 ja valmistuminen 2027.
	Asuntotuotanto vastaa asuntojen kysyntää	Asunto-ohjelman toteuttaminen aloitettu 0=Ei 1=Kyllä: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0		Asunto-ohjelman toteuttaminen on aloitettu vuoden 2025 aikana.
	Kunnan asukasluku kasvaa 10 % vuoteen 2027	Asukasluku 31.12.2023: Toteuma 3 997,0, Tavoite 4 050,0		Kunnan asukasluku kasvoi edellisvuodesta 10 henkilöllä.

Idea- ja osallistamisen mittarit. Innovaatiot.	Teemoitettujen osallistamistilaisuuksien järjestäminen	Järjestetyt tilaisuudet: Toteuma 9,0, Tavoite 10,0		Kolarin kyläläisille järjestetyt kaikille avoimet tilaisuudet (4kpl). Kuntastrategian kuntalaistilaisuus (11.12.). Monitoimitalon kaikille avoimet ovet 29.11., kaikille avoimet jouluiset myyjäiset. Monitoimitalon avajaisjuhlat 1.12., konsertti oppilaille.
	Vahvistetaan kokeilukulttuurin syntymistä	Uudet toimintakäytännöt: Toteuma 5,0, Tavoite 10,0		Säännölliset, uudistettu toteutusmuoto, esihenkilöpalaverit. Henkilöstön liikuntakampanja, mm.Heia-Heia. Uusia osallistamisenkeinoja kokeiltu, mm. purkutaide -työpajat monitoimitalon valmistumiseen liittyen. Kunnan valokuvauskilpailu vuoden 2025 aikana toteutettu. Työ on jatkuvaa.

Kestävän kehityksen keskeiset mittarit paranevat	Kestävän kehityksen suunnitelma ohjaa toimintaa	Ilmastosuunnitelma laadittu 0=Ei, 1=Aloitettu, 2=Valmis: Tavoite 2,0 Kestävän kehityksen suunnitelma aloitettu: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0		Kestävän kehityksen suunnitelma -työryhmä. Suunnitelman laadinta on asiantuntijatyötä tiiviissä yhteistyössä toimialojen kesken. Vuoden 2025 aikana on toimialoilla tunnistettu, mitä haasteita ja käytännön ongelmia sisältyy Kolarin näkökulmasta kestävän kehityksen periaatteiden toteutukseen, mitä tavoitteita ja tulosodotuksia suunnitelmalle tulee asettaa, miltä pohjalta hankinta tullaan toteuttamaan, mikä rooli suunnitelman sisällön tuotannossa tulisi eri toimialoilla olla, miten huomioidaan yritystoiminta ja eri toimialat. Tällä hetkellä työ toteutuu toimintaympäristön kehittämiseen liittyvien hankkeiden kautta.
Kuntalaisten hyvinvointi paranee	HYTE-kerroin kehittyy positiivisesti	Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laatiminen 0=Ei 1=Aloitettu: Toteuma 1,0		Toteutunut, laatiminen aloitettu
Positiivinen tunnettuus kasvaa	Viestintäsuunnitelman arviointi	Vuosikello käytössä 0=Ei, 1=Kyllä: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0		Vuosikello käytössä.
Työntekijäkokemus paranee	Terveysprosentti	Terveysprosentti (lähtöarvo 12.2023): Toteuma 40,0, Tavoite 50,0		Terveysprosentti kehittyy positiivisesti.
	Työelämän laatu paranee	Esihenkilötoiminta QWL-indeksi: Toteuma 79,9, Tavoite 75,0 QWL-indeksi: Toteuma 74,9, Tavoite 75,0 Työhyvinvointikysely		Kokonaisuutena työelämän laatu kehittyy positiiviseen suuntaan.

		<p>suoritettu: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0</p> <p>Työhyvinvointikyselyn perusteella sovitut toimenpiteet ovat käynnissä organisaatiossa ja kaikilla toimialoilla: Tavoite 1,0</p> <p>Työhyvinvointiohjelman päivittäminen: Tavoite 1,0</p>		
	Työhöntuloprosessin kehittäminen	Perehdytysaineiston kehittäminen: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0		Intranet on uudistettu ja sitä kehitetään edelleen.
Yritysten määrä kasvaa	Yrittäjien palvelukemus paranee	Suunnattu kysely: Tavoite 3,0		Toteutuu kevään 2026 aikana.
	Yritysten määrä kehittyi positiivisesti	Yritysten määrä: Toteuma 930,0, Tavoite 940,0		Yritysten määrä jatkaa positiivista kehitystä. Yrityksille suunnattuja tilaisuuksia järjestetty viisi (5) kappaletta. KOLKE:n viestintää kehitetty muun muassa sähköinen uutiskirje myös englanninkielinen sekä some-viestintää kehitetty.
	Elinkeinoelämän kehittyminen	Kehittämishankkeiden lukumäärä: Toteuma 8,0, Tavoite 5,0		Käynnissä olevat hankkeet: 1. Arkiäly-Tekoäly 2. Väyliä tulevaan 3. Ylläksen vientirengas 4. Tunturi-Lapin luonnontuotealan yritysryhmä 5. Valmisteluraha - Selvitys matkailuyritysten yritysryhmän perustamisesta 6. Elinvoimaa reiteistä 7. Sydäniskureita Kolarin kylille 8. Tunturi-Lappi 365

8.2.1. Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Hallinto- ja elinkeinopalveluiden toimiala tuottaa hallintopalveluja kuntalaisille, luottamushenkilöille ja tukipalveluja kunnan muille toimintoille. Päävastuualueen keskeinen tehtävä on kunnan talouden ja toiminnan johtaminen sekä kunnan toimintojen ja elinkeinotoiminnan kehittäminen.

Tulosalue	Toiminta-ajatus
Hallintopalvelut	Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa kunnallishallinnolta vaadittavia hallinnon ja johdon avustamiseen tarkoitettuja sisäisiä ja ulkoisia tukipalveluja, kuten talous-, henkilöstö-, palkka-, viestintä-, arkistointi-, kirjaamo-, neuvonta- ja tietohallinnon palveluja.
Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut vastaa kunnan elinkeino- ja yrityspalveluista, elinkeinoelämän kehittämisestä sekä edistää alueen saavutettavuutta, yritysten verkostoitumista ja toimintaedellytyksiä, yhteistyötä ja kansainvälistymistä. Kehittämistoiminnassa hyödynnetään EU-hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia ja vahvaa kehittäjäverkostoa. Elinkeinopalveluihin kuuluu myös maaseudun neuvonta ja tuki (yhteistoiminta-alue, Ylitorion kunta).

- Kokonaisuutena toimiala saavutti taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet lähes suunnitelman mukaisesti. Nostoina todettakoon, että toimiala valmistautui palkkahallinnon tuleviin henkilöstömuutoksiin vuodelle 2026 ja käynnisti palkkasihteerin rekrytoinnin siten, että 1 HTV aloitti syyskuussa palkkahallinnossa. Toimialalla jatkettiin myös hallintojohtajan viran täyttämättäjäättämisen päätöksen jälkeistä toimintojen ja vastuiden suunnittelua sekä käytännönjärjestelyjä. Toimialajohtajana toimii kehitysjohtaja, toinen virka toimialalla on kunnanjohtaja. Suunnittelun tuloksena perustettiin uusi toimialajohtajan alaisuudessa toimiva virka, henkilöstö- ja hallintopäällikkö, joka täytettiin sisäisesti. Virka astui voimaan 1.12.2025. Samalla henkilöstöasiantuntijan toimi lakkautettiin.
- Vuosi 2025 oli vaalivuosi. Samaan aikaan järjestettiin keväällä niin alue- kuin kuntavaalit varsinaisen vaalipäivän ollessa 13.4.2025. Uudet valtuutetut ja luottamushenkilöt aloittivat toimikauden 1.6.2025 mihin toimialalla valmistauduttiin palveluiden tuottamisessa.

Vuoden aikana toimialalla suunniteltiin, toteutettiin ja käynnistettiin useita eri projekteja ja prosesseja. Yksi suuri ponnistus liittyi KVTES:n piirissä työskentelevän kunta-alan henkilöstön palkkausjärjestelmän uudistukseen, joka tuli voimaan 1.10.2025 alkaen. Tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin ja saatettiin käytäntöön lähes koko vuoden ajan. Lisäksi erityisesti henkilöstöhallinnossa jatkokehitettiin työajanseurantajärjestelmää LapIT Oy:n kanssa ja järjestelmään integroituvaa työvuorosuunnittelua toteutettiin loppusyksyn aikana. Vuoden aikana valmisteltiin myös henkilöstöhallinnon ohjelman uudistamista sekä uusien HR-toiminnallisuuksien käyttöönottoa.

Kunnan viestinnässä tehtiin tarkennuksia muun muassa kuntatiedotteen jakeluun liittyen. Tiedote jaetaan jokaiseen talouteen neljä (4) kertaa vuodessa sekä on saatavilla myös virastotalolla ja kirjastossa. Viestinnässä tehostettiin myös kunnan sosiaalisen median kanavien kautta tapahtuvaa viestintää ja kannustettiin myös kunnan sidosryhmiä, kyläläisiä ja yhdistyksiä, kertomaan omista tapahtumista kunnan viestintäkanavia hyödyntäen. Viestinnässä haettiin myös uusia keinoja yhteisen tekemisen ja kuntalaisten aktivoimisen suhteen. Viestintä toteutti vuoden aikana muun muassa monitoimitalon rakentamiseen ja vanhan koulun purkuun liittyen niin sanotut purkutaidetta-työpajat. Myös Kolarin kunnan ensimmäinen valokuvauskilpailu sekä monitoimitalon nimikilpailu järjestettiin kaikille avoimina tapahtumina. Vuoden lopussa otettiin käyttöön Uusi kolarilainen –tervehdys, joka lähete-

tään jatkossa suunnitellusti neljännesvuosittain uusille kuntalaisille. Loppuvuodesta osallistuttiin monitoimitalon jouluisten avointen ovien järjestelyihin.

Toimiala valmistautui myös uuden yhteistyökumppanin palveluiden tuottamiseen KELAn asiointipisteeseen perustamiseen liittyvän yhteistyön osalta. Asiointipiste perustetaan virastotalolle.

Kolarin kunnan reittiasioihin liittyvä rahaliikenne, ohjaus sekä sopimusten hoitaminen toimi ensimmäisen vuoden kunnanhallituksen alaisuutena kustannuspaikalla 1003. Vastuuviranhaltijana toimii kunnanjohtaja.

Toimialalle on aiemmin annettu tehtäväksi hallinnoida kunnan kestävän kehityksen suunnitelman laatimista. Työhön on aiemman hallituksen aikana nimetty työryhmä, joka totesi edellisvuonna työn koostuvan laajemmasta kokonaisuudesta. Suunnitelman laadinta on asiantuntijatyötä tiiviissä yhteistyössä toimialojen kesken. Vuoden 2025 aikana on toimialoilla tunnistettu, mitä haasteita ja käytännön ongelmia sisältyy Kolarin näkökulmasta kestävän kehityksen periaatteiden toteutukseen, mitä tavoitteita ja tulosodotuksia suunnitelmalle tulee asettaa, miltä pohjalta hankinta tullaan toteuttamaan, mikä rooli suunnitelman sisällön tuotannossa tulisi eri toimialoilla olla, miten huomioidaan yritystoiminta ja eri toiminnot. Työ jatkuu vuoden 2026 aikana ja vaatii laajaa yhteistyötä toimialat ylittävästi. Suunnitelman osa-alueita edistetään tällä hetkellä muun muassa Väyliä tulevaan –hankkeen toimenpiteissä.

Kehitys- ja elinkeinopalvelut, KOLKE kp1100

Elinkeinopalveluiden työ eteni vuoden aikana suunnitelman mukaisesti. KOLKE hyödyntää toiminnassaan, toimintaympäristön kehittämässä, ulkopuolista rahoitusta mahdollisuuksien mukaan ja onkin onnistunut saamaan EU-osarahoitteisiin hankkeisiin hyvin myönteisiä rahoituspäätöksiä. KOLKE:n henkilökunnan työ- ja asiantuntijapanosta on voitu hyödyntää hankehallintoon, suunnitteluun ja kilpailutuksiin liittyvien perustehtävien lisäksi toimintaympäristön kehittämishankkeisiin.

Toimintaa ohjaa kuntastrategian ohella kunnan elinkeino-ohjelma, EKO. Elinkeinotoimikunta koostui vanhan vaalikauden aikana kaksi kertaa. Kunnanhallitus nimesi toimikunnan 1.6.2025 alkaen elinvoimatoimikunnaksi ja määritteli toimikunnan tehtäviä sekä kokoonpanon uudelleen. Toimikunta ehti kokoontua kerran loppuvuoden aikana.

KOLKE tuottaa elinkeinollista tietoa, tilastoja ja taustamateriaalia kunnan elinkeinorakenteesta, sen kehityksestä ja yritystoiminnasta. Raportointia kehitettiin vuoden aikana monipuolisemmaksi ja sitä hyödynnetään niin hanketyössä kuin yritysneuvonnassa ja päätöksenteon taustamateriaalina. KOLKE järjesti yrittäjille suunnattuja tilaisuuksia vuoden aikana yhteensä viisi (5) kappaletta hankkeiden työpajojen ja tilaisuuksien lisäksi. KOLKE kehitti yrityksille suunnattua sähköistä uutiskirjettä ja otti käyttöön myös englanninkielisen version samoin kuin kehitti kylille suunnatun oman sähköisen uutiskirjeen. Elinkeinopalvelut vastaa myös Kolarin kyläneuvoston koollekutsumisesta ja järjestelyistä. Neuvosto kokoontui vuoden aikana kolme (3) kertaa Kolarin kylissä. Samoin kunnan ja yrittäjien välinen Advisor Board kokoontui kaksi (2) kertaa.

Elinkeinopalveluiden kautta on vuosittain haettavana yhteisöavustukset määrärahojen puitteissa. Avustukset olivat perinteisesti haettavina huhtikuun ajan ja määräaikaan mennessä saapui yhteensä 15 hakemusta. Jaettavissa oleva määräraha oli 15 000 euroa.

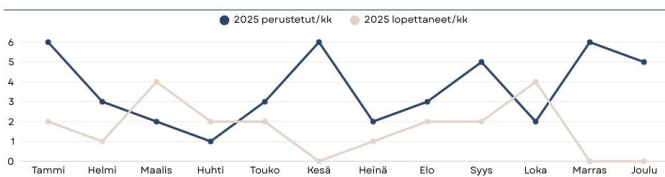
Kunnanjohtaja käynnisti alkusyksystä KOLKE:n toimitilojen muuttovalmistelut Hanketalolta virastotalolle vanhaan KELAn toimistotilaan. Muutto on tarkoitus tapahtua kevään 2026 lopussa.

Vuosi 2025 oli Kolarin kunnassa yritystoiminnan kannalta myönteinen. Kunnan alueelle perustettiin vuoden aikana yhteensä 44 uutta yritystä, kun taas toimintansa päätti 20 yritystä. Toimintansa päät-

täneistä suuri osa koostui yritysmuodon muutoksista. Uusia yrityksiä perustettiin erityisesti alkuvuonna sekä kesän ja syksyn aikana. Yrityksiä sijoittui eniten kunnan pohjoisosiin sekä kirkonkylän alueelle. Toimialoitain tarkasteltuna uusissa yrityksissä korostuivat luovat alat sekä matkailuun liittyvät palvelut kuten majoitus-, varaus- ja elämyspalvelut sekä ruoka- ja ravitsemusala. Lisäksi yrityksiä syntyi teknisen ja teollisen alan tehtäviin, kiinteistöihin liittyviin toimintoihin sekä yksittäisiin palvelualoihin. Mukana oli myös koulutuksen, hyvinvointi- ja kauneuspalveluiden sekä pienemmässä määrin rakentamisen, valmistuksen ja alkutuotannon yrityksiä. Kokonaisuutena tarkastellen yritystoiminta säilyi kunnassa ennusteiden mukaisena ja kasvusuuntaisena.

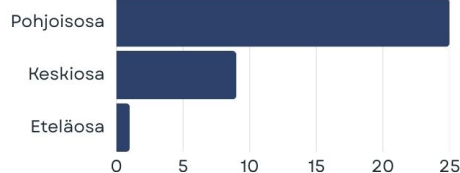
Kolarilaisten yritysten vuosi 2025

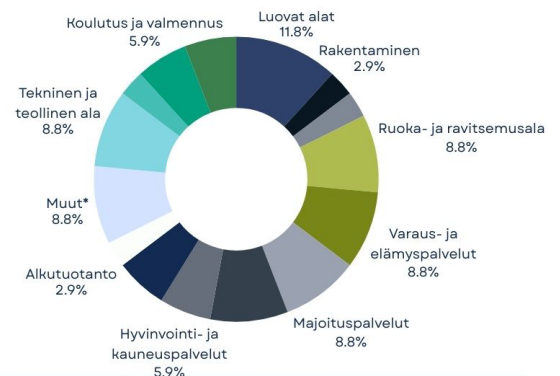
Perustetut yritykset 2025
44 kpl

Lopettaneet yritykset 2025
20 kpl

Vuonna 2025 perustetut yritykset alueittain

Vuonna 2025 perustetut yritykset toimialoitain

Infograafikuva: Kolarin kehitys- ja elinkeinopalvelut Kolke 2025

Yleishyödylliset, vuonna 2025 vaikuttaneet elinkeinopalveluiden hankkeet

- **Arkiäly-Tekoäly.** Yhteistyössä Kolarin kylien kanssa on toteutettu selvitystyötä ja erilaisia kokeiluja liittyen arkiällyn ja tekoällyn tuomiin mahdollisuuksiin parantaa osallisuutta ja lisätä yhteisöllisyyttä kylissä. Hankkeen asiantuntijakumppanina ja osatoteuttajana toimii Lapin ammattikorkeakoulu. Rahoitus: Älykkäät kylät yhteistyöhanke, Lapin elinvoimakeskus, MSR (272556).
- **Ylläksen vientirengas.** Yhdeksän Ylläksen alueen matkailualan yrityksen yritysryhmähanke. Lumettomalle ajalle suunnattujen tuote- ja palvelukokonaisuuksien tuotteistaminen sekä vaihtoehtoisten myyntiorganisaatiomallien tarkastelu. Rahoitus: Yritysryhmähanke, Lapin elinvoimakeskus, MSR (290448).

- **Tunturi-Lapin luonnontuotealan yritysryhmä.** Kuuden tunturilappilaisen luonnontuotealan yrityksen yritysryhmähanke. Tuotekehitystyötä asiantuntijoiden johdolla, näkökulmana kansainvälistyminen ja vienti. Rahoitus: Yritysryhmähanke, Leader Tunturi-Lappi ry (324461).
- **Valmisteluraha** - Selvitys matkailuyritysten yritysryhmän perustamisesta. Hanke saatiin päätökseen. Tuloksena Ylläksen vientirengas yritysryhmähanke. Rahoitus: Yritys- tai viljelijäryhmähankkeen valmisteluraha, 5 000 €, Lapin elinvoimakeskus, MSR (293916).

Yleishyödylliset investointihankkeet:

- **Elinvoimaa reiteistä -hanke.** Ylläsjärvi-Tunturijärvi-Äkäslompolo latureittiosuudella, noin 14 kilometrin matkalla kestäväitettiin latupohjaa, joka toimii jatkossa myös yhteiskäyttöreitteinä sulanmaan ajalla. Tarkoituksena ohjata liikkujat merkitylle reitille ja näin vähentää herkkään tunturiluontoon kohdentuvaa sulanmaan aikaista kulumista. Hanke saatiin toteutettua suunnitellussa aikataulussa lokakuun loppuun mennessä. Rahoitus: Perusrakenteen investointituki. Lapin liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto - JTF (J10677).
- **Kestävästi ympärivuotiseksi.** Rahoitushakemus jätetty 30.9.2025 Lapin liiton JTF-hakuun. Investointi liittyy reittiosuuteen Tunturijärvi–Ahojänkkä–Velhonkota–Äkäslompolo, pituudelta noin 8 000 metriä. Suunniteltu kestäväittämissä on jatkoa työlle, joka on aloitettu Elinvoimaa reiteistä -investointihankkeessa. Rahoitushakemus: Perusrakenteen investointituki. Lapin liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto – JTF (hakemus 905996).
- **Sydäniskureita Kolarin kylille.** Seitsemälle Kolarin kylälle on hankittu sydäniskurit. Ne on sijoitettu kylissä keskeisille paikoille, helposti saataville, lämmitettäviin ulko-kaappeihin. Lisäksi on hankittu yksi laite, jota käytetään muun muassa eri kokoontumisissa osana ensiapuvalmiutta. Hankintaan liittyi myös käyttäjäkoulutus sekä hätäensiapukoulutus. Rahoitus: Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit, Leader Tunturi-Lappi ry (339469).

Yleishyödylliset kehittämishankkeet, toimintaympäristön kehittäminen:

- **Tunturi-Lappi 365.** Tunturi-Lapin matkailuelinkeinon sopeutuminen ilmastonmuutokseen ympärivuotisuutta edistämällä yhteishanke. Kolarin osahankkeessa käynnistyi Tunturi-Lapin vastuullisten, kestävien, liiketoiminnallisesti kannattavien matkailupalveluiden tuotekehitystyö, kohderyhmänä kansainväliset asiakkaat. Hankkeen päähankijana toimii Kittilä, asiantuntijakumppanina Lapin yliopisto, yhteistyössä Muonion ja Enontekiön kunnat sekä Tunturi-Lapin kehitys ry. Rahoitus: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen, Lapin liitto, EAKR (A81495).

- **Väyliä tulevaan.** Hankkeessa tuotetaan ajantasaiset, tulevaan luotaavat selvitykset Kolarin, etenkin rata- ja teollisuusalueen, Jokijalantien ja Valtatie 21, varteen sijoittuvien alueiden liiketoiminnallisista mahdollisuuksista sekä ehdotuksia, suunnitelmia, mallinnuksia ja materiaalia yrityksille siitä, miten kertynyttä ja tutkittua tietoa ja osaamista käytännössä hyödynnetään liiketoiminnassa. Rahoitus: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen, Pohjois-Pohjanmaan elinvoimakeskus, EAKR (A91650).

8.2.3. Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut

Tulosalue	Toiminta-ajatus
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Tavoitteena on yhdessä vanhempien kanssa edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä, hyvinvointia ja oppimista huomioiden kunkin lapsen ikä- ja kehitysvaihe. Varhaiskasvatuspalveluiden toiminta perustuu varhaiskasvatustalakiin, valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen palveluilla tarkoitetaan alle kouluikäisille lapsille suunnattuja palveluita, jotka Kolarissa ovat päiväkotitoiminta, vuorohoito, kerhotoiminta, tilapäinen varhaiskasvatus, perhepäivähoito ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus. Kolarissa varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuksen lapsille vuorohoidon palvelua.
Perusopetus	Kolarin peruskoulut toimivat opetussuunnitelman asettamia tavoitteita kohti niin, että varmistetaan laadukas perusopetus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille Kolarin kunnan oppilaille.
Lukio	Kolarin lukioista valmistuu pohjoisen identiteetin tunteva, aikansa seuraava ja tulevaisuuteen suuntautuva ihminen. Kolarin lukio on pieni pohjoinen lukio, joka antaa pohjoisen arktisen identiteetin. Identiteetti muodostuu Suomen ja oman alueen historiasta, elinkeinoista ja ympäröivästä luonnosta. Kolarin lukio on osa maailmaa. Kolarin lukio antaa työkalut maailman tuntemiseen. Päämäärämme on antaa opiskelijoille sellaiset tiedot ja taidot, että ne antavat mahdollisuuden pärjätä tulevaisuuden maailmassa.
Kansalaisopisto	Kansalaisopisto tarjoaa monipuolista yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa kuntalaisille kaikissa ikäryhmissä. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Opetus perustuu elinikäiselle oppimiselle ja tavoitteena on toimia koko kunnan alueella.
Liikunta- ja nuorisotoimi	Nuorisotyö toimii lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistajana. Nuorisotyö tukee kansalaistoimintaa ja rakentaa yhteisöllisyyttä, vahvistaa erityisesti nuorten hyvinvoinnin ja onnellisen elämän edistämistä. Liikuntatoimen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä ja luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä, kehittämällä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja.
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	Kirjaston ja kulttuuritoimen toiminta-ajatuksena ja tehtävänä on edistää toiminta-alueensa asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, virkistymiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen.

Työllisyyspalvelut/Valmennuskeskus Väylä	Työllisyyspalvelut vastaavat kunnan lakisääteisistä työllistämiseen liittyvistä tehtävistä sekä työpajan toiminnasta. Työpajan keskeinen tehtävä on työpajatoiminnassa olevien tarpeiden pohjalta rakentuva nuorten ohjaus ja valmennus.
--	--

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palveluissa oli mukana yli 200 lasta. Lasten ikärakenteessa tapahtui merkittävä muutos, sillä alle kolmevuotiaiden määrä kasvoi edelleen, mikä lisäsi henkilöstötarvetta suhdelukusäädösten mukaisesti. Uusia varhaiskasvatuspaikkoja perustettiin Jokisydämen päiväkotiin, Äkäslompoloon ja Sieppijärvelle.

Vuorohoidon tarve kasvoi, ja päiväkodit olivat avoinna vuoden jokaisena päivänä. Tunturialueen yksiköt järjestivät viikonloppu- ja loma-ajan vuorohoitoa vuorotellen. Valtakunnallisilla lomaviikoilla toiminnassa oli samanaikaisesti 3–4 lapsiryhmää. Perhepäivähoitoa vahvistettiin osa-aikaisen ohjaajan avulla, ja Sieppijärven varahoitoa kehitettiin palvelujen yhdenvertaisuuden parantamiseksi.

Monitoimitalon uudet päiväkotitilat otettiin käyttöön, mikä mahdollisti tiiviimmän yhteistyön talon muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi tunturialueen päiväkodit avattiin nuorisotoiminnan käyttöön.

Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävää kehitettiin Lapset puheeksi -menetelmän suuntaan sekä perheille suunnattujen tukimateriaalien ja kunnan sisäisen perhekeskustoiminnan koordinoimiseksi. Henkilöstön osaamista vahvistettiin ohjaamalla kolme oppisopimusopiskelijaa valmistumaan lastenhoitajiksi sekä kouluttamalla johtotiimi OPH:n ja yliopistojen järjestämässä Vepo-kokonaisuudessa.

Työhyvinvointia edistettiin työnohjauksen, työn organisoimisen, johtamisen kehittämisen ja säännöllisen koulutusajan avulla. Nämä toimet sekä vahva yhteishenki ja työterveyden tuki mahdollistivat toiminnan jatkuvuuden myös poikkeuksellisen kriisin aikana päiväkodin johtajan menehtyessä.

Hankerahoituksen avulla lisättiin varhaiskasvatuksen erityisopettajan tukea lapsiryhmissä ja aloitettiin valtakunnallisen Valssi-arviointijärjestelmän käyttöönotto.

Perusopetus

Kolarin 0–9-luokkien koulun lisäksi esi- ja perusopetusta järjestetään vuosiluokilla 0–6 Sieppijärven, Ylläsjärven ja Äkäslompolon kouluissa. Sieppijärven koulussa ei ole kuluvana lukuvuonna 1. luokan oppilaita. Perusopetuksen ja esiopetuksen kokonaisoppilasmäärä on tällä hetkellä 456 (19.1.2026).

Perusopetukseen rekrytoitiin virka-apulaisrehtori 1.8.2025 alkaen rehtorin tehdessä osa-aikatyötä. Oppilashuollon tiimiin saatiin lisävahvistukseksi Laphan palkkaama koulupsyykkari, joka työskentelee 1–2 päivää viikossa syksyllä.

Valtio myönsi edelleen koulutuksen järjestäjille erityisavustuksia ryhmäkokojen pienentämiseksi ja tuen järjestämiseksi. Hankerahoituksella katetaan osa Sieppijärven ja Kolarin koulujen koulunkäynninohjaajaresurssista.

Perusopetuslain 1.8.2025 voimaan tullut uudistus koski oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämistä. Kolmiportaisen tuen (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) sijaan kouluja veloitetaan järjestämään ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea. Lakiuudistus toi kunnille uusia veloitteita, ja Kolarin kunta rekrytoi kolme päätoimista tuntiopettajaa erityisluokanopetukseen. Tuen uudistuksen vaatimia muutoksia opetussuunnitelmiin sekä käytännön arkeen valmisteltiin keväällä 2025 yhdeksän Länsi-Lapin kunnan muodostamassa verkostossa, jonka työskentelyä ohjasi päätoiminen koordinaattori. Uudistus vaatii edelleen jatkotyöstöä ja kehittämistä tulevien lukuvuosien aikana.

Kolarin monitoimitalo valmistui keväällä 2025, ja perusopetus aloitti muuton uusiin tiloihin kevätlukukauden loppupuolella. Koulun toiminta käynnistyi uusissa tiloissa elokuussa lukuvuoden alussa. Henkilökunnan toimintakulttuurin kehittämisprosessi yhdessä varhaiskasvatuksen ja lukion henkilökunnan kanssa päättyi syksyllä 2025 ulkopuolisen vetäjän johdolla, mutta koko monitoimitalon henkilökunta on jatkanut kehittämistyötä keskenään. Erityisesti turvallisuuteen liittyviä käytäntöjä on kehitetty koko henkilökunnan yhteistyönä.

Lukio

Valmistelu ja siirtyminen uusiin tiloihin monitoimitaloon määrittivät vuotta 2025. Lukiossa järjestettiin kaksi veso-päivää yhteisen toimintakulttuurin luomiseksi yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Syksyn aikana opetettiin työskentelyä ja opiskelua uusissa tiloissa. Vuoden mittaan huomattava osa työaika kului rakennuksen virheiden korjausehdotuksiin sekä uusien ominaisuuksien haltuunottoon. Samalla laadittiin ja päivitettiin erilaisia omavalvontaan kuuluvia asiakirjoja.

Lukiolla järjestettiin perinteiset tapahtumat, kuten penkkarit, Wanhojen tanssit ja joulujuhlat. Uudet tilat mahdollistivat yhteisöllisyyttä vahvistavien tilaisuuksien järjestämisen ja laajensivat samalla opiskelijakunnan toimintamahdollisuuksia, esimerkiksi vohvelikahviloiden järjestämisen koko monitoimitalon henkilökunnalle.

Syksyllä tehtiin retki Korundiin tutustumaan lappilaiseen taiteeseen, ja teatterissa käytiin katsomassa musikaali *Viulunsoittaja katolla*. On tärkeää, että kaikilla lukiolaisilla on mahdollisuus tutustua monipuolisesti kulttuurilaitosten tarjontaan. Lukiossa vieraili myös useita kirjailijoita sekä järjestettiin fysiikan ja tähtitieteen työpajoja. Opiskelijoita kannustettiin osallistumaan myös paikalliseen kulttuuritarjontaan.

Italianvaihto toteutui tammikuussa, jolloin italialaiset vierailivat Kolarissa, ja helmikuussa kolarilaiset matkustivat vastavierailulle Italiaan.

Syksyllä aloitettiin Abitti2-koejärjestelmän käyttöönoton valmistelu, sillä uudistettu ylioppilaskoe järjestetään ensimmäisen kerran syksyllä 2026.

Lukion kehittämisryhmä kokoontui säännöllisesti ja keskittyi uusien toimintakäytäntöjen rakentamiseen.

Vuosi 2025 oli muutoksen vuosi. Uuden monitoimitalon käyttöönotto, yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen sekä kansainväliset ja kulttuuriset avaukset vahvistivat lukion yhteisöllisyyttä ja kehittämistyötä. Keväällä 2025 lukiosta valmistui 10 ylioppilasta. Opiskelijoita oli vuoden aikana läsnä keskimäärin 39 ja kaksoistutkinnossa 2 opiskelijaa.

Kansalaisopisto

Kolarin kansalaisopiston vuosi 2025 oli vakaata ja monipuolista toimintaa, joka jatkoi opiston pitkää

perinnettä osana kunnan sivistys- ja kulttuuripalveluja. Opisto tarjosi laajan valikoiman kursseja liikunnasta, hyvinvoinnista, taideaineista, musiikista ja yhteiskunnallisista opinnoista. Toiminta perustui elinikäisen oppimisen periaatteeseen ja matalan kynnyksen osallistumiseen, ja opisto tavoitti sekä paikallisia asukkaita että kausiasukkaita. Vuosi vahvisti opiston roolia yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Henkilöstöön kuului sivistysjohtaja/rehtori, kaksi virkaopettajaa (musiikki ja käsityö), koulutussuunnittelija, toimistosihteeri (laskutuksen osalta), kaksi päätoimista sirkuksen tuntiopettajaa sekä noin 40 sivutoimista opettajaa.

Opetustoiminnassa suunnitelluista kurssista toteutui noin 150. Opetustunteja kertyi arviolta 4100, ja opiskelijoita oli netto 972 ja brutto 1416. Erityisryhmät huomioitiin järjestämällä heille omia liikunta- ja sirkuskursseja.

Yhteistyö Lapin opistopiirin ja Revontuliopiston kanssa oli tiivistä, ja opisto osallistui myös laajoihin kehittämishankkeisiin. Merkittävin niistä oli Opetushallituksen rahoittama Yhdessä!-hanke, jossa laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma yhdessä 11 Lapin kansalaisopiston kanssa Tornion kansalaisopiston koordinoimana.

Liikunta- ja nuorisotoimi

Nuorisotila Laguunilla kävi kuluneen vuoden aikana runsaasti yläkouluikäisiä nuoria eri puolilta kuntaa. Tila oli avoinna torstaisin ja perjantaisin sekä kerran kuukaudessa lauantaisin. Kävijämäärät vaihtelivat 10–50 kävijän välillä. Lisäksi tilalla on ollut omat vuorot 5.–6.-luokkalaisille. Nuorille järjestettiin toiveiden mukaan erilaisia reissuja ja tapahtumia. Kolarin kunta osallistui Muonion kanssa yhteiseen kansainväliseen hankkeeseen, jonka puitteissa tehtiin vierailu Inariin helmikuussa 2025. Mukana oli viisi nuorta kummastakin kunnasta sekä nuoria Georgiasta ja Sloveniasta.

Meän Biili kiersi eri puolilla kuntaa kolmena päivänä viikossa kohdaten 5.–6.-luokkalaisia, yläkouluikäisiä ja toisen asteen opiskelijoita. Alaluokkalaisten vuoroille osallistui noin 5–10 kävijää, ja nuorten vuoroilla oli keskimäärin 5–10 osallistujaa.

Vuoden 2025 aikana aloitettiin selvitykset kiinteiden nuorisotilojen perustamisesta järvikyliin sekä isomman nuorisotilan toteuttamisesta kirkonkylälle. Järvikylien tiloiksi suunniteltiin varhaiskasvatuksen käytössä olevia tiloja.

Koulunuorisotyöntekijä oli läsnä kaikilla neljällä koululla. Koulunuorisotyön painopiste oli yläkoulussa sekä alakoulujen nivelvaiheessa (5.–6. luokka). Harrastamisen Suomen mallin kerhot toteutuivat säännöllisesti kaikilla kouluilla, vaikka kerhojen kävijämäärät ovat hieman laskeneet.

Liikuntatoimessa kehitettiin elintapaohjausta ja tuotiin sitä näkyvämmiin esiin kuntalaisille ja yhteistyöverkostoille, jotta ohjautuminen palveluun helpottuisi. Asiakkuuksia oli loppuvuoteen mennessä kymmenen, ja lisäksi loppuvuodesta käynnistettiin elintapaohjauksen pienryhmätoimintaa.

Liikkuvaohjaaja järjesti kouluilla ohjattua toimintaa sekä tarjosi liikuntaneuvontaa peruskoululaisille. Monialaisen yhteistyön tuloksena kehitettiin Kolariin Move!-polku, jonka avulla terveydenhoitaja, liikkuvaohjaaja ja liikunnanopettajat pystyvät valtakunnallisten Move!-mittausten perusteella tukemaan vähän liikkuvia lapsia ja nuoria kohti liikunnallisempaa elämäntapaa.

Uutena tapahtumana järjestettiin Unelmien liikuntapäivä urheilukentällä, ja tapahtumassa oli arviolta noin 250 kävijää.

Perheille järjestettiin liikuntariehoja eri puolilla Kolaria, ja niihin osallistui yhteensä noin 200 henkilöä. Koululaisten liikuntakerhot, sarjahiihdot ja sarjajuoksut toteutettiin normaaliin tapaan, ja osallistujia oli hyvin.

Kolarin etsivän nuorisotyöntekijän työ painottui vuonna 2025 yksilöohjauksiin. Ryhmäohjausta järjestettiin muun muassa liikunnanohjaajan kanssa pidetyillä viikoittaisilla liikuntasalivuoroilla. Nuorisotilalle lisättiin etsivän keskiviikkoiltojen lisäksi kerran kuukaudessa järjestettävät K15-perjantai-illat. Etsivässä nuorisotyössä tavoitettiin vuoden aikana 20 asiakasta.

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut järjestivät 174 tilaisuutta, joihin osallistui noin 5 350 henkilöä. Tilaisuuksiin sisältyivät esimerkiksi työpajat, luennot, teatteriesitykset, konsertit, luovan kirjoittamisen kurssit aikuisille ja lapsille, lukuleirit, kirjailijavierailut, satutunnit, lukupiirit sekä Paulaharju-viikon ja Meän päivän kaltaiset tapahtumakokonaisuudet kulttuuri- ja kirjastotoiminnan eri aloilta. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tarjonnassa painotetaan erityisesti lapsia ja nuoria. Palvelut toteutetaan yhdessä kunnan muiden lasten ja nuorten palvelujen kanssa (esimerkiksi varhaiskasvatus). Toimintaa järjestettiin eri puolilla kuntaa, ja suunnittelussa pyrittiin huomioimaan mahdollisimman hyvin kaikki käyttäjäryhmät. Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden lisäämiseksi tehtiin yhteistyötä kyläyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Porisevat porstuat ja pohjoiset kulttuurimaisemat -hanke (Leader Pohjoisin Lappi) valitsi Kolarin kotiseutumuseon museotoiminnan ja kulttuuriperintötyön kehityskohteeksi. Hanke kustansi museolle kaksi kesätyöntekijää. Museon rakennuskantaan tehtiin hanketyönä vauriokartoitus ja korjaussuunnitelma (kiireellisin kohde on Pääkön talon pärekaton uusiminen). Hankeyhteistyö mahdollisti myös Paulaharju-viikko -perinnetapahtuman järjestämisen heinäkuussa kotiseutumuseolla.

Kolarin kotiseutumuseon varastokokoelmalle ei löytynyt Museoviraston hyväksymää tilaa, joka täyttäisi museoammatilliset vaatimukset. Kokoelman väliaikaista varastointia merikontissa jouduttiin jatkamaan. Museon nykyisen varastotilanteen vuoksi Museovirasto ei myönnä kehitysavustuksia Kolarin kunnan museo- ja kulttuuriperintötoimintaan, vaikka aiemmin avustusta on saatu vuosittain.

Kirjastolainausten määrä oli 64 651, mikä on noin kahdeksan prosentin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna. Kävijämäärä kasvoi muutamalla sadalla ja oli noin 26 000.

Syyskaudella 2025 kirjastoautopalveluja hankittiin väliaikaisesti ostopalveluna kirjastoautonkuljettaja-virkailijan toimen täytön yhteydessä. Tehtävä täytettiin oppisopimusmenettelyllä.

Henkilökunnan osaamista ylläpidettiin aktiivisella osallistumisella verkostojen ja ryhmien toimintaan (Lapin kirjasto -verkosto, MAKUA – maakunnallisen kulttuurin asiantuntijaryhmä, Lapin lastenkulttuuriverkosto ja Tornionlaakson kulttuuri- ja matkailutyöryhmä) sekä kirjasto- ja kulttuurialan koulutuksiin.

Työllisyyspalvelut/työpaja

Nuorten työpajan vuosi 2025 on ollut muutosten vuosi. Työpajan pitkäaikainen työvalmentaja jäi eläkkeelle, ja työvalmentajan toimi muutettiin työ- ja yksilövalmentajan toimeksi. Nuorten työpaja sai työpajatoimintaan kansallista valtionavustusta 40 000 €. Lapin hyvinvointialueen järjestämistä vastuulla ollut sosiaalinen kuntoutus ja kuntouttava työtoiminta loppuivat kokonaan, ja otimme käyttöön oman työpajasopimuksen. Omalla sopimuksella meillä oli kolme valmentautujaa. Työllistimme eri mittaisiin

työsuhteisiin kuusi henkilöä, joista yksi oli nuori (18–29 v). Lisäksi koulutus sopimuksella opiskeli neljä henkilöä, joista kolme oli nuoria. Nuorten kesätyössä, kahden viikon jaksoissa, oli kolme nuorta (alle 18 v). Oppisopimuksella työllistyi kaksi valmentautujaa vuoden aikana, joista toinen oli nuori. Työpajalla oli myös työkokeilussa yhteensä neljä henkilöä. Meiltä valmistui kaksi opiskelijaa puusepiksi; he suorittivat koko tutkinnon työpajalla. Yksi opiskelija aloitti syksyllä puusepän opinnot koulutus sopimuksella.

Työpaja teki perinteisiä reissuja, kuten tutustumisia, vierailuja ja retkiä. Liikunnassa meillä oli tukena ja innostajana muun muassa liikunnanohjaaja, jonka avulla pääsimme tutustumaan eri liikuntamuotoihin sekä opettelemaan keinoja rentoutumiseen. Loppuvuodesta liikunnanohjaaja aloitti elintapaohjauksen koko ryhmälle kerran kuukaudessa sekä yksilölliset ohjaukset. Kokkauspäivät jatkuivat koko vuoden, ja toimintatuokioita meille piti etsivä nuorisotyöntekijä.

Yleisen viihtyvyyden lisäämiseksi työpajalle tehtiin alkuvuodesta pieni pintaremontti ja ostettiin uusia kalusteita. Saarentien kädentaitojen paja siirtyi Pellikantielle paremmin toimiviin tiloihin, ja samalla myymälä siirtyi Jokijalantien pajalle. Pellikantielle tehtiin etäopiskelupiste, jota voi varata, mikäli etäopiskelu kotona tuntuu haasteelliselta.

Loppuvuodesta tuli esille uuden nimen mietintä, ja sivistyslautakunta hyväksyi 26.11.2025 kokouksessaan työpajan uudeksi nimeksi *Valmennuskeskus Väylä*. Kotitalkkaritoimintaan saadulla lisämäärärahalta kuntaan pystyttiin alkuvuodesta rekrytoimaan kotitalkkari, jonka palvelut ovat olleet tärkeitä kotona asumisen tukemiseksi.

Työllisyyspalvelujen osalta vuosi 2025 on ollut entistä tiiviimmän yhteistyön rakentamisen aikaa Tunturi-Lapin ja Pellon vuoden 2025 alussa aloittaneen työllisyysalueen sekä Lapin hyvinvointialueen kanssa. Kuntien rahoitusvastuu työttömyystuista laajeni merkittävästi vuoden 2025 alussa osana TE-palveluiden siirtoa kunnille. Tämä haastaa työllisyyspalveluja miettimään kunnan työllistämisen keinoja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Kunnassa perustettiin työllisyystyöryhmä, jonka tehtävänä on kunnan työllisyysohjelman laatiminen. Palkkatuen saamisen edellytykset muuttivat tiukemmiksi, ja kunta sai palkkatukea kahdelle henkilölle.

8.2.4. Kuntaympäristöpalvelut

Kuntaympäristöpalveluiden tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarpeita palvelevaa infrastruktuuria ja huolehtia toimialansa lupa- ja viranomaispalveluista sekä ympäristön-suojelusta. Lisäksi kuntaympäristöpalvelut tuottaa muita kunnan hallintokuntia palvelevia tukipalveluita.

Yhdyskuntatekniikan ja ympäristötoimen tulosalueet toimivat ympäristölautakunnan alaisuudessa.

Tulosalue	Toiminta-ajatus
Yhdyskuntatekniikka	<p>Yhdyskuntatekniikan tulosalueen tehtävänä on turvata kuntalaisille ja heitä palveleville hallintokunnille asianmukaiset ja riittävät toimitilat, liikenneväylät ja liikunta- ja virkistysalueet sekä huolehtia jätehuollon järjestämisestä.</p> <p>Yhdyskuntatekniikan tulosalue sisältää seuraavat toimintayksiköt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekninen hallinto • liikenneväylät • maankäyttö • maa-alueet (puistot, muut yleiset alueet, alueiden vuokraus sekä maa- ja metsätilat) • reitit ja liikuntapaikat • ympäristönsuojelu (öljyntorjunta) • kiinteistöt (keskitetty kiinteistönhoito, rakennustyöt, kiinteistöt ja keskitetty siivous) • jätehuolto
Ympäristötoimi	<p>Rakennusvalvonta opastaa, neuvoo ja valvoo laadukkaan rakentamisen ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.</p> <p>Rakennusvalvonta huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä kaavamääräyksiä ja kunnan rakennusjärjestystä.</p> <p>Kolarin kunta ostaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen palvelut Rovaniemen kaupungilta vastuukuntaperiaatteella. Toimielimenä on Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta, jossa Kolarin kuntaa edusti Markus Kiili ja valtuustokauden 2025 - 2029 lina Ahokas.</p> <p>Ympäristötoimi koostuu seuraavista tulosyksiköistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakennusvalvonta • ympäristönsuojelu
Kaavoitus	<p>Kaavoituksen tehtävänä on vastata Kolarin kunnan yleis-, osayleis- ja asemakaavoituksesta valtakunnallisten ja maakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti.</p>

	<p>Kaavoituksen tavoitteena on edistää kunnan kestävästä kehitystä, elinvoimaa ja toimivaa yhdyskuntarakennetta huolehtimalla maankäytön suunnittelusta lainmukaisesti, avoimesti ja vuorovaikutteisesti.</p> <p>Kaavoituksella luodaan edellytyksiä asumiselle, elinkeinoille ja palveluille sekä sovitetaan yhteen ympäristön, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot kunnan kehittämistavoitteiden kanssa.</p> <p>Kaavoitus on talousarviossa sitovuustason ulkopuolella.</p>
--	---

Yhdyskuntatekniikan olennaiset tapahtumat:

Organisaatiomuutos

Osana laajempaa organisaatiomuutosta rakennuslautakunta ja tekninen lautakunta yhdistyivät ympäristölautakunnaksi kesäkuusta 2025 lähtien. Muutoksen yhteydessä tarkasteltiin hallintosäännön mukaisia lautakunnan ja viranhaltijoiden tehtäviä.

Kirkonkylän Monitoimitalo

Monitoimitalo piha-alueineen valmistui joitakin pihatöitä lukuun ottamatta kesällä 2025. Koulut ja päiväkotit aloittivat toimintansa uusissa tiloissa elokuun alussa. Muuttoa valmisteltiin jo toukokuun aikana siirtämällä opetus- ja muuta välineistöä ionisointikontin kautta uusiin tiloihin.

Muutamista käyttöön otettavista haasteista huolimatta uudet tilat ovat osoittautuneet toimiviksi ja viihtyisiksi. Haasteita on aiheuttaneet uuden kulunvalvontajärjestelmän opetteleminen sekä liikuntasalin tapahtumakäyttö. Syksyn mittaan on kokeiltu erilaisia toimintamalleja lattian suojaamiseen siirtokatsomon alla. Prosessia on kehitetty yhteistyössä hko:n henkilöstön ja urheiluseurojen kanssa.

Ruokalarakennus

Kesän aikana tehtiin ruokalarakennukseen tarvittavat sisätilojen muutokset, jotta koulut ja päiväkotit saavat riittävät tilat ruokailujen järjestämiseen. Ruokalan yläkertaan jäi keskitetyn siivouksen sosiaalitilat sekä varastotiloja. Alakerrassa laajennettiin entisiin luokkatiloihin pienten ruokailutilat, joihin tuotiin kalusteet Jussintien päiväkodilta. Siivouskeskuksen tiloja muokattiin, jotta saatiin käsienpesutila ruokalaan saapuville. Lisäksi ruokasalia laajennettiin alakerran aulatilaan. Ruokasaliin saatiin kaikkiaan 170 istumapaikkaa entisen 120 istumapaikan sijasta.

Varavoimakone

Keskuskeittiön ja monitoimitalon toimintaa turvaava varavoimakone otettiin käyttöön.

Eläinlääkäritalo

Eläinlääkäritalon laajennus ja poliklinikan remontointi kahdelle eläinlääkärille saatettiin lop-

puun alkuvuodesta 2025. Eläinlääkäriin poliklinikan tilat laajentuivat lämpimän autotallin veran sekä entisen asunnon puolelta lisätiloilla. Asunnon tilat muokattiin työpajan ompelimon käyttöön ja samalla tilat antavat mahdollisuuden nuorten etäopiskelulle. Ompelimo muutti vanhan postitalon tiloista syksyllä 2025.

Vanha postitalo

Loppuvuodesta vanhan postitalon sisätiloja on muokattu nuorisotoimen tarpeisiin sopiviksi. Tiloihin on uusittu esimerkiksi pelihuoneen tarvitsemat sähköverkko ja nettiyhteydet. Lisäksi tilojen esteettömyyttä on parannettu remontoimalla le-wc ja vaihtamalla ulko-ovi. Muutokset on tehty pääasiallisesti hyödyntämällä puretuista tai purkuun tulevista kiinteistöistä saaduilla tarvikkeilla. Esteettömyyden parantaminen jatkuu vuonna 2026.

Kiinteistönhoidon tiloja järjestellään uudelleen mm. remontoimalla vanhassa postitalossa olleesta asunnosta kiinteistönhoidon varasto- ja muita tiloja. Järjestelyillä pyritään mahdollistamaan myös kunnan omistamien autojen sulatus tarvittaessa.

Jussintien päiväkot

Jussintien päiväkot jäi tyhjilleen elokuussa uuden monitoimitalon valmistuttua. Jussintien päiväkodille tehtyjen peruskorjauksen selvitysten ja kustannusarvion perusteella sen peruskorjaaminen ei ole tässä tilanteessa järkevää ottaen huomioon myös kunnan tarvitsema kiinteistön käyttö tulevaisuudessa. Päiväkot on päätetty purkaa 2027.

Kiinteistöjen purkaminen

Kesän 2025 aikana purettiin neljä kiinteistöä, vanha yläkoulu, lukio, lääkäritalo 2 ja Sointulan kiinteistö. Purku-urakat suoritettiin loppuun urakka-aikataulussa. Yläkoulun puretun kiinteistön tilalle tuli monitoimitalon piha-alueita, mm. pelikenttiä.

Ylläsjärven liikuntahalli

Uuden liikuntahallin rakentaminen Ylläsjärveen aloitettiin heinäkuussa 2025. Liikuntahallin perustukset tehtiin alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen paaluttamalla. Urakka on edennyt aikataulussaan ja rakennus valmistunee huhtikuussa 2026. Liikuntahallin piha-alueiden valmistumisaikataulu kesä 2026.

Sote-kiinteistöt

Lapin hyvinvointialueelle vuokratuista kiinteistöistä on ollut viimeinen vuosi kolmevuotisesta vuokrasopimuksesta. Hyvinvointialue ei käytä optiovuottaan 3+1 -vuotisesta sopimuksesta. Hyvinvointialue on ilmoittanut jatkavansa tiloissa pääsääntöisesti toistaiseksi voimassaolevilla vuokrasopimuksilla.

Tilavarausjärjestelmä

Monitoimitalon valmistumisen myötä liikuntapaikoille on kunnassa otettu käyttöön tilavarausjärjestelmä. Varausjärjestelmä mahdollistaa avoimempaa ja tasapuolisempaa liikuntatilojen varaamista ja käyttöä sähköisesti. Lisäksi tilavarausjärjestelmän kautta tilavuokrien tulouttaminen tehostuu ja tasapuolistuu.

Varausjärjestelmän käyttöönottoa on tehty yhteistyönä toimialojen kesken syksyn 2025 aikana. Saadut kokemukset ovat olleet pääsääntöisesti positiivisia, kun alkusyksystä esiintyneet monitoimitalon kulun haasteet on saatu toimimaan.

Liikunta- ja ulkoilupaikat

Jäähallille on hankittu uusi sähkökäyttöinen jäänhoitokone. Jäähallin aukioloaikojen laajentamiseen on haettu ratkaisua, ympäristölautakunta tulee tekemään päätöksen asiasta keväällä 2026. Ulkojääkenttien hoitoa on parannettu palkkaamalla määräaikainen työntekijä hoitamaan kyläkoulujen kenttiä. Kirkonkylän ja Vaattojärven ulkojääkenttien hoito kuuluu edelleen vakinaiselle liikuntapaikkojen hoitajalle.

Tunturi-Lapin Reitit Oy antaa oman toimintakertomuksensa kunnalle helmikuussa 2026 toiminnastaan. Ylläksen alueella uusittiin hiihtoladuille n. 200 uutta led-valaisinta, Äkäslompolo-Tunturijärvi-Ylläsjärvi ulkoilureittihanke toteutettiin valmiiksi Tunturi-Lapin reitit Oy:n toimesta.

Liikenneväylät

Kunta suoritti Palovaarantien päällystyksen sekä katuvalaistuksen rakentamisen Sieppijärven Erkontielle ja Särkikujalle. Katuvalaistuksen vanhoja valaisimia uusittiin led-valaisimiksi kirkonkylällä. Katujen talvikunnossapidon urakoiden valvonnan avuksi hankittiin reaaliaikainen seurantajärjestelmä.

Jätehuolto

Lapiokuusikon jäteasemalla käyttöön otettu maksupäätte on toiminut hyvin. Laskutusasiakkaiden määrä on vähentynyt huomattavasti, mikä nopeuttaa jätehuollon maksujen tuloutumista kunnalle. Aukioloaikoja lisättiin alkukesälle.

Yhdyskuntatekniikka tunnusluvut ja mittarit:

Tunnusluvut ja mittarit	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Uudet asemakaavat ha	29,2697	-	46,529
Uudet ranta-asemakaavat ha	-	-	-
Asemakaavamuutokset	14,1916	-	0,87
Ranta-asemakaavamuutokset	-	-	1,831
Kunnossapidettävät kadut, km	80,81	80,81	81,09
Hyväksytyt katusuunnitelmat, km	0,933	-	-
Hoidetut puistot, ha	8,0	8,0	8,0
Kiinteistöjen ka-m ²	31 833	26 553	26 553
Vastaanotetut kuivajätteet t/v	1340	-	1 479
Vastaanotetut kuivalietteet m ³ /v	2337	-	2363

Ympäristötoimen olennaiset tapahtumat:

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on osaltaan huolehtia turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennuskannan ja ympäristön muodostumisesta ja säilymisestä.

Rakennusvalvonta huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä kaavamääräyksiä ja kunnan rakennusjärjestystä.

Olennaiset muutokset	
2025	<p>Rakennuslautakunta ja tekninen lautakunta yhdistettiin ympäristölautakunnaksi, jossa on yhdeksän jäsentä. Hallintosäännön muutos, jossa rakentamisluvat ja poikkeamispäätökset on siirretty rakennustarkastajalle ja tarkastusinsinöörille.</p> <p>Rakennusjärjestyksen uudistaminen; osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistelu.</p> <p>Rakentamislaki tuli voimaan 1. tammikuuta 2025. Ryhti eli rakennetun ympäristön tietojärjestelmän koulutuksiin ja webinaareihin on henkilö osallistunut.</p>

Tunnusluvut ja mittarit:

Tavoite:	Toimenpide:	Mittari:	Toteuma:
<p>Lupien käsittelyn sujuvoittaminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen.</p> <p>Rakennusvalvonta opastaa, neuvoo ja valvoo laadukkaan rakentamisen ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.</p>	<p>Omaksutaan / opetellaan uusien ohjelmien käyttäminen.</p> <p>Annetaan jo ennen luvan hakua hakijalle opastusta ja neuvontaa luvan hakemisesta ja rakennustyön suorittamisesta.</p>	<p>Seurataan lupien käsittelyaikoja</p> <p>Seurataan luvan käsittelyaikoja sekä rakennustyön aikataulua aloittamisesta valmistumiseen.</p>	<p>Lupien keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2025 oli xx päivää.</p> <p>Lupia käsitelty 168 kpl. Uusia rakennuksia 189 kpl, josta vapaa-ajan asuntoja 130 kpl.</p> <p>Katselmuksia on suoritettu 292 kpl.</p> <p>Valmistunut uusia rakennuksia 155 kpl (mukaan lukien talourakennukset).</p> <p>Aloitettuja uusia rakennuksia 205 kpl, josta vapaa-ajan asuntoja 122 kpl.</p>

Ympäristönsuojelu

Rovaniemen kaupungin ja Kolarin kunnan välisen sopimuksen perusteella Rovaniemen kaupunki tuottaa Kolarin kunnalle lakisääteiset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupunki on yhteistyön vastuukunta ja ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta. Kolarin kunta nimeää ympäristölautakuntaan yhden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnan edustajana ympäristölautakunnassa toimi vuoden alkupuoliskolla Markus Kiili ja elokuussa pidetystä kokouksesta alkaen Iina Ahokas. Varajäsenenä on koko vuoden ajan toiminut Marja Juustovaara. Sopimuksen mukaan kaikkien ympäristönsuojelun viranhaltijoiden toimipiste on Rovaniemellä, mistä käsin Kolarin kuntaan tehdään käyn-
tejä tarpeen mukaan.

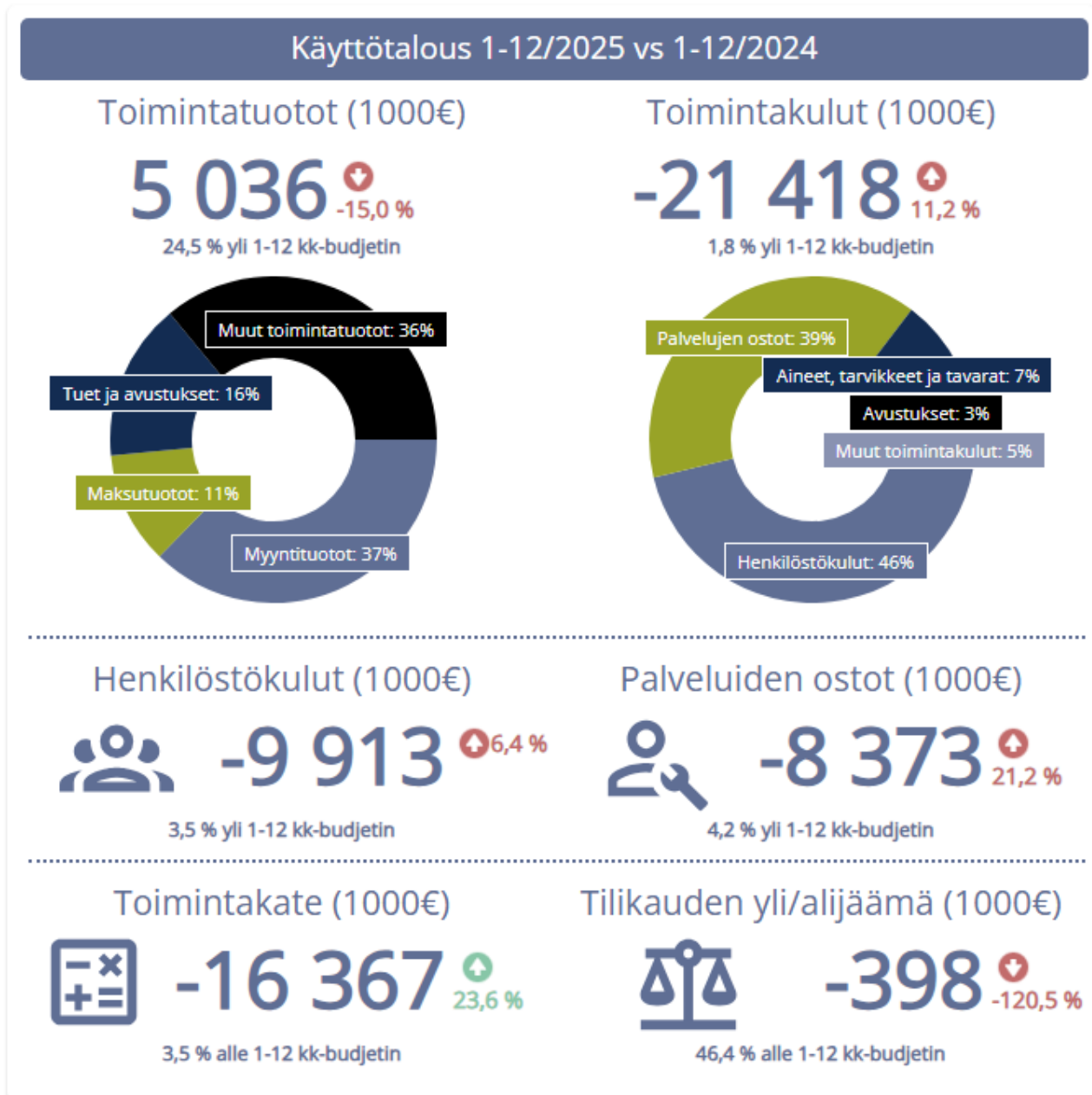
Ympäristölautakunta on kokoontunut kerran kuukaudessa, pois lukien kesäkuu ja heinäkuu. Kesäkuun kokousta ei pidetty johtuen kuntavaaleja seuranneesta toimielinten henkilövalintojen ajoittumisesta pitkälle kesäkuuta. Heinäkuussa, lautakunta ei perinteisesti kokoontunut lainkaan. Edellisten lisäksi marraskuun alussa pidettiin yksi ylimääräinen kokous Ranuan kunnan pyynnöstä.

Kolarin kunnan asioita on käsitelty kahdessa eri ympäristölautakunnan kokouksessa. Lautakunnan päätöksellä on ratkaistu kaksi maa-aineslupapäätöstä, yksi maa-ainesluvan siirtopäätös ja yksi lausuntoasia. Muilta osin Kolarin kuntaa koskevia asioita on käsitelty viranhaltijoiden toimesta. Ympäristö- ja maa-aineslupiin liittyviä tarkastus-, valvonta- ja neuvontakäyntejä on tehty Kolarin kunnan alueella oleviin lupakohteisiin seitsemän kertaa. Muita viranomaistoimintaan liittyviä käyntejä on kaksi käyntikertaa. Viranhaltijat ovat käsitelleet puhelimitse ja sähköpostitse erilaisia ympäristönsuojelussa vireillä olevia asioita sekä uusia yhteydenottoja mm. seuraavista aihepiireistä: Pro-Hydro Oy:n ympäristölupahakemus, koulurakennusten purkamisen ja purkujätteen käsittely, meluilmoitus, öljysäiliön käytöstä poistaminen, vesilain mukainen vesien johtamisasia Äkäslompolossa, Luosujärven kelkkareitti, ajoharjoittelurata Rautuvaaran vanhalla kaivosalueella, Tunturi-Lapin Vesi Oy:n viemärivuoto ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) tietojen täydentäminen, tarkistaminen ja päivittäminen.

8.3. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

8.3.1. Käyttötalouden toteutuminen

Kunnanvaltuusto on vahvistanut käyttötalousoosan sitovuustasoksi päävastualueen toimintakatteen lukuun ottamatta hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialaa sekä kuntaympäristöpalvelujen toimialaa. Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialalla sitovuus on päävastualueen toimintakate ilman hankkeita ja kuntaympäristöpalvelujen toimiala vähennettynä kaavoituksen tuloilla ja menoilla. Seuraavasta taulukosta käy ilmi käyttötalousoosan kulujen toteutuminen. Toteumissa on mukana vain ulkoiset luvut.

Tuloslaskelma Ulkoiset	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP- TA	Tot %	Muutos % 25/24
Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala	-2 703	-3 570	-3 372	-198	94,45%	24,75
<i>* ilman hankkeita (sitovuus)</i>	-2 648	-3 466	-3 297	-169	95,12%	-
<i>* hankkeet</i>	-55	-104	-75	-29	72,12%	-
Hyvinvoinnin, kasvun ja opp.palv.toimiala	-9 248	-10 920	-10 788	-132	98,79%	16,65
Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	-1 290	-2 471	-2 207	-264	89,32%	71,09
<i>* ilman kaavoitusta (sitovuus)</i>	-2 337	-2 608	-2 361	-247	90,53%	-
<i>* kaavoitus</i>	1 047	137	155	18	113,14%	-
Kolarin kunta (sitovuus)	-14 233	-16 994	-16 446	-548	96,78%	15,55
Käyttötalous yhteensä (sis. hankkeet ja kaavoituksen)	-13 241	-16 961	-16 367	-594	96,50%	23,61

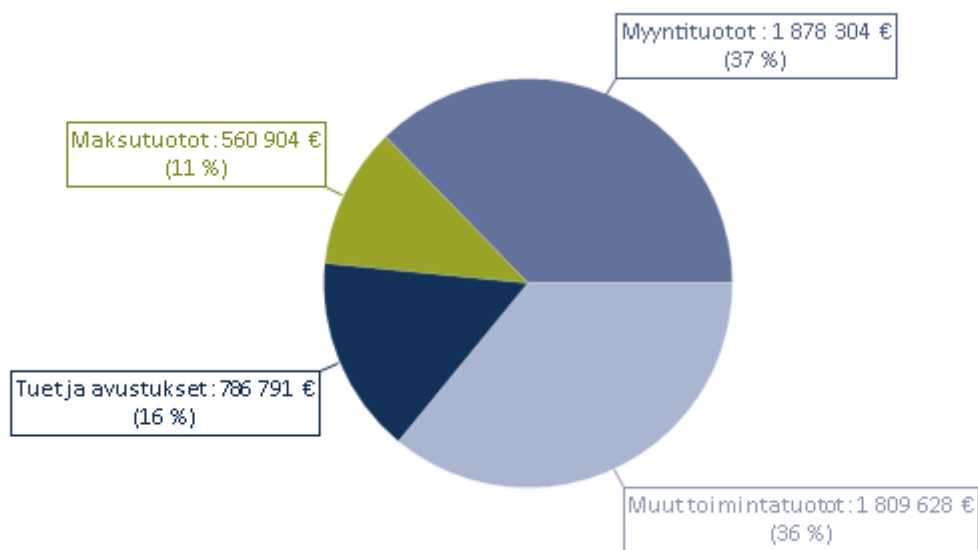
Käyttötalousosan toteutumisprosentti oli käyttötalousosan osalta 96,50 %.

Kolarin kunnan käyttötalouden toteutuma meno – ja tulolajeittain:

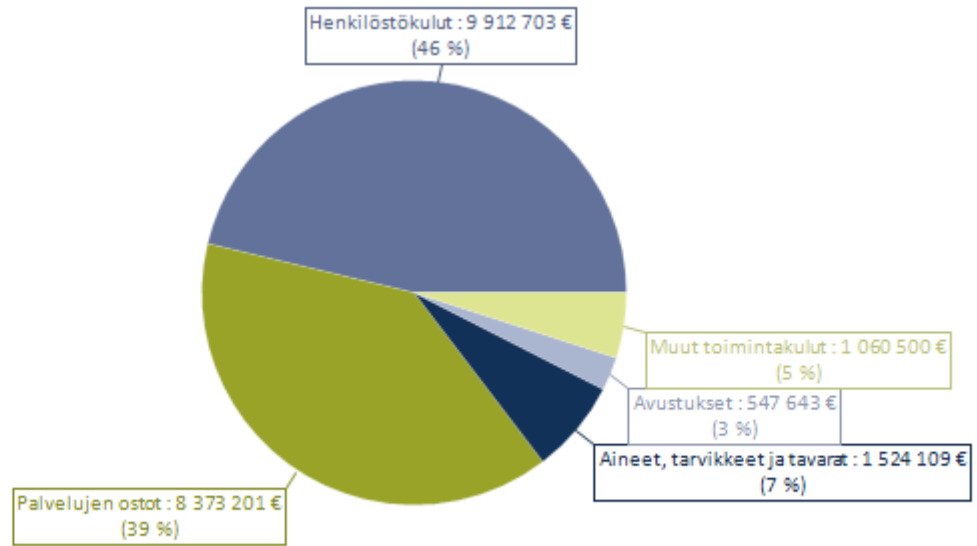
Ulkoinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	4 045		4 045	5 036	990	124,5 %
Myyntituotot	1 667		1 667	1 878	211	112,7 %
Maksutuotot	400		400	561	161	140,4 %
Tuet ja avustukset	349		349	787	438	225,8 %
Muut toimintatuotot	1 630		1 630	1 810	179	111,0 %
Valmistus omaan käyt- töön	30		30	15	- 15	51,5 %
TOIMINTAKULUT	- 21 036		- 21 036	- 21 418	- 382	101,8 %
Henkilöstökulut	- 9 575		- 9 575	- 9 913	- 337	103,5 %
Palvelujen ostot	- 8 033		- 8 033	- 8 373	- 340	104,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	- 1 550		- 1 550	- 1 524	26	98,3 %
Avustukset	- 694		- 694	- 548	146	79,0 %
Muut toimintakulut	- 1 183		- 1 183	- 1 060	123	89,6 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 16 961		- 16 961	- 16 367	593	96,5 %

Toimintatuotot - Ulkoinen

Toimintakulut - Ulkoinen

Sisällys

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
1. OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	8
1.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
1.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
1.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
1.4. Kunnan henkilöstö	18
1.5. Ympäristöasiat	19
1.6. Muut ei-taloudelliset asiat.....	20
1.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	20
1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	21
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	22
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	24
3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	24
3.2. Toiminnan rahoitus.....	25
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	29
5. KOKONAISTULOT JA -MENOT	32
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	33
6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	33
6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	34
6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	34
6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	44
7.1. Asiaa koskeva sääntely	44
7.2. Tilikauden tuloksen käsittely	44
7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	45
8.1. Seuranta koskeva sääntely	45
8.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	45
8.2.1. Hallinto- ja elinkeinopalvelut	49
8.2.3. Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut	54
8.2.4. Kuntaympäristöpalvelut	60

Yhdyskuntatekniikan olennaiset tapahtumat:	61
8.3. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	66
8.3.1. Käyttötalouden toteutuminen	66
8.3.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	80
8.3.3. Investointiosan toteutuminen.....	82
8.3.4. Rahoitusosan toteutuminen	84
8.3.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tulosarvioiden toteutumisesta	85
INVESTOINTIOSA.....	86
RAHOITUSOSA.....	86
9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	87
9.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	87
9.2. Tuloslaskelma.....	88
9.3. Rahoituslaskelma.....	89
9.4. Tase	90
9.5. Konsernilaskelmat	92
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	97
10.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskeavat liitetiedot	97
10.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	97
10.1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	97
10.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	97
10.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	99
10.2.1 Toimintatuotot päävastualueittain 31.12	99
10.2.2 Verotulot	99
10.2.3 Valtionosuuksien erittely	99
10.2.4 Palvelujen ostojen erittely	99
10.2.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.....	100
10.2.6 Pakollisten varausten muutos	100
10.2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot.....	101
10.2.8 Satunnaiset tuotot ja kulut	101
10.2.9 Muut rahoitustuotot	101
10.2.10 Erittely poistoeron muutoksista.....	101
10.3. Tasetta koskevat liitetiedot.....	102
10.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	102
10.3.1.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	102
10.3.1.2 Sijoitukset	103
10.3.1.3 Omistukset muissa yhteisöissä.....	104

10.3.1.4 Saamisten erittely.....	105
10.3.1.5 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	105
10.3.1.6 Rahoitusarvopaperit	105
10.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	106
10.3.2.1 Oma pääoma	106
10.3.2.2 Pitkäaikainen vieras pääoma	106
10.3.2.3 Vieraan pääoman erittely.....	107
10.3.2.4 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti	107
10.3.2.5 Muiden velkojen erittely	108
10.3.2.6 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	108
10.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	109
10.4.1 Vuokravastuiden yhteismäärä	109
10.4.2 Vastuusitoumukset	109
10.4.3 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista.....	110
10.4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	110
10.5. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitteet.....	111
10.5.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain	111
10.5.2 Henkilöstökulut	111
10.5.3 Luottamushenkilömaksut	111
10.5.4 Tilintarkastajan palkkiot	112
11. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	113
12. LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA / TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT.....	114
13. LIITTEET	115
Taulukoiden selitteet.....	115
Kuvioiden selitteet	116
Kuvien selitteet.....	117

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Uusi valtuustokausi

Kevään 2025 kuntavaaleissa kunnanvaltuutetuiksi valitut 21 luottamushenkilöä aloittivat työnsä kunnanvaltuuston 3. kesäkuuta pidetyssä järjestäytymiskokouksessa. Vaalikauden työ on alkanut kairilla hallinnon tasoilla varsin sujuvasti. Luottamushenkilöorganisaatiota uudistettiin alkavalle valtuustokaudelle lautakuntia yhdistämällä. Tekninen lautakunta ja rakennuslautakunta yhdistettiin yhdeksi ympäristölautakunnaksi. Muutoksella pyritään virtaviivaistamaan ja myös tehostamaan kunnan päätöksentekoa ja siihen liittyvää valmistelutyötä. Kunnanjohtajana uskon ja luotan siihen, että myös jatkossa pystymme tekemään rakentavaa ja keskustelemaa yhteistyötä kaikissa luottamustoimi-
missä ja yhdessä viranhaltijavalmistelun kanssa.

Kolarin kuntastrategian päivitystyö on yksi uuden valtuuston tärkeimmistä tehtävistä ensimmäisen toimintavuoden aikana. Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä pitkän aikavälin suunnitelma, joka ohjaa kunnan toimintaa, taloutta ja muun muassa elinvoiman kehittämistä.

Negatiivinen tilinpäätös ja tuleva kehitys

Kuntamme tilinpäätös vuodelta 2025 toteutui talousarviota vähän parempana, eli ennakoitua tilikauden alijäämää kertyi arvioitua vähemmän. Tilinpäätöksen luvut osoittavat menneen vuoden osalta noin 397 764 euron alijäämäistä tulosta. Kunnan talous kääntyi alijäämäiseksi ensimmäisen kerran sitten vuoden 2007.

Lähivuosien osalta käyttötalouden näkymät ovat samankaltaiset, jos emme onnistu selkeästi lisäämään tulo-rahoitusta ja samalla hillitsemään menojen kasvua. Toki on edelleen muistettava, että kunnalla on taseen kertynyttä kumulatiivista ylijäämää noin 22,6 miljoonaa euroa ja sijoitusvarallisuutta noin 5 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 tehdyt investoinnit on pystytty hoitamaan kunnan kassavarojen kautta, mikä on mahdollistanut lainakannan alenemisen. Vuoden aikana maksettiin pois pitkäaikaisia lainoja 2,8 milj. euron edestä. Vuoden 2025 lopussa kunnalla oli lainaa 154 euroa per asukas. Vuonna 2024 lopussa lainaa oli 872 euroa per asukas. Kunnan lainakanta on Suomen kuntakenttään verrattuna hyvin alhaisella tasolla.

Monitoimitalon leasingrahoitus kasvattaa kunnan vastuita ja korkoriskiä, vaikkei se suoraan lainakannassa näy. Kuntakonsernin osalta riski on maltillinen ja nähtävillä ei ole takausvastuiden riskien realisoitumista.

Tulevia haasteita ja mahdollisuuksia

Kuten tunnettua, niin Suomen hallituksen toiminta ohjaa merkittävästi kuntia. Kunnissa on odotettu jo pitkään käytännön toimia niin sanottuun normien purkuun (liiallinen sääntely) valtion taholta, kuitenkin normit ovat vain lisääntyneet. Kevään 2026 aikana eduskunnan käsittelyyn tulossa oleva hankintalakiuudistus on osin hajottamassa kuntien toimivat ja tehokkaat yhteistyörakenteet. Hankintalain mahdolliseen muutokseen olemme pyrkineet varautumaan jo kuluneen vuoden 2025 aikana pohtien valmistavia suunnitelmia ja toimintamalleja erityisesti LapIT Oy:n osalta. Erityisesti ICT-infrastruktuurin ja -palveluiden sidosyksiköillä on keskeinen rooli asiakkaidensa toimintojen jatkuvuuden turvaamisessa, kustannustehokkaassa palvelutuotannossa ja myös esimerkiksi erittäin tärkeässä kyberturvallisuuden ylläpitämisessä.

Hankintalain uudistuksen on laskettu aiheuttavan jopa 600 miljoonan euron lisäkustannuksen Suomen kunnille. Kolarin kunnan kohdalla voidaan kustannusten arvioida olevan edellä mainituilla perusteilla erittäin merkittävät. Uudistuksen keskeisin osa on sidosyksikkösäännön kiristys, joka rajaa kuntien yhteistoiminnallista ja tehokasta tekemistä. Uudistuksen vaikutukset kohdistuvat voimak-
kaimmin pieniin kuntiin, joille on tämän kautta tiedossa kulujen kasvua ja palveluiden järjestämisen

Olemme kunnassa myös käynnistäneet Väyliä tulevaan -hankkeen, jossa suunnitellaan Kolarin kirkonkylän alueen potentiaalin ja toimintaympäristön merkittävästi parempaa hyödyntämistä. Kirkonkylän alueella elinkeinorakenne ja toimialarakenne painottuvat muun muassa teollisuuden, logistiikka-alan, terveys- ja hyvinvointialan sekä maansiirtoalan yrityksiin. Kunnan kehitys- ja elinkeinopalvelut Kolke on laatinut yhdessä yrittäjien ja päättäjien kanssa elinkeino-ohjelman 2024–2028, minkä yhteydessä selvitettiin yrittäjien tarpeita ja näkemyksiä kunnan ja yritysten kehittämiseen ja toimintoihin. Kolarin elinkeinojen kehittämiseen liittyvät strategiset linjaukset on näin luotu osallistavassa kuntastrategiatyössä sekä strategiaan pohjautuvassa ohjelmatyössä.

Kuntaorganisaatio

Uusi ja uljas monitoimitalo avattiin käyttöön elokuussa 2025 suunnitelmien mukaisesti. Kolarin kunnan historian suurin yksittäinen, noin 20 miljoonan euron investointi on hieno työnäyte koko kuntamme henkilöstön ammattitaidosta ja yhteistyökyvystä sekä kuntapäätäjien rohkeudesta investoida ja katsoa luottavasti tulevaisuuteen.

Kunnan hallinto-organisaation kehittäminen on jatkuvaa työtä. Menneen vuoden aikana muokkasimme useiden työntekijöiden tehtäväkuvia, rekrytoimme uusia työntekijöitä muun muassa uuden maankäyttöinsinöörin kyseiseen virkaan ja muutimme henkilöstöasiantuntijan toimen henkilöstö- ja hallintopäällikön viraksi. Kunnan hallintojohtajan virka on päätetty jättää täyttämättä.

Kunta valmisteli henkilöstöhallinnossa vuoden 2025 aikana valtakunnalliseen tasopalkkajärjestelmään siirtymisen. Kyseinen työ oli varsin iso ja siinä onnistuminen edellytti tiivistä ja hyvää yhteistyötä työntekijöiden ja työnantajan välillä, tässä onnistuimme. Järjestelmä otettiin käyttöön 1.10.2025 sekä osittain takautuvasti 1.2.2025.

Lopuksi haluan kiittää kuntamme sitoutuneita ja osaavia työntekijöitä. Meitä on kunnan palveluksessa vaihdellen noin 200 henkilöä ja kykenemme tuottamaan julkiset palvelut kattavasti ja varsin kustannustehokkaasti noin 4 000 asukkaan elinkeinotoiminnaltaan erittäin aktiivisessa ja yhä voimistuvassa kunnassa.

Kolarissa 10.3.2026

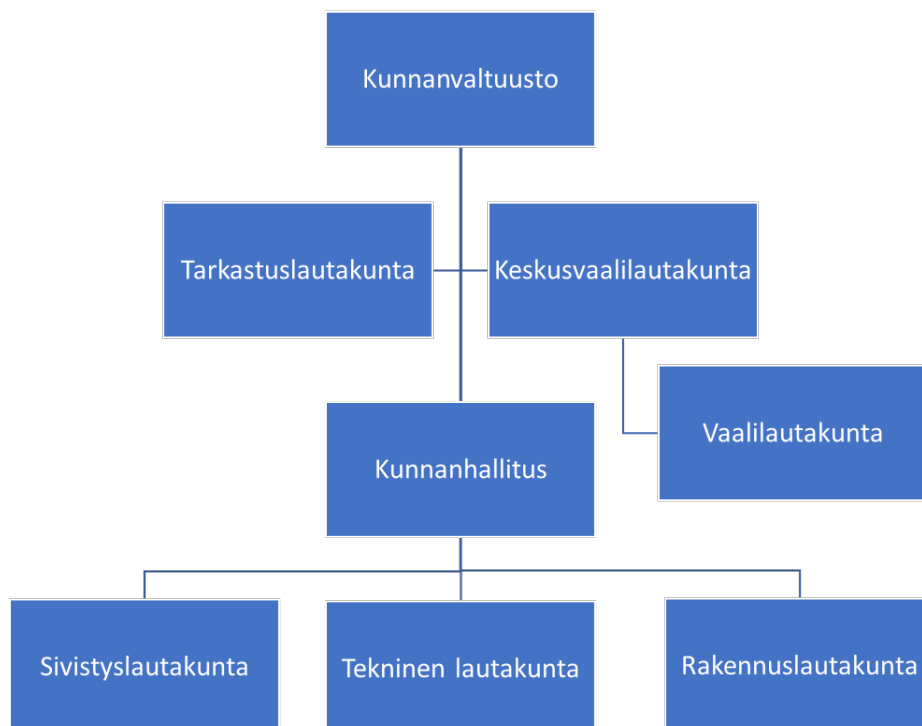
Markku Vehkaoja
Kunnanjohtaja

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

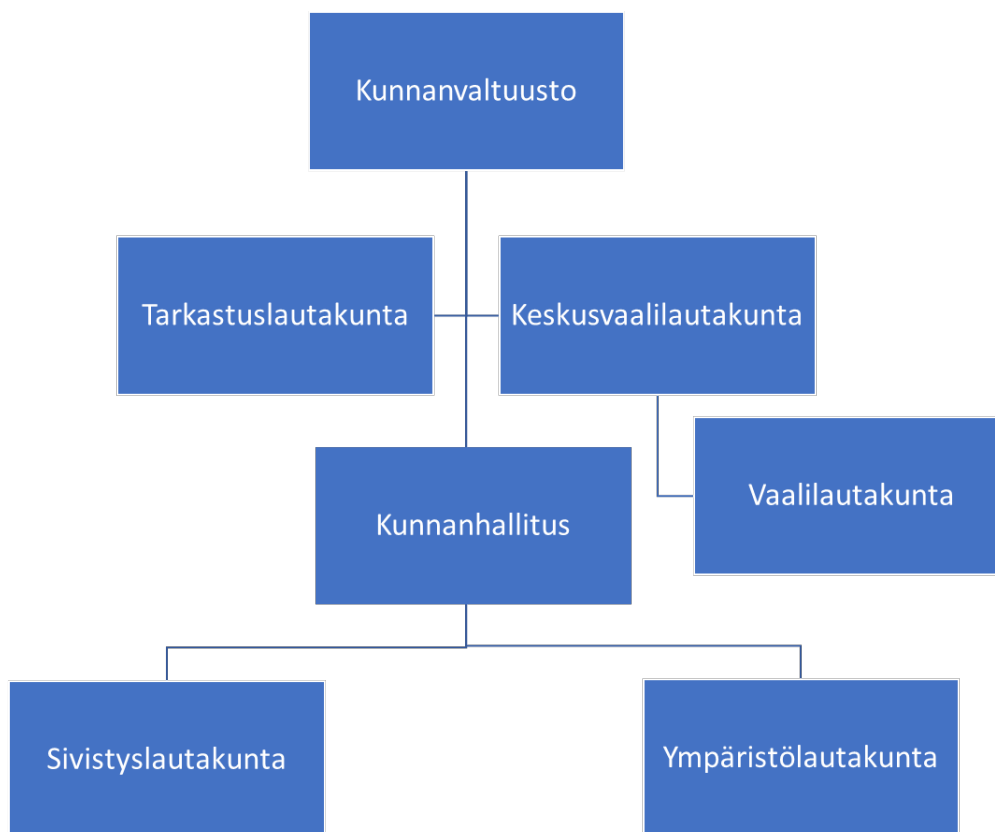
1.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kolarin kunnan luottamushenkilöorganisaatio oli vuonna 2025 seuraavanlainen:

Kuva 1 Toimielinorganisaatio 1.1. - 31.5.2025

Kuva 2 Toimielinorganisaatio 1.6. - 31.12.2025

Kunnanvaltuusto 2025

Valtuuston poliittiset voimasuhteet olivat 1.1. - 31.5.2025 seuraavat:

- yhteislista Kolari 21	6
- yhteislista Kolarin Kylät ja Tunturit	5
- Suomen Keskusta	5
- Vasemmisto	4
- SDP	1

Valtuuston poliittiset voimasuhteet olivat 1.6. - 31.12.2025 seuraavat:

- yhteislista Kolarin Kylät ja Tunturit	8
- yhteislista Kolari 21	6
- Suomen Keskusta	4
- Vasemmisto	3

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto 1.1. - 31.5.2025

- Kylmämaa Jarmo	Keskusta	valtuuston pj
- Pääkkölä Ira	Vas.	valtuuston I vpj
- Uusitalo Veli-Pekka	Kolari 21 yl.	valtuuston II vpj

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto 1.6. - 31.12.2025

- Uusitalo Veli-Pekka	Kolari 21 yl.	valtuuston pj
- Kaikkonen-Tiensuu Helena	Keskusta	valtuuston I vpj
- Lipponen Mikko	Kolarin Kylät ja Tunturit yl.	valtuuston II vpj

Kunnanvaltuusto kokoontui 8 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 64 asiaa.

Kunnanhallitus 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtaja:

Vaattovaara Orvo

Varapuheenjohtaja:

Koivumaa Johanna

Kunnanhallitus 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtaja:

Kiili Johanna

Varapuheenjohtaja:

Vaattovaara Orvo

Kunnanhallituksen kokouksia pidettiin 18 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 286 asiaa.

Tarkastuslautakunta 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtaja:

Lipponen Mikko

Varapuheenjohtaja:

Vaattovaara Voitto

Tarkastuslautakunta 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtaja:

Murphy-Kaulanen Michele

Varapuheenjohtaja 1.6.2025 - 11.12.2025

Hamari Markku

Varapuheenjohtaja 12.12.2025 - 31.12.2025

Ikonen Ville

Tarkastuslautakunnan kokouksia pidettiin 5 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 44 asiaa.

Keskusvaalilautakunta 1.1. - 31.5.2025

Puheenjohtaja:

Pantsar Antero

Varapuheenjohtaja:

Laine Antero

Keskusvaalilautakunta 1.6. - 31.12.2025

Puheenjohtaja:

Kylmämaa Jarmo

Varapuheenjohtaja:

Mäkelä Hanna

Keskusvaalilautakunnan kokouksia pidettiin 9 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 32 asiaa.

Kunnan tilivelvollisia vuonna 2025 olivat

- kunnan toimielinten jäsenet lukuun ottamatta valtuutettuja
- kunnanjohtaja
- toimialajohtajat (kehitysjohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja)
- ympäristötoimen tulosalueella rakennustarkastaja
- elinkeinopalvelujen tulosalueella kehitysjohtaja

Konserniyhtiöissä tilivelvollisia olivat toimitusjohtajat ja hallitukset.

1.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden toipuminen otti takapakkia kuluvaan vuoteen. Ongelmana on kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmalla on saanut suomalaiset kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Ulkoinen kysyntä on sen sijaan ollut hieman odotettua vahvempaa. Yhdysvaltojen tullien vaikutus on toistaiseksi jäänyt vähäiseksi, ja maailmantalous sekä -kauppa ovat kasvaneet kohtuullisesti. Tämä on heijastunut myöskin vientiin. Lisäksi tuotannolliset investoinnit antavat aihetta odottaa parempaa kasvua tulevina vuosina.

Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin. Suomen talouden tuotannon taso on nyt selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason, ja talouden odotetaan toipuvan tulevina vuosina. Vuonna 2026 kasvu on 1,1 prosenttia, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028.

Suomen talouden ongelmat eivät tule ensisijaisesti ulkoisesta kysynnästä. Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euro alueen talous on toipumassa, joskin maiden väliset erot kasvussa ja näkymissä ovat varsin suuria. Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu, kun tullien vaikutukset heijastuvat yhä laajemmin nostaen hintoja ja hidastavan kulutuksen kasvua. Nousevissa talouksissa kasvu jatkuu ripeänä. Epävarmuudesta huolimatta maailmankaupan näkymät ovat kokonaisuutena melko myönteiset.

Tavaravienti on kasvanut vuonna 2025, vaikka Yhdysvaltojen tullit varjostavatkin näkymiä. Osin kasvuun ovat vaikuttaneet laivatoimitukset, mutta myös kysynnän toipuminen euro alueella on vahvistanut vientiä. Myös tuonti on ollut kasvussa. Vielä tänä vuonna nettoviennin vaikutus kasvuun on positiivinen, mutta jatko vuosilla puolustushankinnat ja muut investoinnit nostavat tuontia enemmän kuin mitä viennin odotetaan kasvavan.

Julkisyhteisöjen alijäämä on jämähtänyt syväksi. Alijäämä heikkenee ja pysyy yli kolmessa prosentissa suhteessa BKT:hen 2020-luvun loppuun asti. Velkasuhde jatkaa kasvuaan ja nousee yli 95 prosenttiin.

Vuosi 2025 on ollut julkiselle taloudelle kaksijakoinen. Alijäämä kohenee, mutta hitaasti veronkorotuksista ja sopeutustoimista huolimatta. Velkasuhde kasvoi odotettua nopeammin erityisesti muista kuin alijäämästä johtuvista syistä. Aiempaan arvioituna tilannetta parantaa loppuvuodeksi oletettujen puolustushankintojen ajoittuminen vasta vuodelle 2026. Valoa synkkään kokonaiskuvaan tuo myös paikallishallinnon menojen maltillinen kasvu.

Vuonna 2026 alijäämä heikkenee 4,5 prosenttiin BKT:stä ja velkasuhde kasvaa 91,6 prosenttiin. Alijäämää painaa ensi vuonna puolustushankintojen ajoittuminen, F35-hankinnan oletetaan alkavan kirjautua menoihin koneiden saapuessa. Lisäksi ensi vuoden tulojen kasvua vaimentaa veronkennykset.

(Lähde: VM Taloudellinen katsaus talvi 2025)

Lapin alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2025

Maakuntien kehitys Suomessa on vaihtelevaa. Lappi on viime vuosina kirinyt kiinni aiempaa kehityseroa koko maahan ja joillain osa-alueilla on menty ohi. Myös alueen sisällä kehitys on hyvin eritahista ja paikalliset sekä seudulliset erot ovat merkittäviä. Tämä korostaa tarvetta päivittyvälle tilannekuvulle (mm. elinkeinoelämän signaalit ja investointivirrat), joka huomioi Lapin eri alueiden erityispiirteet ja kehitysdynamiikan. Kuluvan vuoden aikana erityisesti matkailuala on osoittanut vahvaa kasvua, ja sen rooli Lapin elinvoimaisuudessa on entisestään vahvistunut.

Alueella nähdään merkittävää potentiaalia energiainvestoinneissa, jotka voivat muuttaa Lapin kehitystä ja asemaa paitsi kansallisesti myös kansainvälisesti. Uusiutuvan energian hankkeet, vetytalous ja sähköverkkoinfran kehittäminen avaavat mahdollisuuksia myös teollisuuden uudistumiselle ml. datakeskukset. Lisäksi puolustusteollisuuden mahdollisuudet ovat nousseet Lapissa keskusteluun osana alueellista turvallisuutta ja huoltovarmuutta. Lapin strateginen sijainti ja infra tarjoavat puolustusosalalle tärkeitä investointi- ja sijoittumiskohteita.

Ennusteiden ja arvioiden mukaan Lapin kehitys näyttää positiiviselta lähivuosille. Näkymien ja investointiympäristön ennustettavuutta kuitenkin heikentävät valtakunnalliset päätökset. Hallituksen verotuspäätökset ja leikkaukset lisäävät epävarmuutta Lapin keskeisillä toimialoilla esim. teollisuus- ja kaivosalalla. Useiden alueen keskeisten toimijoiden syksyn aikana käynnistämät muutosneuvottelut heijastavat rakennemuutosta ja toimintaympäristön epävarmuuksia. Nämä korostavat tarvetta alu-

eelliselle ennakkoinnille ja strategiselle yhteistyölle, jotta Lapin investointipotentiaali voidaan hyödyntää kestävästi riittävällä tasolla.

Lapissa päivitetään parhaillaan maakuntaohjelmaa, joka tunnetaan paremmin nimellä Lappi-sopimus. Lappi-sopimuksen valmistelu tarjoaa alustan yhteiselle tahtotilan rakentamiselle. Lapin ensimmäisen yrittäjyysstrategian toteuttamista vauhditetaan toimeenpano tilaisuuksilla. Myös viimeiste-lyssä oleva Lapin ilmasto- ja energiastrategia sekä valmistelussa olevat Lappi-brändi 2.0 ja kulttuurin ja luovien alojen kasvuo-ohjelma osoittavat alueen tahtotilaa ja kehityssuuntaa kohti kestävä-ä, innovatiivista ja kulttuurisesti vahvaa tulevaisuutta.

Lapin investointipotentiaali on mittava ja sen osittaista realisoitumista odotetaan 2–3 vuoden aikavälillä. Suurin osa potentiaalista on tällä hetkellä erilaisissa viranomaismenettelyissä ja lupaprosesseissa. Investointipotentiaaliin kuuluu useita energiaan liittyviä pumppuvoimala-, tuulivoima- ja hybridivoimahankkeita sekä kuusi kaivoshanketta. Tiehankkeet tukevat elinkeinoelämän ja toimintaympäristön kehittämistä, erityisesti NATO-jäsenyys, matkailun ja logistiikkatarpeen kasvu ovat nyt keskeisiä lähtökohtia. Merkittävä suunnitteilla oleva kehittämishanke on valtatie 4 Hirvas–Vikajärven-väli. Suomen kytkeytyminen Tornio–Haaparanta ratayhteyden kautta Ruotsin ja Euroopan junaverkkoon on henkilöliikenteen osalta kiinni valtion rahoitusosuudesta.

Lapin mineraalipotentialiaali on Suomen ja EU:n globaali kilpailuetu. Lapin kriittiset ja strategiset mineraalit tulee nähdä mahdollisuutena nostaa jalostusastetta ja kehittää arvoketjuja. Heikoin vaihtoehto on, että raaka-aineet viedään EU:n ulkopuolelle jalostettavaksi. Kriisien myötä on havahduttu oma-varaisuuteen ja huoltovarmuuden merkitykseen. Alkutuotanto on tärkeää lappilaiselle ruuantuotannolle. Lisäksi nähdään, että on tärkeä ylläpitää myös harvaan asutun maaseudun elinvoimaa, koska asuttu alue luo enemmän turvaa kuin asumaton.

Oppilaitosten kehitysympäristöjen vahvuus on Lapissa niiden käytännönläheisyys ja työelämälähtöisyys, mutta erityisesti startup-hautomoiden kehittämiseen tulisi panostaa. Julkisen ja yksityisen rahoituksen yhdistäminen sekä oppilaitosten ja yritysten välinen yhteistyö ovat avainasemassa uusien yritysten syntyminen ja liiketoiminnan kasvun tukemisessa. Lapissa TKI-toimintaa tukevat monipuoliset kehitysympäristöt, oppilaitosten labrat, startup-hautomot ja ekosysteemit. Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, Rovaniemen koulutus kuntayhtymä, Ammattiopisto Lappia, Digipolis, Business Rovaniemi ja Business Tornio muodostavat osin vahvan verkoston, jossa yhdistyvät koulutus, tutkimus ja yrityskehitys. Käynnissä olevat hankkeet, kuten Startup-ekosysteemi, kestävyysraportointi liiketoiminnassa ja sopimus- ja talousosaaminen kasvuyrityksille, tukevat erityisesti pk-yritysten ja uusien toimijoiden liiketoiminnan kehittämistä. Luovien alojen Createch-hankkeet tuovat mukaan myös tekoälyn ja kulttuurialan näkökulman. Lappilaisen luonnontuotealan ja ruuan lähituotannon jalostamista, tuotekehitystä ja suoramyyntiä kehitetään useissa yhteishankkeissa, joissa on mukana tutkimus, oppilaitokset ja yrityksiä.

Lapin väestökehitys jatkui vuonna 2024 hieman Tilastokeskuksen ennustamaa myönteisempänä. Väestömäärä pysyi edellisen vuoden lukemissa, mutta alueelliset kehityserot olivat huomattavia. Seutukunnista väestökasvuun ylsivät Rovaniemen ja Pohjois-Lapin seutukunnat ja vain viisi kuntaa. Kokonaisnettomuuttovoittoa Lappi sai 960 henkilöä maahanmuuton ansiosta. Sen sijaan kuntien välisessä muutossa jäätiin 480 miinukselle ja vain kuusi Lapin kuntaa ylsi kuntien väliseen muuttovoittoon. Kehityssuunta on jatkunut tänä vuonna Lapissa samansuuntaisena, joskin kuntien välinen muuttoliiketappio on pienentynyt. Maahanmuuton myötä ulkomaan kansalaisten ja vieraskielisen väestön määrä ja osuus Lapin väestöstä on viime vuosina selvästi kasvanut. Myös väestöennusteissa tuodaan esille 218 Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2025:34 väestökehityksen eriytyminen ja maahanmuuton ratkaiseva rooli väestökehityksen suunnassa. Väestömuutoskeskusteluun tarvitaan monipuolisuutta, koska väestön väheneminen ei automaattisesti tarkoita elinvoiman vähenemistä.

Lapissa työvoimapulasta kärsivien kuntien kasvua jarruttaa heikko asuntotilanne. Erityisesti Rova-

niemellä, Kittilässä, Inarissa ja Sodankylässä asuntojonot ovat pitkiä, ja muuttajat eivät löydä kohtuuhintaisia ja sopivia asuntoja. Asuntopulaa helpottamaan Sodankylän kunta rakentaa vuokrattavia pientaloja ja Pyhäjoen ydinvoimala-alueelle jääneitä majoitusrakennuksia siirretään Ylläkselle ja Saariselälle kausityöntekijöiden asunnoiksi. Kunnat edistävät kaavoituksella ratkaisuja asuntohaasteisiin, esim. Kemi on kaavoittanut merinäköala-asuinalueen. Torniossa rakennusliike rakentaa kahdeksankerroksisen kerrostalon Tornionjoen rannalle. Rovaniemellä asuntopulasta kärsivät myös kotimaiset ja kansainväliset opiskelijat ja se on ääritilanteissa jopa estänyt opiskelun aloittamisen. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2025:34 , s. 216-218)

Kuntien talous

Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selettävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset.

Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi.

Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat.

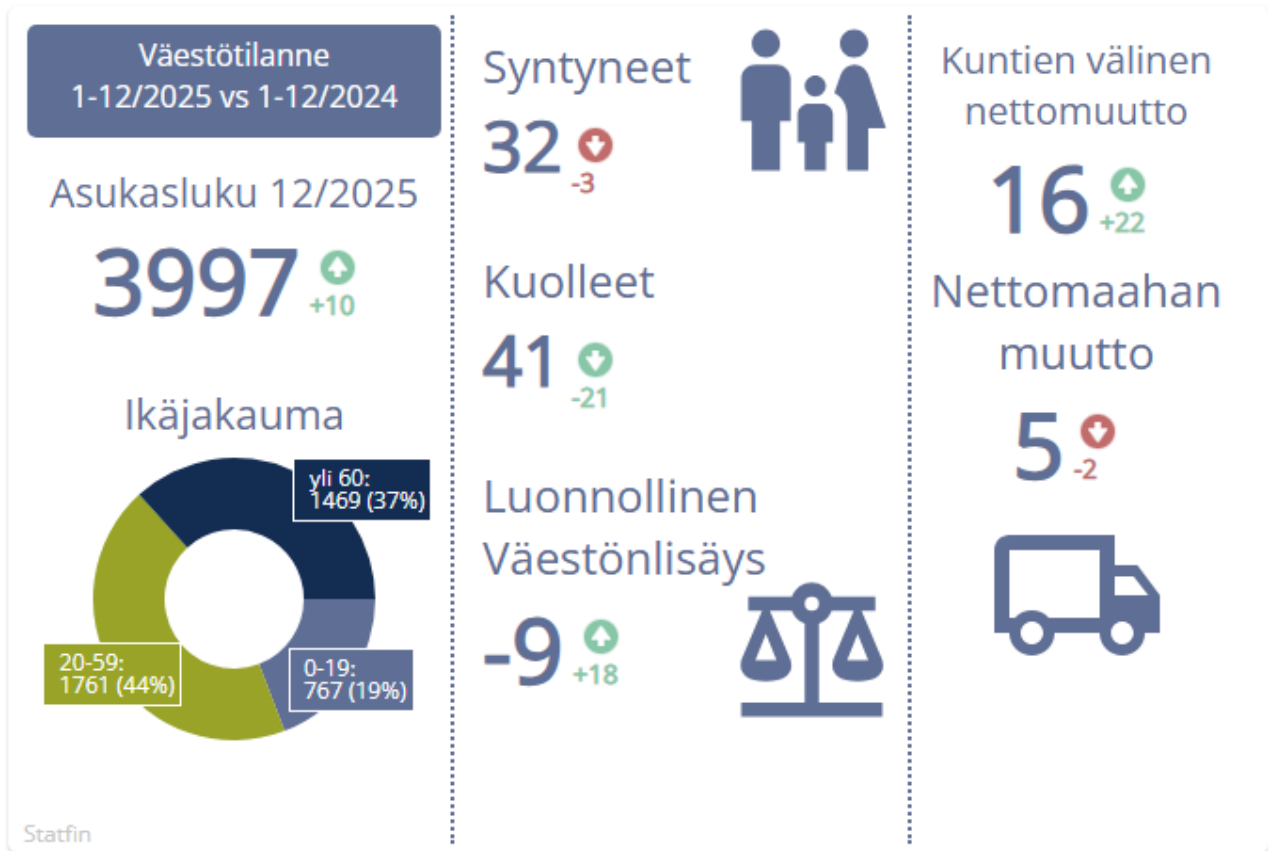
Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit keskittyivät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle.

Lähde: Kuntaliiton tiedote 3.2.2026 "Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025"

Seutukunnan ja Kolarin alueen väestön ja työttömyysasteen kehitys

Väestö

Kuva 3 Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Lapin väkiluku oli vuoden viimeisenä päivänä 176 220 (vuonna 2024 väkiluku oli 176 184). Tunturi-Lapin seutukunnan asukasluku oli ennakkotiedon mukaan vuoden lopussa 15 083 (vuonna 2024 väkiluku oli 14 888). Kolarin väkiluku on viime vuosina hiljalleen kasvanut mutta kasvu taitui vuoden 2024 aikana mutta kasvoi jälleen vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna. Ennakkotilaston mukaan Kolarin väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 3 997 asukasta kun se vuoden 2024 lopussa oli 3 987 (Lähde: Tilastokeskus, StatFin, väestömuutosten ennakkotiedot)

Alla oleva kaavio kuvaa Kolarin väestönkehitystä viime vuosina:

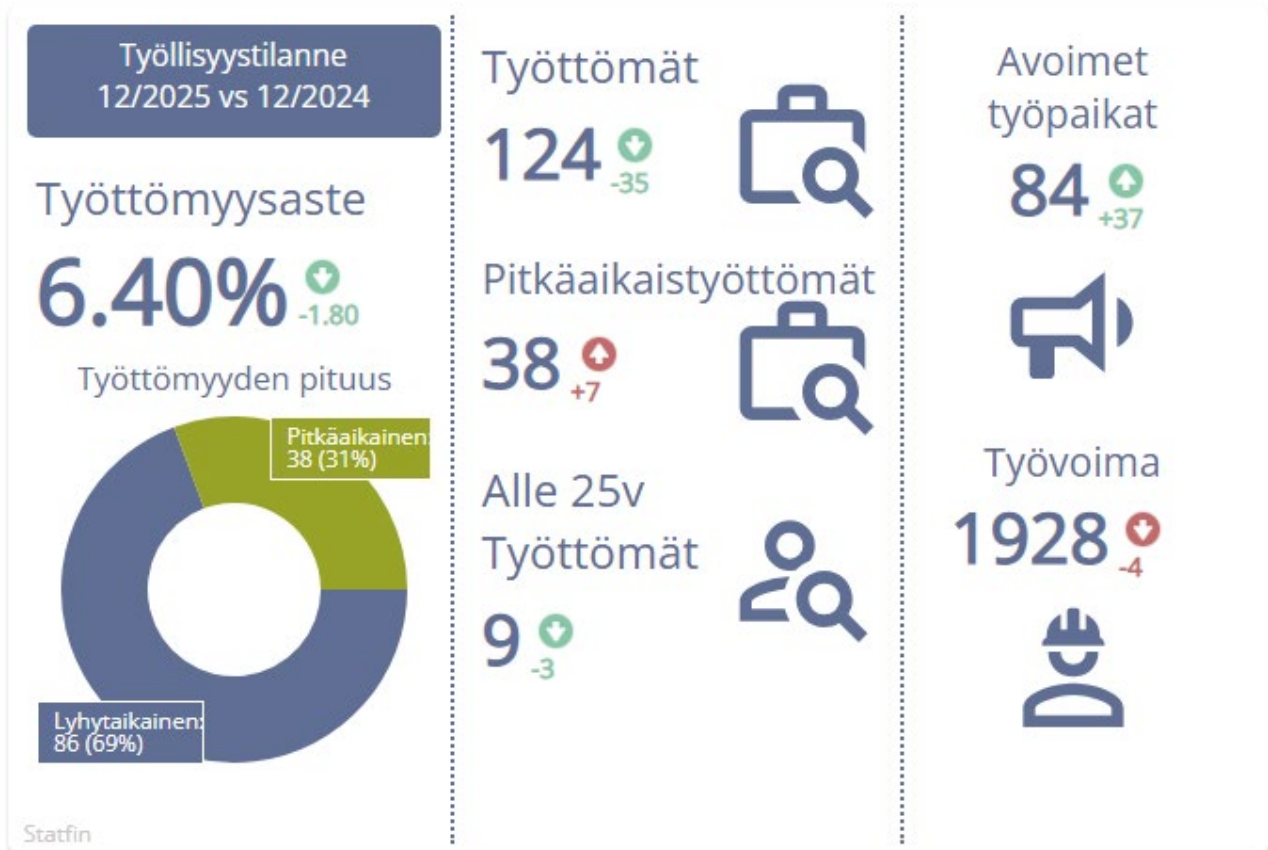

Kuvio 1 Kaavio Kolarin kunnan väestökehityksestä kuukausittain vuosina 2023 – 2025

Kuvio 2 Kaavio Kolarin kunnan väestökehityksestä vuosittain vuosina 2020 - 2025

Työttömyysasteen kehitys

Kuva 4 Työllisyystilanne 12/2025 vs 12/2024

Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli vuoden vaihteessa 351 486 mikä on 29 832 enemmän kuin viime vuonna.

Lapissa oli joulukuun lopussa työttömiä työnhakijoita 8 086, joista lomautettuja 972. Kausiluontoiseen tapaan työttömien määrä lisääntyi joulukuun aikana ja työttömiä oli lapissa 662 (8,9 %) enemmän kuin marraskuussa. Lapissa työttömiä työnhakijoita oli 169 vähemmän (- 2 %) kuin vuotta aiemmin.

Lapissa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 9,9 % ja koko maassa 13 %. Työttömien osuus työvoimasta vaihteli Lapissa Kittilään 6,0 %:sta Kemin 17,2 %:iin.

Tunturi-Lapissa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 6,4 %.

Kolarissa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 6,4 %.

(Lähde: StatFin, Työnvälitystilasto, Työttömien osuus työvoimasta)

1.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kolarin kunnan talous kääntyi alijäämäiseksi ensimmäisen kerran sitten vuoden 2007. Tilikauden alijäämäksi muodostui - 397 763,87 euroa.

Toimintatuottojen toteuma vuonna 2025 oli noin 1 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa. Myyntituotot ja maksutuotot toteutuivat noin 0,3 milj. euroa ennakoitua parempana. Myyntituotoissa mm. saadut kotikuntakorvaukset toteutuivat 0,1 milj. euroa parempana ja maksutuotoissa yhdyskuntapalvelujen maksut toteutuivat 0,1 milj. euroa paremmin kuin ennakoitiin. Kunta sai avustuksia 0,4 milj.

euroa enemmän kuin talousarviossa. Tähän vaikutta mm. EU-osarahoitteisten hankkeiden toteutuminen suunnitelmien ja rahoituspäätösten mukaisesti. Suuri investointihanke päättyi toimenpiteiden osalta lokakuun loppuun. Vuokratuotot toteutuivat 0,1 milj. euroa ennakoitua paremmin. Toimintatuottojen toteuma talousarvioon nähden oli 124,5 %

Toimintakulujen toteuma vuonna 2025 oli 0,382 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion 0,337 milj. eurolla ja palvelujen ostot toteutuivat 0,340 milj. euroa ennakoitua suurempana. Vastaavasti avustukset toteutuivat 0,146 milj. euroa ja vuokratulot 0,123 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa. Vuokratulujen ennakoitua parempaan toteumaan vaikutti mm. suotuista korkokehitys monitoimitalon leasingsopimuksen allekirjoituksen ajankohtana. Toimintatkatteen toteuma talousarvioon nähden oli 96,5 %.

Kunnan verotulot toteutuivat 0,2 milj. euroa ennakoitua paremmin. Tuloverokertymä oli 0,1 milj. pienempi kuin ennakoitiin mutta vastaavasti osuus yhteisöverojen tuotosta oli 0,3 milj. euroa parempi. Valtionosuudet toteutuivat 0,1 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa.

Kunnan vuosikate 1,6 milj. euroa ei kata 2 milj. poistoja minkä seurauksena kunnan tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja - 412 113 euroa.

Vuonna 2025 tehdyt investoinnit on pystytty hoitamaan kunnan kassavarojen kautta mikä on mahdollistanut lainakannan alenemisen. Vuoden aikana maksettiin pois pitkäaikaisia lainoja 2,8 milj. euron edestä. Vuoden 2025 lopussa kunnalla oli lainaa 154 €/asukas.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ilmenee toimintakertomuksen luvusta 8.2.

1.4. Kunnan henkilöstö

Kolarin kunnan palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa 206 henkilöä, joista vakinaisia oli 139 ja määräaikaisia 67. Henkilöstömäärissä ovat mukana myös palkattomalla työ- tai virkavapaalla olevat sekä osa-aikaiset työntekijät.

Vakinaisten palvelussuhteiden osuus kaikista palvelussuhteista oli 67 % vuonna 2025. Vakinaisen henkilöstön osuus kaikista palvelussuhteista laski hieman edellisestä vuodesta (71 %). Tämä liittyy erityisesti varhaiskasvatuksen lisääntyneeseen, osin sesonkiluonteiseenkin henkilöstötarpeeseen. Opetukseen rekrytoitiin lakimuutoksen myötä kolme uutta erityisopettajaa; nämä virat on tarkoitettu vakinaistaa vuonna 2026, mutta siirtymävaiheessa rekrytoinnit tehtiin määräaikaisena.

Kunnan henkilöstön keski-ikä oli vuonna 2025 42,8 vuotta, missä ei ollut suurta muutosta edelliseen vuoteen (42,6). Suurimman ikäryhmän muodostivat 35-39 -vuotiaat ja toiseksi suurimman ryhmän 60-64 vuotiaat työntekijät.

Henkilöstömäärä 31.12.	2021	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset	271	263	158	145	139
Määräaikaiset	107	107	57	60	67
Yhteensä	378	370	215	205	206

Taulukko 1 Henkilöstömäärä 31.12.

Henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.

	Hallinto- ja elinkeino	Sosiaali- ja terveys	Hyvinvointi, kasvu ja oppiminen	Kuntaympäristö	Yhteensä
2020	41	153	127	58	379
2021	45	156	125	52	378
2022	44	143	129	54	370
2023	34	-	138	43	215
2024	17	-	156	32	205
2025	19	-	154	33	206

Taulukko 2 Henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.

Eläköitymisen osalta tarkemmat tiedot saadaan myöhemmin Kevan tilastoista ja nämä käydään läpi kunnan henkilöstökertomuksessa. Eläköityminen tulee lähivuosina olemaan kunnassa suurinta siivouspalvelun ja toimistopalveluiden ammattiryhmissä. Ennusteiden mukaan eläköityminen tulee olemaan huipussaan kuluva vuosikymmenen lopulla ja vaihteessa. Eläkeikää lähestyvän henkilöstön määrän kasvaessa on entistäkin tärkeämpää kiinnittää huomiota työkykyjohtamiseen, työkyvyn tukemiseen esimerkiksi osaamisen varmistamisella ja työn joustoilla sekä tieto/taidon säilymisen varmistamiseen organisaatiossa.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2025 yhteensä noin 9,9 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6,4 %.

Kunnan henkilöstömenoihin sisältyvät kuntaan virka- tai työsopimussuhteeseen palkattujen palkat ja sosiaalivakuutusmenot. Menoissa on mukana vakituisten henkilöstön lisäksi työllistämistuella palkattujen, sijaisten ja määräaikaisten työntekijöiden palkkakustannukset sekä luottamushenkilöiden palkkiot.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus, jossa käydään läpi henkilöstön osaamista ja kehittämistä, terveydellistä toimintakykyä ja työhyvinvointia sekä palkkaukseen liittyviä asioita.

1.5. Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymien tilinpäätöksessä.

Kolarin kunnalla ei ole tunnistettu merkittäviä ympäristövaikutuksia, kuten päästökauppoja tai huomattavia ympäristövahinkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen. Kunnalla ei myöskään ole erillistä ympäristöraporttia.

Rovaniemen kaupungin ja Kolarin kunnan välisen sopimuksen perusteella Rovaniemen kaupunki tuottaa Kolarin kunnalle lakisääteiset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupunki on yhteistyön vastuukunta ja ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta. Kolarin kunnalla on ympäristölautakunnassa yksi jäsen ja hänellä henkilökohtainen varajäsen. Kertomusvuonna ympäristölautakunta on kokoontunut yhteensä 10 kertaa.

Ympäristölautakunta on kokoontunut kerran kuukaudessa, pois lukien kesäkuu ja heinäkuu. Kesäkuun kokousta ei pidetty johtuen kuntavaaleja seuranneesta toimielinten henkilövalintojen ajoittumisesta pitkälle kesäkuuta. Heinäkuussa, lautakunta ei perinteisesti kokoontunut lainkaan. Edellisten lisäksi marraskuun alussa pidettiin yksi ylimääräinen kokous Ranuan kunnan pyynnöstä.

Kolarin kunnan asioita on käsitelty kahdessa eri ympäristölautakunnan kokouksessa. Lautakunnan

päätöksellä on ratkaistu kaksi maa-aineslupapäätöstä, yksi maa-ainesluvan siirtopäätös ja yksi lausuntoasia. Muilta osin Kolarin kuntaa koskevia asioita on käsitelty viranhaltijoiden toimesta. Ympäristö- ja maa-aineslupiin liittyviä tarkastus-, valvonta- ja neuvontakäyntejä on tehty Kolarin kunnan alueella oleviin lupakohteisiin seitsemän kertaa. Muita viranomaistoimintaan liittyviä käyntejä on kaksi käyntikertaa. Viranhaltijat ovat käsitelleet puhelimitse ja sähköpostitse erilaisia ympäristönsuojelussa vireillä olevia asioita sekä uusia yhteydenottoja mm. seuraavista aihepiireistä: Pro-Hydro Oy:n ympäristölupahakemus, koulurakennusten purkaminen ja purkujätteen käsittely, meluilmoitus, öljysäiliön käytöstä poistaminen, vesilain mukainen vesien johtamisasia Äkäslompolossa, Luosujärven kelkkareitti, ajoharjoittelurata Rautuvaaran vanhalla kaivosalueella, Tunturi-Lapin Vesi Oy:n viemärivuoto ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) tietojen täydentäminen, tarkistaminen ja päivittäminen.

1.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa annetaan myös kirjanpitolain 3 a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. Kolarin kunnassa ei ole havaittu merkkejä korruptiosta tai lahjonnasta. Myös ihmisoikeusasiat vaikuttavat olevan kunnossa.

1.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kolarin kuntaan on kuluneilta hyvin toteutuneilta talousvuosilta kertynyt ylijäämää vuoden 2024 loppuun mennessä noin 23,2 milj. euroa. Vuoden 2025 tilinpäätös on 397 764 euroa alijäämäinen.

Tulevina vuosina kunnan talouteen tulevat merkittävästi vaikuttamaan isot investoinnit ja niiden rahoitus sekä valtionosuuksien muutokset. Suurimpana vaikuttavana tekijänä kunnan tulevien vuosien käyttötaloudenhallinnan kannalta ovat monitoimitalon leasingmaksut, jotka tämän hetkisen korkotasoin ja hinta-arvion mukaan ovat noin 1,0 milj. euroa vuosittain.

Valtionosuuksien ja verotulokertymän muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyen tulevat olennaisesti tulevina vuosina vaikuttamaan kunnan tulopohjaan. Kyseinen valtionosuus uudistuksen toteutus on siirtynyt vuosi vuodelta eteenpäin. Nyt on jo tiedossa, että nykyinen hallitus ei saa sitä toteutettua tällä kuluvalle hallituskaudella.

Suomen hallituksen valmisteleva hankintalain lainsäädäntöuudistus, esityksen mukaisesti toteutetaan, oleellisesti heikentää Kolarin kunnan taloudellista ja toiminnallista tilanne. Esitetty muutos johtaa siihen, että suuremmat kunnat joko säilyvät jo riittävästi omistamassaan InHouse-yhtiössä tai ottavat ko. tukipalvelutuotannon itselleen. Pienet kunnat puolestaan joutuvat pienomistajina sidosyhteistyön ulkopuolelle. Ruokapalveluiden järjestämisen osalta Kolarin kunnalla on 0,1 % omistusosuus Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:ssä. Kolarin kunta ostaa ICT-palvelut LapIT Oy:ltä, josta kunnan omistusosuus on 1,9 %. Käytännössä Kolarin kunnalla ei ole mahdollista päästä omistusjärjestelyiden kautta 10 % minimivaatimukseen ja ulosmyyntirajoitusten vuoksi kunta joutuisi kilpailuttamaan ICT-palvelut kokonaan.

Vuoden 2025 alusta lukien siirtyi valtiolta kunnille vastuu työllisyysasioiden hoitamisesta, mikä omalta osaltaan sekä muuttaa kunnan toimintoja että vaikuttaa kunnan talouteen kustannuksia lisäävästi. Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen kunnat tekivät vuoden vaihteessa 2025-2026 valtuustotasolla päätöksen yhteistoimintasopimuksen muuttamisesta siten, että palkkatukien maksamisen osalta siirrytään aiheuttamisperiaatteen noudattamiseen 1.1.2026 alkaen. Todennäköisesti kyseinen muutos merkitsee Kolarin kunnalle jatkossa pienempiä työllisyydenhoidon kustannuksia.

Tulevien vuosien taloudellista kantokykyä arvioitaessa, vaaditaan kunnalta tarkkaa taloudenpitoa sekä käyttötalouden että investointien osalta.

1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toiminnallisia ja taloudellisia riskejä arvioidaan vuosittain kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Tavanomaiset riskit ja epävarmuustekijät eivät ole juurikaan muuttuneet viime vuosina.

Merkittävimpiä taloudellisia riskitekijöitä ovat edelleen kunnan talouden suunnittelussa ja toteuttamisessa epäonnistuminen, hankinnoissa ja projekteissa epäonnistuminen, (henkilöriski) sekä investointien heikko toteutumisaste ja kunnan kiinteistöjen korjaustarpeisiin liittyvät riskit.

Kunnan lainakanta on muuhun kuntakenttään verrattuna alhaisella tasolla. Monitoimitalon leasingrahoitus kasvattaa kunnan vastuita ja korkoriskiä, vaikkei se suoraan lainakannassa näykään. Vastuut kuntakonsernin ulkopuolelle ovat yhteensä noin 2,1 milj. euroa. Kuntakonsernin osalta riski on maltillinen. Omille konserniyhtiöille vastuusitoumukset ovat yhteensä noin 4,6 milj. euroa ja nähtävillä ei ole takausvastuiden riskien realisoitumista.

Operatiivisia riskejä ovat muun muassa muutoksen johtamisessa epäonnistuminen, tärkeiden toimintojen pettäminen, avainhenkilöiden vaihtuvuus ja eläköityminen, tietojärjestelmien ja tietoverkkojen toimivuus sekä henkilöstön työmotivaation ja -hyvinvoinnin heikentyminen.

Vahinkoriskitekijöitä ovat muun muassa omaisuus- ja tietoturvariskit. Varautumista on syytä kehittää sekä normaaliolojen häiriötilanteiden, että poikkeusolojen varalta. Koko kunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden tietoturva- ja tietosuojakoulutukset on aloitettu syksyllä 2005 tehdyn suunnitelman mukaisesti. Eri operatiivisille tasoille suunnatut kohdennetut koulutukset ja niihin liittyvät oppimisen arvioinnit ovat tärkeä osa tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalainsäädännön noudattamista. Jatkossa taloudellisena riskimahdollisuutena on myös huomioitava Kolarin Palvelutaloyhdistys ry:n sekä Kolarin Vanhustenyhdistys ry:n kunnalta saamat lainat sekä lainojen takausvastuut.

Kunnan valmiussuunnitelman päivitystä tullaan jatkamaan vuoden 2026 kuluessa ja siinä otetaan huomioon sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen toteutuneet ajantasaiset muutokset sekä muuttunut geopoliittinen turvallisuustilanne alueellisesti. Turvallisuus- ja varautumisasiat ovat tällä hetkellä aktiivisen muutoksen tilassa niin maakunnallisesti kuin valtakunnallisesti.

Hyvän tilinpäätöstävän edellyttämän oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi on syytä antaa tieto myös keskeisistä oikeudenkäynneistä. Kolarin kunnalla on tällä hetkellä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden käsittelyssä yhteensä kolme (3) kaavapäätösasiaa, kaksi (2) henkilöstön nimitysasiaa ja yksi (1) rakentamislupapäätös. Lisäksi on maanvuokrasopimukseen liittyvä kanne käräjäoikeuteen.

Vakuutusyhtiölle on tehty 13 korvaushakemuksia, joiden yhteenlaskettu korvaussumma on 4 286 euroa.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa kunnanhallitus ja sen toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, varojen ja resurssien turvaaminen, lakien ja ohjeiden mukainen toiminta sekä riittävä ja luotettava tieto.

Tilivelvollisilla, jotka on määritelty vuoden 2025 talousarviossa, on erityinen vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden luomisesta ja valvonnan tehokkuuden parantamisesta sekä jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Hallintosäännössä määritellään johtamis- ja päätöksentekovastuut. Talousarvion toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa noudatetaan hallintosäännön, kunnanhallituksen ja taloussuunnittelijan antamia ohjeita. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan lautakunnille, kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle neljännesvuosittain. Lisäksi toimialoilla jokainen yksikön esimies seuraa talousarvion toteutumista omalta osaltaan jatkuvasti.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Kunnan toimintaan on muodostunut sisäänrakennettu sisäinen valvonta ja riskienhallinta vuosien saatossa. Vahinko- ja omaisuusriskejä minimoidaan vakuutuksilla. Vakuutusmeklari toimittaa vuosittain listauksen kohteista, joita päivitetään vastaamaan nykytilannetta. Laskujen kierrätyksen osalta on kiinnitetty huomiota kierron joustavuuteen, jotta laskut ovat hyväksyttävänä riittävän ajoissa suhteessa tosite- ja eräpäivään. Kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on silti edelleen syytä kehittää ja yhdenmukaistaa erityisesti sen toteuttamisen toimintatapojen osalta.

Toteutuneet riskit ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen.

Kunnan kiinteistöjen korjaustarpeisiin liittyvät riskit on tunnistettu riskienarvioinnissa. Kiinteistökantaa on muodostunut huomattavan paljon korjausvelkaa. Vuonna 2018 laadittua kiinteistöstrategiaa päivitettiin vuonna 2024. Kiinteistöstrategiassa on hyväksytty selkeät kiinteistöjen hallintaa ohjaavat päälinjaukset, joiden mukaisesti kunnan kiinteistökantaa ja sen ylläpitoa tulisi edelleen kehittää suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Tätä työtä täytyy jatkaa, jotta kaikille työntekijöille ja asiakkaille saadaan turvattua toimivat ja terveelliset tilat.

Kunnassa on syytä kiinnittää huomiota henkilöstöjohtamiseen aina operatiivisesta tasosta strategiseen tasoon saakka. Lapin kunnissa on näillä näkymin huutava pula henkilöstöstä muutamien vuosien kuluttua, mikä tarkoittaa myös kilpailua pätevistä henkilöistä. Henkilöstön vaihtuvuus näkyy joissakin tehtävissä ylikuormittumisena. Kunnassa tulisi entistä paremmin valmistautua suojaamaan niin sanotut haavoittuvaiset toiminnot, joiden osaaminen on yhden henkilön varassa.

Tietosuoja on organisaation keskeinen osa vastuullista ja luotettavaa toimintaa, koska se suojaa sekä asiakkaiden että työntekijöiden henkilötietoja väärinkäytöksiltä ja vahingoilta. Kunnassa vastuu tietosuojasta jakautuu, mutta kokonaisvastuu on aina kunnan johdolla. Kunnassa tietosuojatyön painopisteet vuonna 2025 keskittyivät kolmeen kokonaisuuteen: tietosuojaselosteiden ajantasaistamiseen, riskien- ja vaikutustenarvioinnin käynnistämiseen sekä osaamisen vahvistamiseen kouluttautumisen ja tietosuoja-alan verkostoihin osallistumisen kautta. Tietosuojan ja tietoturvan huomioiminen on oleellista kunnan turvalliselle toiminnalle ja siitä huolehtiminen kuuluu osaltaan jokaiselle

kunnan työntekijälle ja luottamushenkilölle. Kunnan tietosuojan toimintakertomus on tehty vuoden 2025 osalta.

Vuoden 2023 aikana on päivitetty kunnan yleinen valmiussuunnitelma sekä osana sitä evakuointisuunnitelma. Lisäksi henkilövaraukset on haettu puolustusvoimilta, jotta ne ovat ajan tasalla. Lisäksi tulee edelleen kiinnittää huomiota siihen, että yksiköiden pelastussuunnitelmat ovat ajantasaiset.

Kunnan valmiussuunnitelman päivitystä tullaan jatkamaan vuoden 2026 kuluessa ja siinä otetaan huomioon sosiaali- ja terveystieteiden ja pelastustoimen toteutuneet ajantasaiset muutokset sekä oleellisesti muuttunut geopoliittinen turvallisuustilanne alueellisesti.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmalla ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoiset (1000 €)	2025	2024
TOIMINTATUOTOT	5 036	5 925
Valmistus omaan käyttöön	15	86
TOIMINTAKULUT	- 21 418	- 19 252
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 16 367	- 13 241
Verotulot	12 867	11 911
Valtionosuudet	5 186	5 116
Rahoitustuotot ja -kulut	- 16	- 4
Korkotuotot	72	114
Muut rahoitustuotot	18	18
Korkokulut	- 104	- 135
Muut rahoituskulut		
VUOSIKATE	1 670	3 783
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 083	- 1 856
TILIKAUDEN TULOS	- 412	1 926
Poistoeron muutos	14	14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 398	1 941

Taulukko 3 Tuloslaskelma ulkoiset

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP2025	TP2024
Toimintatuotot / Toimintakulut %	23,5	30,8
Vuosikate / Poistot, %	80,2	203,8
Vuosikate € / Asukas	417,81	948,83
Asukasmäärä	3 997	3 987

Taulukko 4 Tuloslaskelman tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{vuosikate/poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukea tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo-rahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

3.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja otollainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

KOLARIN KUNNAN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA (1000 €)	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 670	3 783
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	- 38	- 192
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 632	3 590
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 3 048	- 1 671
Rahoitusosuudet investointimenoihin	250	401
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	67	449
Investointien rahavirta yhteensä	- 2 731	- 821
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 1 099	2 770
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 424	
Antolainasaamisten vähennys	294	212
Antolainauksen muutokset yhteensä	- 130	212
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 2 822	- 53
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 29	16
Lainakannan muutokset yhteensä	- 2 850	- 37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 2	- 32
Vaihto-omaisuuden muutos	2	7
Saamisten muutos	474	50
Korottomien velkojen muutos	27	516
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	502	540
Rahoituksen rahavirta yhteensä	- 2 478	715
Rahavarojen muutos	- 3 577	3 485
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	9 599	13 175
Rahavarat 1.1.	13 175	9 691
Rahavarojen muutos taseessa yhteensä	- 3 577	3 485

Taulukko 5 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	9 201	11 984
Investointien tulorahoitus-%	60	300
Laskennallinen lainanhoitokate	10	7
Lainanhoitokate	1	23
Kassan riittävyys (pv)	126	228
Asukasmäärä	3 997	3 987

Taulukko 6 Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätöksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Oma-rahautusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvoperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1000 €)	TP 2025	TP 2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	899	1 014
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	899	1 014
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 159	1 179
Rakennukset	9 796	10 639
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 001	3 346
Koneet ja kalusto	1 324	261
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 132	184
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	16 412	15 610
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 038	4 038
Muut lainasaamiset	930	801
Sijoitukset yhteensä	4 968	4 838
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8	11
Vaihto-omaisuus yhteensä	8	11
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	282	270
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	282	270
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	173	670
Muut saamiset	398	406
Siirtosaamiset	905	889
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 477	1 964
Saamiset yhteensä	1 759	2 233
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	5 000	5 000
Rahoitusarvopaperit yhteensä	5 000	5 000
Rahat ja pankkisaamiset	4 599	8 175
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 644	36 882

Taulukko 7 Tase vastaavaa

VASTATTAVAA (1000 €)	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 894	6 894
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	23 212	21 272
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 398	1 941
Oma pääoma yhteensä	29 709	30 107
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	199	213
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	199	213
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	65	66
Muut toimeksiantojen pääomat	5	7
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	71	73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	593	3 414
Pitkäaikainen yhteensä	593	3 414
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25	53
Saadut ennakot	533	175
Ostovelat	1 085	1 643
Muut velat/Liittymismaksut	174	148
Siirtovelat	1 257	1 056
Lyhytaikainen yhteensä	3 074	3 075
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 644	36 882

Taulukko 8 Tase vastattavaa

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	90,3	82,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,6	27,5
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	22 815	23 212
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	5 708	5 822
Lainakanta 31.12. 1000 €	617	3 467
Lainakanta 31.12., €/asukas	154	870
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	20 104	3 556
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	5 030	892
Lainasaamiset	930	801
Asukasmäärä	3 997	3 987

Taulukko 9 Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä) Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$. Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvoiton päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvoiton päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvoiton päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5. KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTUOTOT JA -MENOT VUONNA 2025

KOKONAISTULOT (1 000€) Ulkoiset	TP 2025	2024
TOIMINTATUOTOT	5 036	5 925
Verotulot	12 867	11 911
Valtionosuudet	5 186	5 116
Korkotuotot	72	114
Muut rahoitustuotot	18	18
Poistoeron vähennys (+)	14	14

Taulukko 10 Kunnan ulkoiset kokonaistuotot

Investointien tulot ovat 278 € (1000)

KOKONAISMENOT (1 000€) Ulkoiset	2025	2024
Valmistus omaan käyttöön	15	86
TOIMINTAKULUT	- 21 418	- 19 252
Korkokulut	- 104	- 135
Muut rahoituskulut		
Satunnaiset kulut		

Taulukko 11 Kunnan ulkoiset kokonaismenot

Investointien menot 3 048 € (1000)

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kolarin kunnan konsernirakenne ja vuoden 2025 konsernitilinpäätökseen yhdistely ilmenevät seuraavasta taulukosta:

Konserniyhteisö

Tytäryhteisöt	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	
Kuntayhtymät	1	
Yhteisyhteisöt		
Osakkuusyhteisöt		3
Omistusyhteisyhteisöjä		4
Yhteensä	5	7

Kuntakonserniin yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt

- Kiinteistö Oy Kolarin Hallinto- ja toimintakeskus
- Kolarin Vuokra-Asunnot Oy
- Tunturi-Lapin Vesi Oy
- Tunturi-Lapin Reitit Oy

Kuntayhtymät

Lapin liitto

6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kolarin kunnan konserniohje on vahvistettu kunnanvaltuustossa joulukuussa 2024 ja se on astunut voimaan 1.1.2025 lukien. Konsernijohto vastaa konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön mukaisesti kunnanjohtaja ja kunnanhallitus.

Tytäryhteisöt ovat raportoineet kunnanhallitukselle toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta puolivuositain. Kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajan tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin, tarvittaessa antanut toimintaohjeita yhtiökokousedustajille ja ohjannut tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten valintaa. Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ei ole kaikilta osin täyttänyt tasarvolakia.

Valtuusto on talousarvion ja -suunnitelman vahvistaessaan asettanut tytäryhteisöille taloudellisia tavoitteita.

6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuonna 2025 Tunturi-Lapin Vesi Oy:n vesihuollon liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta ollen n. 3 M€. (2,6 M€ 2024) Liikevaihdon voimakas kasvu johtui hintojen korotuksesta n.140 t€. Vesihuoltoverkostoa rakennettiin toiminta-alueen ulkopuolelle, jolloin rakentamiskulut laskutettiin maanomistajalta n. 200 t€. Myös jäteveden käsittelyn ja talousveden myynnin kasvu n.4 % lisäsi yhtiön liikevaihtoa. Vesihuoltolaitoksen perimät maksut on määritelty siten, että ne kattavat pitkällä aikavälillä vesihuollon käyttö- ja kunnossapitokustannukset sekä verkostojen ja laitosten uus- ja korjausinvestoinnit. Maksuihin sisältyvä tuotto pääomalle on pidetty kohtuullisena ja suhteutettuna toiminnan pitkäjänteiseen rahoitustarpeeseen.

Loppuvuodesta aloitettiin uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotto (Flow Invoicing). Ensimmäiset laskut uudesta järjestelmästä lähetettiin maaliskuussa 2026. Vuoden 2025 Investoinneista jäi suuri osa toteuttamatta uusien kaava-alueiden valitusprosessien myötä. Toteutumattomat investoinnit siirtyvät vuodelle 2026 ja on mahdollista, että kaava-alueiden vahvistuminen menee niin myöhäiseksi, että ne siirtyvät edelleen vuodelle 2027.

Kolarin Vuokra-asunnot Oy:lle vuosi 2025 oli fuusion jälkeen seitsemäs taloudellisesti positiivinen toimintakausi ja kahdeksas täysi tilikausi. Kolarin Vuokra-asunnot Oy omistaa tällä hetkellä 31 rivitaloa, 2 kerrostaloa ja 1 pientalon, joissa on yhteensä 157 huoneistoa. Ylläpitäviä ja akuutteja korjauksia on tehty asuinnoissa ja kiinteistöissä tarpeen vaatiessa. Hoitokulut kokonaisuudessaan ovat pysyneet aiempien vuosien tasolla ja huoneistoja on pystytty kunnostamaan tarpeen vaatiessa.

Kiinteistö Oy Kolarin hallinto- ja toimintakeskus toteutti suunnitellun käyttövesijärjestelmän putkiston uusimisen vuoden 2025 aikana.

Tunturi-Lapin Reitit Oy:n reittihoitoa talvikaudella 2025 vaikeuttivat vähäinen lumimäärä sekä lauhasää. Purot, ojat ja suot eivät jäätyneet kunnolla koko talven aikana.

Investointien osalta keväällä 2025 yhtiö hankki uuden latukoneen ja loppukeväästä hallitus päätti korvata viimeisen vanhan koneen uudella. Koneen toimitus kuitenkin viivästyi tehtaalla tapahtuneiden tuotantohäiriöiden vuoksi ja koneen toimitusaika siirtyi vuoden 2026 puolelle.

Kesäkaudella 2025 reittiverkoston kunnossapitotyöt toteutettiin tavanomaiseen tapaan. Kolarin kunnan investointilistalle sisältyi tunturialueen latuvalojen vaihtaminen LED-valoihin ja uusia valaisimia asennettiin noin 200 kappaletta.

Elinvoimaa reiteistä - hanke jatkui vuonna 2025 yhtiö urakoi hankkeessa yhtenä osapuolena, toteuttaen hankeaikana sorastettua pyöräreittiä, rautapitkoksia ja uusia puusiltoja. Suuri osa reittitöistä suoritettiin alihankinta yhtiön oma resurssi huomioiden, ja tarvittavat valvontatehtävät rakentamisen osalta hoidettiin yhtiön toimesta.

6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilikaudelle 2026 Tunturi-Lapin Vesi Oy:n liikevaihdon odotetaan olevan n. 2,8 M€ tasolla. Lainamäärän pienentyessä korkokulut laskevat edelleen ja tulos paranee vuoden 2025 tasosta. Sotatoimien aktivoituminen Lähi-idässä saattaa pitkittyessään aiheuttaa muovituotteiden saatavuuteen ja hintaan. Vuoden 2026 alussa voimaantullut laki vesihuoltolain muuttamisesta 1087/2025 tuo muutostarpeita nykyiseen toimintaan.

Vesihuoltolaitoksen omaisuudenhallinta toteutuu osana laitoksen normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua. Omaisuuden ylläpito ja kehittäminen perustuvat laitoksen käytössä oleviin tietoihin sekä suunnitelmalliseen kunnossapitoon ja investointeihin

Kolarin Vuokra-asunnot Oy:n vuodesta 2026 voidaan tämänhetkisen tiedon valossa olettaa asuntojen kysynnän ja käyttöasteen osalta vuoden 2025 kaltaista.

Suurten ikäluokkien ikääntyminen ja muuttoliikenne pienistä kylistä suurempiin asutuskeskuksiin ja

lähemmäs palveluita tuo edelleen oman vaikutuksensa asuntojen kysyntään.

Tunturialueen kesäsesongin kasvun vaikutukset ovat jo osaltaan nähtävissä asuntojen kysynnässä ja asukasvaihtuvuudessa tunturialueella. Monimuotoistuva elinkeinorakenne ja lisääntyvät etätyömahdollisuudet tulee lisäämään asuntojen kysyntää koko kunnan alueella.

Kiinteistöjen systemaattinen korjaaminen ja perusparantaminen on mahdollista asuntojen kysynnän ja käyttöasteen pysyessä vakaana.

Tunturi-Lapin Reitit Oy:n tulevaisuuden arvio on pysynyt lähes muuttumattomana neljän toimintakauden ajan. Liikevaihdon säilyttäminen nykyisellä tasolla auttaa varmistamaan reittien huollon vaaditun tason sekä mahdollistaa rakenteiden korjaamisen ja uusimisen lumettomina vuoden aikoina. Moottorikelkkailun määrä alueella on kasvanut viimeisten vuosien aikana ja nykyisellään hoitotaso ei ole riittävä reittien kulumiseen nähden.

Toiminnan keskeiset riskit liittyvät edelleen vakituisen ja määräaikaisen henkilökunnan saatavuuteen sekä perehdytyskäytänteisiin. Uutena merkittävänä riskinä voidaan tunnistaa reittiyhtiön hallituksen vaihtuvuus.

6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu poikkeavuuksia. Konserniohjeen mukainen konsernineuvottelu on käyty 9.9.2025. Kunnan hallintosäännön 23 §:n mukaisesti on kunnanhallitus arvioinut omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kautta.

6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	9 740	9 772
Valmistus omaan käyttöön	15	86
Toimintakulut	-24 388	-21 532
Toimintakate	-14 633	-11 674
Verotulot	12 801	11 845
Valtionosuudet	5 186	5 116
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	75	123
Muut rahoitustuotot	66	81
Korkokulut	-426	-536
Muut rahoituskulut	-13	-7
Vuosikate	3 057	4 948
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 489	-3 304
Arvonalentumiset	-18	0
Satunnaiset erät (+/-)	1	0
Tilikauden tulos	-448	1 644
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-18	-13
Laskennalliset verot	29	36
Vähemmistöosuudet	-4	-7
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-440	1 659
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-40	-45
Vuosikate/Poistot, %	88	150
Vuosikate, €/asukas	765	1 241
Asukasmäärä	3 997	3 987

Taulukko 12 Kolarin kuntakonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitiinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Tulorahoitus		
Vuosikate	3 057	4 948
Satunnaiset erät	1	0
Tilikauden verot	-18	-13
Tulorahoituksen korjauserät	-38	-182
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 693	-3 104
Rahoitusosuudet investointeihin	250	401
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	67	484
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 374	2 534
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-424	0
Antolainasaamisten vähennys	250	197
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 655	-958
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-29	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 498	998
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 208	236
Rahavarojen muutos	-3 582	2 770
Kassavarat 31.12.	12 141	15 722
Kassavarat 1.1.	15 722	12 952
	-3 582	2 770
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1 538	-3 340
Investointien tulorahoitus-%	65	159
Laskennallinen lainanhoitokate	2	2
Lainanhoitokate	1	4
Kassan riittävyys (pv)	134	219

Taulukko 13 Kolarin kuntakonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää laina

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä: Konsernituloslaskelmasta: Toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, tilikauden verot.

Konsernin rahoituslaskelmasta: Investointimenot, antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset).

KUNTAKONSERNIN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 066	1 205
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 066	1205
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 751	1 768
Rakennukset	25 549	26 709
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 063	3 413
Koneet ja kalusto	4 353	3 376
Muut aineelliset hyödykkeet	6 307	6 225
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	1 224	193
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	42 247	41 684
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 877	1390
Muut lainasaamiset	609	601
Sijoitukset yhteensä	2 485	1 991
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	45 798	44 879
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Toimeksiantojen varat	252	315

Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8	11
Valmiit tuotteet	129	140
Vaihto-omaisuus yhteensä	138	151
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	352	552
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	352	552
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	603	1 165
Muut saamiset	427	219
Siirtosaamiset	925	915
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 955	2 300
Rahoitusomaisuusarvopaparit	5 000	5 000
Rahat ja pankkisaamiset	7 141	10 722
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 837	19 040
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 635	63 919
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 894	6 894
Muut omat rahastot	51	51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 588	25 933
Tilikauden ylijäämä	-439	1 656
Oma pääoma yhteensä	34 094	34 534
Vähemmistöosuudet	625	618
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	65	66
Muut toimeksiantojen pääomat	257	322
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	322	388
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 067	13 738
Muut velat	10 757	9 855
Pitkäaikainen yhteensä	20 823	23 594
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	657	657
Lainat julkisyhteisöiltä	218	247
Saadut ennakot	556	196

Ostovelat	1 498	2 067
Liittymismaksut ja muut velat	376	380
Siirtovelat	1 465	1 239
Lyhytaikainen yhteensä	4 771	4 786
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	25 595	28 380
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 635	63 919
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	57,8	55,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	90	105
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	27 149	27 589
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	6 792	6 920
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	10 942	14 643
Konsernin lainakanta 31.12., €/asukas	2 737	3 673
Asukasmäärä	3997	3987

Taulukko 14 Kolarin kuntakonsernin tase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaruusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

7.1. Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden -412 113,30 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroa suunnitelman mukaan 14 349,43 euroa
2. Siirretään tilikauden alijäämän -397 763,87 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää tilinpäätöksessä; ylijäämää on kertynyt edellisiltä vuosilta 23 212 429,10 euroa. Kunnan tulos on ollut ylijäämäinen vuosina 2007- 2024.

8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

8.1. Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrätyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §). Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimienhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euro-määräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisena osuutena.

8.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa (110 §).

Vuoden 2025 talousarvion lähtökohtana toiminnallisten tavoitteiden asettamisen osalta ovat olleet kuntastrategian 2023-2027 tavoitteet.

Tavoite	Toimenpide	Mittari / tavoitearvo	Vastuutaho / vastuuviranhaltija	Arvio
Asukasluku kasvaa	Maankäyttö luo mahdollisuuksia kasvulle	Päivitys aloitettu 0=Ei, 1=Kyllä: To-teuma 1,0 , Tavoite 1,0	maankäyttöinsinööri, tekninen johtaja	Maapoliittisen ohjelman laatiminen aloitetaan 2026 ja valmistuminen 2027.
	Asuntotuotanto vastaa asuntojen kysyntää	Asunto-ohjelman toteuttaminen aloitettu 0=Ei 1=Kyllä: To-teuma 1,0 , Tavoite 1,0	kunnanjohtaja	Asunto-ohjelman toteuttaminen on aloitettu vuoden 2025 aikana.
	Kunnan asukasluku kasvaa 10 % vuoteen 2027	Asukasluku 31.12.2023: To-teuma 3 997,0 , Tavoite 4 050,0	kunnanjohtaja	Kunnan asukasluku kasvoi edellisvuodesta 10 henkilöllä.

Idea- ja osallistamisen mittarit. Innovaatiot.	Teemoitettujen osallistamistilaisuuksien järjestäminen	Järjestetyt tilaisuudet: Toteuma 9,0, Tavoite 10,0	kunnanjohtaja, kehitysjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja	Kolarin kyläläisille järjestetyt kaikille avoimet tilaisuudet (4kpl). Kuntastrategian kuntalaistilaisuus (11.12.). Monitoimitalon kaikille avoimet ovet 29.11., kaikille avoimet jouluiset myyjäiset. Monitoimitalon avajaisjuhlat 1.12., konsertti oppilaille.
	Vahvistetaan kokeilukulttuurin syntymistä	Uudet toimintakäytännöt: Toteuma 5,0, Tavoite 10,0	kunnanjohtaja, kehitysjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja	Säännölliset, uudistettu toteutusmuoto, esihenkilöpalaverit. Henkilöstön liikuntakampanja, mm.Heia-Heia. Uusia osallistamisenkeinoja kokeiltu, mm. purkutaide -työpajat monitoimitalon valmistumiseen liittyen. Kunnan valokuvauskilpailu vuoden 2025 aikana toteutettu. Työ on jatkuvaa.

Kestävän kehityksen keskeiset mittarit paranevat	Kestävän kehityksen suunnitelma ohjaa toimintaa	Ilmastosuunnitelma laadittu 0=Ei, 1=Aloitettu, 2=Valmis: Tavoite 2,0 Kestävän kehityksen suunnitelma aloitettu: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	kunnanjohtaja, tekninen johtaja, kehitysjohtaja	Kestävän kehityksen suunnitelma -työryhmä. Suunnitelman laadinta on asiantuntijatyötä tiiviissä yhteistyössä toimialojen kesken. Vuoden 2025 aikana on toimialoilla tunnistettu, mitä haasteita ja käytännön ongelmia sisältyy Kolarin näkökulmasta kestävän kehityksen periaatteiden toteutukseen, mitä tavoitteita ja tulosodotuksia suunnitelmalle tulee asettaa, miltä pohjalta hankinta tullaan toteuttamaan, mikä rooli suunnitelman sisällön tuotannossa tulisi eri toimialoilla olla, miten huomioidaan yritystoiminta ja eri toimialat. Tällä hetkellä työ toteutuu toimintaympäristön kehittämiseen liittyvien hankkeiden kautta.
Kuntalaisten hyvinvointi paranee	HYTE-kerroin kehittyy positiivisesti	Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laatiminen 0=Ei 1=Aloitettu: Toteuma 1,0	sivistysjohtaja	Toteutunut, laatiminen aloitettu
Positiivinen tunnetus kasvaa	Viestintäsuunnitelman arviointi	Vuosikello käytössä 0=Ei, 1=Kyllä: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	kunnanjohtaja	Vuosikello käytössä.
Työntekijäkokemus paranee	Terveysprosentti	Terveysprosentti (lähtöarvo 12.2023): Toteuma 40,0, Tavoite 50,0	kunnanjohtaja	Terveysprosentti kehittyy positiivisesti.
	Työelämän laatu paranee	Esihenkilötoiminta QWL-indeksi: Toteuma 79,9, Tavoite 75,0 QWL-indeksi: Toteuma 74,9, Tavoite 75,0 Työhyvinvointikysely	kunnanjohtaja, toimialajohtajat	Kokonaisuutena työelämän laatu kehittyy positiiviseen suuntaan.

		<p>suoritettu: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0</p> <p>Työhyvinvointikyselyn perusteella sovitut toimenpiteet ovat käynnissä organisaatiossa ja kaikilla toimialoilla: Tavoite 1,0</p> <p>Työhyvinvointiohjelman päivittäminen: Tavoite 1,0</p>		
	Työhöntuloprosessin kehittäminen	Perehdytysaineiston kehittäminen: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	kunnanjohtaja, toimialajohtajat	Intranet on uudistettu ja sitä kehitetään edelleen.
Yritysten määrä kasvaa	Yrittäjien palvelukemus paranee	Suunnattu kysely: Tavoite 3,0	kehitysjohtaja	Toteutuu kevään 2026 aikana.
	Yritysten määrä kehittyi positiivisesti	Yritysten määrä: Toteuma 930,0, Tavoite 940,0	kehitysjohtaja	Yritysten määrä jatkaa positiivista kehitystä. Yrityksille suunnattuja tilaisuuksia järjestetty viisi (5) kappaletta. KOLKE:n viestintää kehitetty muun muassa sähköinen uutiskirje myös englanninkielinen sekä some-viestintää kehitetty.
	Elinkeinoelämän kehittyminen	Kehittämishankkeiden lukumäärä: Toteuma 8,0, Tavoite 5,0	kehitysjohtaja	Käynnissä olevat hankkeet: 1.Arkiäly-Tekoäly 2.Väyliä tulevaan 3.Ylläksen vientirengas 4.Tunturi-Lapin luonnontuotealan yritysryhmä 5.Valmisteluraha - Selvitys matkailuyritysten yritysryhmän perustamisesta 6.Elinvoimaa reiteistä 7.Sydäniskureita Kolarin kylille 8.Tunturi-Lappi 365

Taulukko 15 Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

8.2.1. Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Hallinto- ja elinkeinopalveluiden toimiala tuottaa hallintopalveluja kuntalaisille, luottamushenkilöille ja tukipalveluja kunnan muille toimintoille. Päävastuualueen keskeinen tehtävä on kunnan talouden ja toiminnan johtaminen sekä kunnan toimintojen ja elinkeinotoiminnan kehittäminen.

Tulosalue	Toiminta-ajatus
Hallintopalvelut	Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa kunnallishallinnolta vaadittavia hallinnon ja johdon avustamiseen tarkoitettuja sisäisiä ja ulkoisia tukipalveluja, kuten talous-, henkilöstö-, palkka-, viestintä-, arkistointi-, kirjaamo-, neuvonta- ja tietohallinnon palveluja.
Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut vastaa kunnan elinkeino- ja yrityspalveluista, elinkeinoelämän kehittämisestä sekä edistää alueen saavutettavuutta, yritysten verkostoitumista ja toimintaedellytyksiä, yhteistyötä ja kansainvälistymistä. Kehittämistoiminnassa hyödynnetään EU-hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia ja vahvaa kehittäjäverkostoa. Elinkeinopalveluihin kuuluu myös maaseudun neuvonta ja tuki (yhteistoiminta-alue, Ylitorion kunta).

Taulukko 16 Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialan toiminta-ajatus

Kokonaisuutena toimiala saavutti taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet lähes suunnitelman mukaisesti. Nostoina todettakoon, että toimiala valmistautui palkkahallinnon tuleviin henkilöstömuutoksiin vuodelle 2026 ja käynnisti palkkasihteerin rekrytoinnin siten, että 1 HTV aloitti syyskuussa palkkahallinnossa. Toimialalla jatkettiin myös hallintojohtajan viran täyttämättäjättämisen päätöksen jälkeistä toimintojen ja vastuiden suunnittelua sekä käytännönjärjestelyjä. Toimialajohtajana toimii kehitysjohtaja, toinen virka toimialalla on kunnanjohtaja. Suunnittelun tuloksena perustettiin uusi toimialajohtajan alaisuudessa toimiva virka, henkilöstö- ja hallintopäällikkö, joka täytettiin sisäisesti. Virka astui voimaan 1.12.2025. Samalla henkilöstöasiantuntijan toimi lakkautettiin.

Vuosi 2025 oli vaalivuosi. Samaan aikaan järjestettiin keväällä niin alue- kuin kuntavaalit varsinaisen vaalipäivän ollessa 13.4.2025. Uudet valtuutetut ja luottamushenkilöt aloittivat toimikauden 1.6.2025 mihin toimialalla valmistauduttiin palveluiden tuottamisessa.

Vuoden aikana toimialalla suunniteltiin, toteutettiin ja käynnistettiin useita eri projekteja ja prosesseja. Yksi suuri ponnistus liittyi KVTES:n piirissä työskentelevän kunta-alan henkilöstön palkkausjärjestelmän uudistukseen, joka tuli voimaan 1.10.2025 alkaen. Tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin ja saatettiin käytäntöön lähes koko vuoden ajan. Lisäksi erityisesti henkilöstöhallinnossa jatkokehitettiin työajanseurantajärjestelmää LapIT Oy:n kanssa ja järjestelmään integroituvaa työvuorosuunnittelua toteutettiin loppusyksyn aikana. Vuoden aikana valmisteltiin myös henkilöstöhallinnon ohjelman uudistamista sekä uusien HR-toiminnallisuuksien käyttöönottoa.

Kunnan viestinnässä tehtiin tarkennuksia muun muassa kuntatiedotteen jakeluun liittyen. Tiedote jaetaan jokaiseen talouteen neljä (4) kertaa vuodessa sekä on saatavilla myös virastotalolla ja kirjastossa. Viestinnässä tehostettiin myös kunnan sosiaalisen median kanavien kautta tapahtuvaa viestintää ja kannustettiin myös kunnan sidosryhmiä, kyläläisiä ja yhdistyksiä, kertomaan omista tapahtumista kunnan viestintäkanavia hyödyntäen. Viestinnässä haettiin myös uusia keinoja yhteisen tekemisen ja kuntalaisten aktivoimisen suhteen. Viestintä toteutti vuoden aikana muun muassa monitoimitalon rakentamiseen ja vanhan koulun purkuun liittyen niin sanotut purkutaidetta-työpajat. Myös Kolarin kunnan ensimmäinen valokuvauskilpailu sekä monitoimitalon nimikilpailu järjestettiin kaikille

avoimina tapahtumina. Vuoden lopussa otettiin käyttöön Uusi kolarilainen –tervehdys, joka lähetetään jatkossa suunnitellusti neljännesvuosittain uusille kuntalaisille. Loppuvuodesta osallistuttiin monitoimitalon jouluisten avointen ovien järjestelyihin.

Toimiala valmistautui myös uuden yhteistyökumppanin palveluiden tuottamiseen KELAn asiointipisteen perustamiseen liittyvän yhteistyön osalta. Asiointipiste perustetaan virastotalolle.

Kolarin kunnan reittiasioihin liittyvä rahaliikenne, ohjaus sekä sopimusten hoitaminen toimi ensimmäisen vuoden kunnanhallituksen alaisuutena kustannuspaikalla 1003. Vastuuviranhaltijana toimii kunnanjohtaja.

Toimialalle on aiemmin annettu tehtäväksi hallinnoida kunnan kestävän kehityksen suunnitelman laatimista. Työhön on aiemman hallituksen aikana nimetty työryhmä, joka totesi edellisvuonna työn koostuvan laajemmasta kokonaisuudesta. Suunnitelman laadinta on asiantuntijatyötä tiiviissä yhteistyössä toimialojen kesken. Vuoden 2025 aikana on toimialoilla tunnistettu, mitä haasteita ja käytännön ongelmia sisältyy Kolarin näkökulmasta kestävän kehityksen periaatteiden toteutukseen, mitä tavoitteita ja tulosodotuksia suunnitelmalle tulee asettaa, miltä pohjalta hankinta tullaan toteuttamaan, mikä rooli suunnitelman sisällön tuotannossa tulisi eri toimialoilla olla, miten huomioidaan yritystoiminta ja eri toiminnot. Työ jatkuu vuoden 2026 aikana ja vaatii laajaa yhteistyötä toimialat ylittävästi. Suunnitelman osa-alueita edistetään tällä hetkellä muun muassa Väyliä tulevaan –hankkeen toimenpiteissä.

Kehitys- ja elinkeinopalvelut, KOLKE KP1100

Elinkeinopalveluiden työ eteni vuoden aikana suunnitelman mukaisesti. KOLKE hyödyntää toiminnassaan, toimintaympäristön kehittämisessä, ulkopuolista rahoitusta mahdollisuuksien mukaan ja onkin onnistunut saamaan EU-osarahoitteisiin hankkeisiin hyvin myönteisiä rahoituspäätöksiä. KOLKE:n henkilökunnan työ- ja asiantuntijapanosta on voitu hyödyntää hankehallintoon, suunnitteluun ja kilpailutuksiin liittyvien perustehtävien lisäksi toimintaympäristön kehittämishankkeisiin.

Toimintaa ohjaa kuntastrategian ohella kunnan elinkeino-ohjelma, EKO. Elinkeinotoimikunta koostui vanhan vaalikauden aikana kaksi kertaa. Kunnanhallitus nimesi toimikunnan 1.6.2025 alkaen elinvoimatoimikunnaksi ja määritteli toimikunnan tehtäviä sekä kokoonpanon uudelleen. Toimikunta ehti kokoontua kerran loppuvuoden aikana.

KOLKE tuottaa elinkeinollista tietoa, tilastoja ja taustamateriaalia kunnan elinkeinorakenteesta, sen kehityksestä ja yritystoiminnasta. Raportointia kehitettiin vuoden aikana monipuolisemmaksi ja sitä hyödynnetään niin hanketyössä kuin yritysneuvonnassa ja päätöksenteon taustamateriaalina. KOLKE järjesti yrittäjille suunnattuja tilaisuuksia vuoden aikana yhteensä viisi (5) kappaletta hankkeiden työpajojen ja tilaisuuksien lisäksi. KOLKE kehitti yrityksille suunnattua sähköistä uutiskirjettä ja otti käyttöön myös englanninkielisen version samoin kuin kehitti kylille suunnatun oman sähköisen uutiskirjeen. Elinkeinopalvelut vastaa myös Kolarin kyläneuvoston koollekutsumisesta ja järjestelyistä. Neuvosto kokoontui vuoden aikana kolme (3) kertaa Kolarin kylissä. Samoin kunnan ja yrittäjien välinen Advisor Board kokoontui kaksi (2) kertaa.

Elinkeinopalveluiden kautta on vuosittain haettavana yhteisöavustukset määrärahojen puitteissa. Avustukset olivat perinteisesti haettavina huhtikuun ajan ja määräaikaan mennessä saapui yhteensä 15 hakemusta. Jaettavissa oleva määräraha oli 15 000 euroa.

Kunnanjohtaja käynnisti alkusyksystä KOLKE:n toimitilojen muuttovalmistelut Hanketalolta virastotalolle vanhaan KELAn toimistotilaan. Muutto on tarkoitus tapahtua kevään 2026 lopussa.

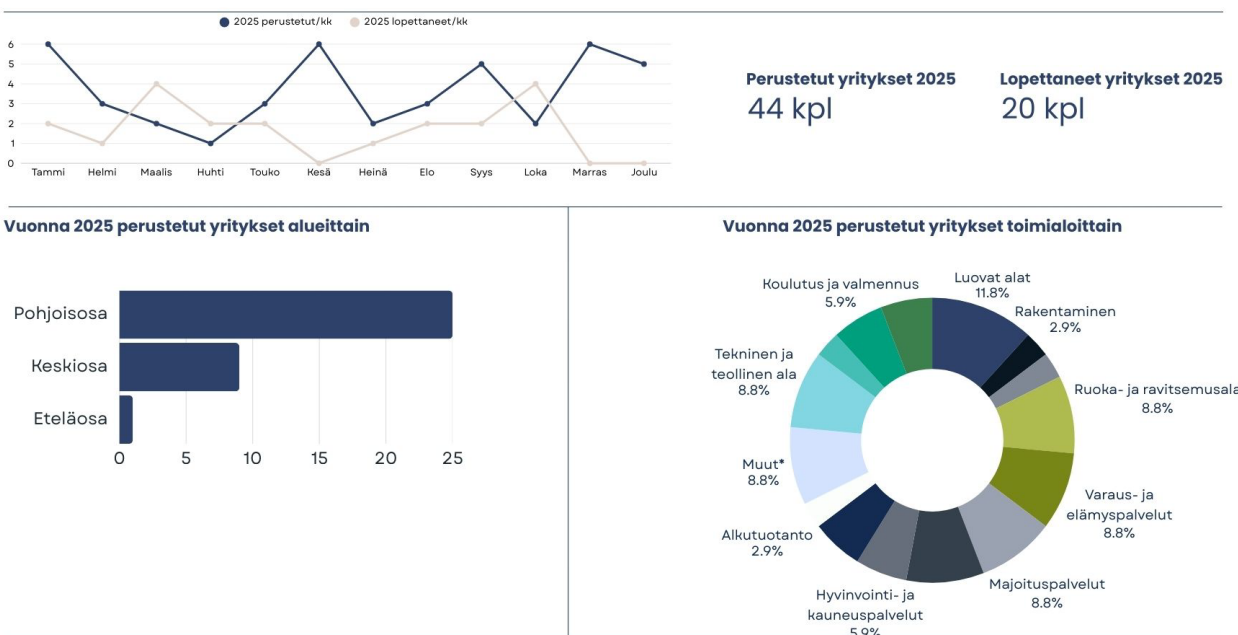
Vuosi 2025 oli Kolarin kunnassa yritystoiminnan kannalta myönteinen. Kunnan alueelle perustettiin

vuoden aikana yhteensä 44 uutta yritystä, kun taas toimintansa päätti 20 yritystä. Toimintansa päättäneistä

suuri osa koostui yritysmuodon muutoksista. Uusia yrityksiä perustettiin erityisesti alkuvuonna sekä kesän ja syksyn aikana. Yrityksiä sijoittui eniten kunnan pohjoisosiin sekä kirkonkylän alueelle. Toimialoitain tarkasteltuna uusissa yrityksissä korostuivat luovat alat sekä matkailuun liittyvät palvelut kuten majoitus-, varaus- ja elämyspalvelut sekä ruoka- ja ravitsemusala. Lisäksi yrityksiä syntyi teknisen ja teollisen alan tehtäviin, kiinteistöihin liittyviin toimintoihin sekä yksittäisiin palvelualoihin. Mukana oli myös koulutuksen, hyvinvointi- ja kauneuspalveluiden sekä pienemmässä määrin rakentamisen, valmistuksen ja alkutuotannon yrityksiä. Kokonaisuutena tarkastellen yritystoiminta säilyi kunnassa ennusteiden mukaisena ja kasvusuuntaisena.

Kolarilaisten yritysten vuosi 2025

Kuvio 3 Kolarilaisten yritysten vuosi 2025

Infograafikuva: Kolarin kehitys- ja elinkeinopalvelut Kolke 2025

Yleishyödylliset, vuonna 2025 vaikuttaneet elinkeinopalveluiden hankkeet

Arkiäly-Tekoäly. Yhteistyössä Kolarin kylien kanssa on toteutettu selvitystyötä ja erilaisia kokeiluja liittyen arkiällyn ja tekoällyn tuomiin mahdollisuuksiin parantaa osallisuutta ja lisätä yhteisöllisyyttä kylissä. Hankkeen asiantuntijakumppanina ja osatoteuttajana toimii Lapin ammattikorkeakoulu. Rahoitus: Älykkäät kylät yhteistyöhanke, Lapin elinvoimakeskus, MSR (272556).

Ylläksen vientirengas. Yhdeksän Ylläksen alueen matkailualan yrityksen yritysryhmähanke. Lumettomalle ajalle suunnattujen tuote- ja palvelukokonaisuuksien tuotteistaminen

sekä vaihtoehtoisten myyntiorganisaatiomallien tarkastelu. Rahoitus: Yritysryhmähanke, Lapin elinvoimakeskus, MSR (290448).

Tunturi-Lapin luonnontuotealan yritysryhmä. Kuuden tunturilappilaisen luonnontuotealan yrityksen yritysryhmähanke. Tuotekehitystyötä asiantuntijoiden johdolla, näkökulmana kansainvälistyminen ja vienti. Rahoitus: Yritysryhmähanke, Leader Tunturi-Lappi ry (324461).

Valmisteluraha - Selvitys matkailuyritysten yritysryhmän perustamisesta. Hanke saatiin päätökseen. Tuloksena Ylläksen vientirengas yritysryhmähanke. Rahoitus: Yritys- tai viljelijäryhmähankkeen valmisteluraha, 5 000 €, Lapin elinvoimakeskus, MSR (293916).

Yleishyödylliset investointihankkeet:

Elinvoimaa reiteistä -hanke. Ylläsjärvi-Tunturijärvi-Äkäslompolo latureittiosuudella, noin 14 kilometrin matkalla kestäväitettiin latupohjaa, joka toimii jatkossa myös yhteiskäyttöreitteinä sulanmaan ajalla. Tarkoituksena ohjata liikkujat merkitylle reitille ja näin vähentää herkkään tunturiluontoon kohdentuvaa sulanmaan aikaista kulumista. Hanke saatiin toteutettua suunnitellussa aikataulussa lokakuun loppuun mennessä. Rahoitus: Perusrakenteen investointituki. Lapin liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto - JTF (J10677).

Kestävästi ympärivuotiseksi. Rahoitushakemus jätetty 30.9.2025 Lapin liiton JTF-hakuun. Investointi liittyy reittiosuuteen Tunturijärvi-Ahojätkä-Velhonkoti-Äkäslompolo, pituudelta noin 8 000 metriä. Suunniteltu kestäväitämistyö on jatkoa työlle, joka on aloitettu Elinvoimaa reiteistä -investointihankkeessa. Rahoitushakemus: Perusrakenteen investointituki. Lapin liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto – JTF (hakemus 905996).

Sydäniskureita Kolarin kylille. Seitsemälle Kolarin kylälle on hankittu sydäniskurit. Ne on sijoitettu kylissä keskeisille paikoille, helposti saataville, lämmitettäviin ulkokaappeihin. Lisäksi on hankittu yksi laite, jota käytetään muun muassa eri kokoontumisissa osana ensiapuvalmiutta. Hankintaan liittyi myös käyttäjäkoulutus sekä hätäensiapukoulutus. Rahoitus: Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit, Leader Tunturi-Lappi ry (339469).

Yleishyödylliset kehittämishankkeet, toimintaympäristön kehittäminen:

Tunturi-Lappi 365. Tunturi-Lapin matkailuelinkeinon sopeutuminen ilmastonmuutokseen ympärivuotisuutta edistämällä yhteishanke. Kolarin osahankkeessa käynnistyi Tunturi-Lapin vastuullisten, kestävien, liiketoiminnallisesti kannattavien matkailupalveluiden tuotekehitystyö, kohderyhmänä kansainväliset asiakkaat. Hankkeen päähakijana toimii Kittilä, asiantuntijakumppanina Lapin yliopisto, yhteistyössä Muonion ja Enontekiön kunnat sekä Tunturi-Lapin kehitys ry. Rahoitus: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen, Lapin liitto, EAKR (A81495).

Väyliä tulevaan. Hankkeessa tuotetaan ajantasaiset, tulevaan luotaavat selvitykset Kolarin, etenkin rata- ja teollisuusalueen, Jokijalantien ja Valtatie 21, varteen sijoittuvien alueiden liiketoiminnallisista mahdollisuuksista sekä ehdotuksia, suunnitelmia, mallinnuksia ja materi-

aalia yrityksille siitä, miten kertynyttä ja tutkittua tietoa ja osaamista käytännössä hyödynnetään liiketoiminnassa. Rahoitus: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen, Pohjois-Pohjanmaan elinvoimakeskus, EAKR (A91650).

8.2.3. Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut

Tulosalue	Toiminta-ajatus
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Tavoitteena on yhdessä vanhempien kanssa edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä, hyvinvointia ja oppimista huomioiden kunkin lapsen ikä- ja kehitysvaihe. Varhaiskasvatuspalveluiden toiminta perustuu varhaiskasvatustalakiin, valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen palveluilla tarkoitetaan alle kouluikäisille lapsille suunnattuja palveluita, jotka Kolarissa ovat päiväkotitoiminta, vuoroahoito, kerhotoiminta, tilapäinen varhaiskasvatus, perhepäivähoito ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus. Kolarissa varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuksen lapsille vuoroahoidon palvelua.
Perusopetus	Kolarin peruskoulut toimivat opetussuunnitelman asettamia tavoitteita kohti niin, että varmistetaan laadukas perusopetus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille Kolarin kunnan oppilaille.
Lukio	Kolarin lukioista valmistuu pohjoisen identiteetin tunteva, aikansa seuraava ja tulevaisuuteen suuntautuva ihminen. Kolarin lukio on pieni pohjoinen lukio, joka antaa pohjoisen arktisen identiteetin. Identiteetti muodostuu Suomen ja oman alueen historiasta, elinkeinoista ja ympäröivästä luonnosta. Kolarin lukio on osa maailmaa. Kolarin lukio antaa työkalut maailman tuntemiseen. Päämäärämme on antaa opiskelijoille sellaiset tiedot ja taidot, että ne antavat mahdollisuuden pärjätä tulevaisuuden maailmassa.
Kansalaisopisto	Kansalaisopisto tarjoaa monipuolista yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa kuntalaisille kaikissa ikäryhmissä. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Opetus perustuu elinikäiselle oppimiselle ja tavoitteena on toimia koko kunnan alueella.
Liikunta- ja nuorisotoimi	Nuorisotyö toimii lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistajana. Nuorisotyö tukee kansalaistoimintaa ja rakentaa yhteisöllisyyttä, vahvistaa erityisesti nuorten hyvinvoinnin ja onnellisen elämän edistämistä. Liikuntatoimen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä ja luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä, kehittämällä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja.
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	Kirjaston ja kulttuuritoimen toiminta-ajatuksena ja tehtävänä on edistää toiminta-alueensa asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, virkistymiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen.

Työllisyyspalvelut/Valmennuskeskus Väylä	Työllisyyspalvelut vastaavat kunnan lakisääteisistä työllistämiseen liittyvistä tehtävistä sekä työpajan toiminnasta. Työpajan keskeinen tehtävä on työpajatoiminnassa olevien tarpeiden pohjalta rakentuva nuorten ohjaus ja valmennus.
--	--

Taulukko 17 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimialan toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palveluissa oli mukana yli 200 lasta. Lasten ikärakenteessa tapahtui merkittävä muutos, sillä alle kolmevuotiaiden määrä kasvoi edelleen, mikä lisäsi henkilöstötarvetta suhdelukusäädösten mukaisesti. Uusia varhaiskasvatuspaikkoja perustettiin Jokisydämen päiväkotiin, Äkäslompoloon ja Sieppijärvelle.

Vuorohoidon tarve kasvoi, ja päiväkodit olivat avoinna vuoden jokaisena päivänä. Tunturialueen yksiköt järjestivät viikonloppu- ja loma-ajan vuorohoitoa vuorotellen. Valtakunnallisilla lomaviikoilla toiminnassa oli samanaikaisesti 3–4 lapsiryhmää. Perhepäivähoitoa vahvistettiin osa-aikaisen ohjaajan avulla, ja Sieppijärven varahoitoa kehitettiin palvelujen yhdenvertaisuuden parantamiseksi.

Monitoimitalon uudet päiväkotitilat otettiin käyttöön, mikä mahdollisti tiiviimmän yhteistyön talon muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi tunturialueen päiväkodit avattiin nuorisotoiminnan käyttöön.

Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävää kehitettiin Lapset puheeksi -menetelmän suuntaan sekä perheille suunnattujen tukimateriaalien ja kunnan sisäisen perhekeskustoiminnan koordinoimiseksi. Henkilöstön osaamista vahvistettiin ohjaamalla kolme oppisopimusopiskelijaa valmistumaan lastenhoitajiksi sekä kouluttamalla johtotiimi OPH:n ja yliopistojen järjestämässä Vepo-kokonaisuudessa.

Työhyvinvointia edistettiin työnohjauksen, työn organisoimisen, johtamisen kehittämisen ja säännöllisen koulutusajan avulla. Nämä toimet sekä vahva yhteishenki ja työterveyden tuki mahdollistivat toiminnan jatkuvuuden myös poikkeuksellisen kriisin aikana päiväkodin johtajan menehtyessä.

Hankerahoituksen avulla lisättiin varhaiskasvatuksen erityisopettajan tukea lapsiryhmissä ja aloitettiin valtakunnallisen Valssi-arviointijärjestelmän käyttöönotto.

Perusopetus

Kolarin 0–9-luokkien koulun lisäksi esi- ja perusopetusta järjestetään vuosiluokilla 0–6 Sieppijärven, Ylläsjärven ja Äkäslompolon kouluissa. Sieppijärven koulussa ei ole kuluvana lukuvuonna 1. luokan oppilaita. Perusopetuksen ja esiopetuksen kokonaisoppilasmäärä on tällä hetkellä 456 (19.1.2026).

Perusopetukseen rekrytoitiin virka-apulaisrehtori 1.8.2025 alkaen rehtorin tehdessä osa-aikatyötä. Oppilashuollon tiimiin saatiin lisävahvistukseksi Laphan palkkaama koulupsyykkari, joka työskentelee 1–2 päivää viikossa syksyllä.

Valtio myönsi edelleen koulutuksen järjestäjille erityisavustuksia ryhmäkokojen pienentämiseksi ja tuen järjestämiseksi. Hankerahoituksella katetaan osa Sieppijärven ja Kolarin koulujen koulunkäynninohjaajaresurssista.

Perusopetuslain 1.8.2025 voimaan tullut uudistus koski oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämistä. Kolmiportaisen tuen (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) sijaan kouluja veloitetaan järjestämään ryhmäkohtaista ja oppilaskohtaista tukea. Lakiuudistus toi kunnille uusia veloitteita, ja Kolarin kunta rekrytoi kolme päätoimista tuntiopettajaa erityisluokanopetukseen. Tuen uudistuksen vaatimia

muutoksia opetussuunnitelmiin sekä käytännön arkeen valmisteltiin keväällä 2025 yhdeksän Länsi-Lapin kunnan muodostamassa verkostossa, jonka työskentelyä ohjasi päätoiminen koordinaattori. Uudistus vaatii edelleen jatkotyöstöä ja kehittämistä tulevien lukuvuosien aikana.

Kolarin monitoimitalo valmistui keväällä 2025, ja perusopetus aloitti muuton uusiin tiloihin kevätlukukauden loppupuolella. Koulun toiminta käynnistyi uusissa tiloissa elokuussa lukuvuoden alussa. Henkilökunnan toimintakulttuurin kehittämisprosessi yhdessä varhaiskasvatuksen ja lukion henkilökunnan kanssa päättyi syksyllä 2025 ulkopuolisen vetäjän johdolla, mutta koko monitoimitalon henkilökunta on jatkanut kehittämistyötä keskenään. Erityisesti turvallisuuteen liittyviä käytäntöjä on kehitetty koko henkilökunnan yhteistyönä.

Lukio

Valmistelu ja siirtyminen uusiin tiloihin monitoimitaloon määrittivät vuotta 2025. Lukiossa järjestettiin kaksi veso-päivää yhteisen toimintakulttuurin luomiseksi yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Syksyn aikana opeteltiin työskentelyä ja opiskelua uusissa tiloissa. Vuoden mittaan huomattava osa työaika kului rakennuksen virheiden korjausehdotuksiin sekä uusien ominaisuuksien haltuunottoon. Samalla laadittiin ja päivitettiin erilaisia omavalvontaan kuuluvia asiakirjoja.

Lukiolla järjestettiin perinteiset tapahtumat, kuten penkkarit, Wanhojen tanssit ja joulujuhlat. Uudet tilat mahdollistivat yhteisöllisyyttä vahvistavien tilaisuuksien järjestämisen ja laajensivat samalla opiskelijakunnan toimintamahdollisuuksia, esimerkiksi vohvelikahviloiden järjestämisen koko monitoimitalon henkilökunnalle.

Syksyllä tehtiin retki Korundiin tutustumaan lappilaiseen taiteeseen, ja teatterissa käytiin katsomassa musikaali *Viulunsoittaja katolla*. On tärkeää, että kaikilla lukiolaisilla on mahdollisuus tutustua monipuolisesti kulttuurilaitosten tarjontaan. Lukiossa vieraili myös useita kirjailijoita sekä järjestettiin fysiikan ja tähtitieteen työpajoja. Opiskelijoita kannustettiin osallistumaan myös paikalliseen kulttuuritarjontaan.

Italianvaihto toteutui tammikuussa, jolloin italialaiset vierailivat Kolarissa, ja helmikuussa kolarilaiset matkustivat vastavierailulle Italiaan.

Syksyllä aloitettiin Abitti2-koejärjestelmän käyttöönoton valmistelu, sillä uudistettu ylioppilaskoe järjestetään ensimmäisen kerran syksyllä 2026.

Lukion kehittämisryhmä kokoontui säännöllisesti ja keskittyi uusien toimintakäytäntöjen rakentamiseen.

Vuosi 2025 oli muutoksen vuosi. Uuden monitoimitalon käyttöönotto, yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen sekä kansainväliset ja kulttuuriset avaukset vahvistivat lukion yhteisöllisyyttä ja kehittämistyötä. Keväällä 2025 lukiosta valmistui 10 ylioppilasta. Opiskelijoita oli vuoden aikana läsnä keskimäärin 39 ja kaksoistutkinnossa 2 opiskelijaa.

Kansalaisopisto

Kolarin kansalaisopiston vuosi 2025 oli vakaata ja monipuolista toimintaa, joka jatkoi opiston pitkää perinnettä osana kunnan sivistys- ja kulttuuripalveluja. Opisto tarjosi laajan valikoiman kursseja liikunnasta, hyvinvoinnista, taideaineista, musiikista ja yhteiskunnallisista opinnoista. Toiminta perustui elinikäisen oppimisen periaatteeseen ja matalan kynnyksen osallistumiseen, ja opisto tavoitti sekä paikallisia asukkaita että kausiasukkaita. Vuosi vahvisti opiston roolia yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Henkilöstöön kuului sivistysjohtaja/rehtori, kaksi virkaopettajaa (musiikki ja käsityö), koulutussuunnittelija, toimistosihteri (laskutuksen osalta), kaksi päätoimista sirkuksen tuntiopettajaa sekä noin 40 sivutoimista opettajaa.

Opetustoiminnassa suunnitelluista kurssista toteutui noin 150. Opetustunteja kertyi arviolta 4100, ja opiskelijoita oli netto 972 ja brutto 1416. Erityisryhmät huomioitiin järjestämällä heille omia liikunta- ja sirkuskursseja.

Yhteistyö Lapin opistopiirin ja Revontuliopiston kanssa oli tiivistä, ja opisto osallistui myös laajoihin kehittämishankkeisiin. Merkittävin niistä oli Opetushallituksen rahoittama Yhdessä!-hanke, jossa laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma yhdessä 11 Lapin kansalaisopiston kanssa Tornion kansalaisopiston koordinoimana.

Liikunta- ja nuorisotoimi

Nuorisotila Laguunilla kävi kuluneen vuoden aikana runsaasti yläkouluikäisiä nuoria eri puolilta kuntaa. Tila oli avoinna torstaisin ja perjantaisin sekä kerran kuukaudessa lauantaisin. Kävijämäärät vaihtelivat 10–50 kävijän välillä. Lisäksi tilalla on ollut omat vuorot 5.–6.-luokkalaisille. Nuorille järjestettiin toiveiden mukaan erilaisia reissuja ja tapahtumia. Kolarin kunta osallistui Muonion kanssa yhteiseen kansainväliseen hankkeeseen, jonka puitteissa tehtiin vierailu Inariin helmikuussa 2025. Mukana oli viisi nuorta kummastakin kunnasta sekä nuoria Georgiasta ja Sloveniasta.

Meän Biili kiersi eri puolilla kuntaa kolmena päivänä viikossa kohdaten 5.–6.-luokkalaisia, yläkouluikäisiä ja toisen asteen opiskelijoita. Alaluokkalaisten vuoroille osallistui noin 5–10 kävijää, ja nuorten vuoroilla oli keskimäärin 5–10 osallistujaa.

Vuoden 2025 aikana aloitettiin selvitykset kiinteiden nuorisotilojen perustamisesta järvikyliin sekä isomman nuorisotilan toteuttamisesta kirkonkylälle. Järvikylien tiloiksi suunniteltiin varhaiskasvatuksen käytössä olevia tiloja.

Koulunuorisotyöntekijä oli läsnä kaikilla neljällä koululla. Koulunuorisotyön painopiste oli yläkoulussa sekä alakoulujen nivelvaiheessa (5.–6. luokka). Harrastamisen Suomen mallin kerhot toteutuivat säännöllisesti kaikilla kouluilla, vaikka kerhojen kävijämäärät ovat hieman laskeneet.

Liikuntatoimessa kehitettiin elintapaohjausta ja tuotiin sitä näkyvämmiin esiin kuntalaisille ja yhteistyöverkostoille, jotta ohjautuminen palveluun helpottuisi. Asiakkuuksia oli loppuvuoteen mennessä kymmenen, ja lisäksi loppuvuodesta käynnistettiin elintapaohjauksen pienryhmätoimintaa.

Liikkuvaohjaaja järjesti kouluilla ohjattua toimintaa sekä tarjosi liikuntaneuvontaa peruskoululaisille. Monialaisen yhteistyön tuloksena kehitettiin Kolariin Move!-polku, jonka avulla terveydenhoitaja, liikkuvaohjaaja ja liikunnanopettajat pystyvät valtakunnallisten Move!-mittausten perusteella tukemaan vähän liikkuvia lapsia ja nuoria kohti liikunnallisempaa elämäntapaa.

Uutena tapahtumana järjestettiin Unelmien liikuntapäivä urheilukentällä, ja tapahtumassa oli arviolta noin 250 kävijää.

Perheille järjestettiin liikuntariehoja eri puolilla Kolaria, ja niihin osallistui yhteensä noin 200 henkilöä. Koululaisten liikuntakerhot, sarjahiihdot ja sarjajuoksut toteutettiin normaaliin tapaan, ja osallistujia oli hyvin.

Kolarin etsivän nuorisotyöntekijän työ painottui vuonna 2025 yksilöohjauksiin. Ryhmäohjausta järjestettiin muun muassa liikunnanohjaajan kanssa pidetyillä viikoittaisilla liikuntasalivuoroilla. Nuorisotilalle lisättiin etsivän keskiviikkoiltojen lisäksi kerran kuukaudessa järjestettävät K15-perjantai-illat. Etsivässä nuorisotyössä tavoitettiin vuoden aikana 20 asiakasta.

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut järjestivät 174 tilaisuutta, joihin osallistui noin 5 350 henkilöä. Tilaisuuksiin sisältyivät esimerkiksi työpajat, luennot, teatteriesitykset, konsertit, luovan kirjoittamisen kurssit aikuisille ja lapsille, lukuleirit, kirjailijavierailut, satutunnit, lukupiirit sekä Paulaharju-viikon ja Meän päivän kaltaiset tapahtumakokonaisuudet kulttuuri- ja kirjastotoiminnan eri aloilta. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tarjonnassa painotetaan erityisesti lapsia ja nuoria. Palvelut toteutetaan yhdessä kunnan muiden lasten ja nuorten palvelujen kanssa (esimerkiksi varhaiskasvatus). Toimintaa järjestettiin eri puolilla kuntaa, ja suunnittelussa pyrittiin huomioimaan mahdollisimman hyvin kaikki käyttäjäryhmät. Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden lisäämiseksi tehtiin yhteistyötä kyläyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Porisevat porstuat ja pohjoiset kulttuurimaisemat -hanke (Leader Pohjoisin Lappi) valitsi Kolarin kotiseutumuseon museotoiminnan ja kulttuuriperintötyön kehityskohteeksi. Hanke kustansi museolle kaksi kesätyöntekijää. Museon rakennuskantaan tehtiin hanketyönä vauriokartoitus ja korjaussuunnitelma (kiireellisin kohde on Pääkön talon pärekaton uusiminen). Hankeyhteistyö mahdollisti myös Paulaharju-viikko -perinnetapahtuman järjestämisen heinäkuussa kotiseutumuseolla.

Kolarin kotiseutumuseon varastokokoelmalle ei löytynyt Museoviraston hyväksymää tilaa, joka täyttäisi museoammatilliset vaatimukset. Kokoelman väliaikaista varastointia merikontissa jouduttiin jatkamaan. Museon nykyisen varastotilanteen vuoksi Museovirasto ei myönnä kehitysavustuksia Kolarin kunnan museo- ja kulttuuriperintötoimintaan, vaikka aiemmin avustusta on saatu vuosittain.

Kirjastolainausten määrä oli 64 651, mikä on noin kahdeksan prosentin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna. Kävijämäärä kasvoi muutamalla sadalla ja oli noin 26 000.

Syyskaudella 2025 kirjastoautopalveluja hankittiin väliaikaisesti ostopalveluna kirjastoautonkuljettaja-virkailijan toimen täytön yhteydessä. Tehtävä täytettiin oppisopimusmenettelyllä.

Henkilökunnan osaamista ylläpidettiin aktiivisella osallistumisella verkostojen ja ryhmien toimintaan (Lapin kirjasto -verkosto, MAKUA – maakunnallisen kulttuurin asiantuntijaryhmä, Lapin lastenkulttuuriverkosto ja Tornionlaakson kulttuuri- ja matkailutyöryhmä) sekä kirjasto- ja kulttuurialan koulutuksiin.

Työllisyyspalvelut/työpaja

Nuorten työpajan vuosi 2025 on ollut muutosten vuosi. Työpajan pitkäaikainen työvalmentaja jäi eläkkeelle, ja työvalmentajan toimi muutettiin työ- ja yksilövalmentajan toimeksi. Nuorten työpaja sai työpajatoimintaan kansallista valtionavustusta 40 000 €. Lapin hyvinvointialueen järjestämistä vastuulla ollut sosiaalinen kuntoutus ja kuntouttava työtoiminta loppuivat kokonaan, ja otimme käyttöön oman työpajasopimuksen. Omalla sopimuksella meillä oli kolme valmentautujaa. Työllistimme eri mittaisiin työsuhteisiin kuusi henkilöä, joista yksi oli nuori (18–29 v). Lisäksi koulutusopimuksella opiskeli neljä henkilöä, joista kolme oli nuoria. Nuorten kesätyössä, kahden viikon jaksoissa, oli kolme nuorta (alle 18 v). Oppisopimuksella työllistyi kaksi valmentautujaa vuoden aikana, joista toinen oli nuori. Työpajalla oli myös työkokeilussa yhteensä neljä henkilöä. Meiltä valmistui kaksi opiskelijaa puusepiksi; he suorittivat koko tutkinnon työpajalla. Yksi opiskelija aloitti syksyllä puusepän opinnot koulutusopimuksella.

Työpaja teki perinteisiä reissuja, kuten tutustumisia, vierailuja ja retkiä. Liikunnassa meillä oli tukena ja innostajana muun muassa liikunnanohjaaja, jonka avulla pääsimme tutustumaan eri liikuntamuotoihin sekä opettelemaan keinoja rentoutumiseen. Loppuvuodesta liikunnanohjaaja aloitti elintapaohjauksen koko ryhmälle kerran kuukaudessa sekä yksilölliset ohjaukset. Kokkauspäivät jatkuivat

koko vuoden, ja toimintatuokioita meille piti etsivä nuorisotyöntekijä.

Yleisen viihtyvyyden lisäämiseksi työpajalle tehtiin alkuvuodesta pieni pintaremontti ja ostettiin uusia kalusteita. Saarentien kädentaitojen paja siirtyi Pellikantielle paremmin toimiviin tiloihin, ja samalla myymälä siirtyi Jokijalantien pajalle. Pellikantielle tehtiin etäopiskelupiste, jota voi varata, mikäli etäopiskelu kotona tuntuu haasteelliselta.

Loppuvuodesta tuli esille uuden nimen mietintä, ja sivistyslautakunta hyväksyi 26.11.2025 kokouksessaan työpajan uudeksi nimeksi *Valmennuskeskus Väylä*. Kotitalkkaritoimintaan saadulla lisämäärärahalta kuntaan pystyttiin alkuvuodesta rekrytoimaan kotitalkkari, jonka palvelut ovat olleet tärkeitä kotona asumisen tukemiseksi.

Työllisyyspalvelujen osalta vuosi 2025 on ollut entistä tiiviimmän yhteistyön rakentamisen aikaa Tunturi-Lapin ja Pellon vuoden 2025 alussa aloittaneen työllisyysalueen sekä Lapin hyvinvointialueen kanssa. Kuntien rahoitusvastuu työttömyystuista laajeni merkittävästi vuoden 2025 alussa osana TE-palveluiden siirtoa kunnille. Tämä haastaa työllisyyspalveluja miettimään kunnan työllistämisen keinoja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Kunnassa perustettiin työllisyystyöryhmä, jonka tehtävänä on kunnan työllisyysohjelman laatiminen. Palkkatuen saamisen edellytykset muuttivat tiukemmiksi, ja kunta sai palkkatukea kahdelle henkilölle.

8.2.4. Kuntaympäristöpalvelut

Kuntaympäristöpalveluiden tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarpeita palvelevaa infrastruktuuria ja huolehtia toimialansa lupa- ja viranomaispalveluista sekä ympäristön-suojelusta. Lisäksi kuntaympäristöpalvelut tuottavat muita kunnan hallintokuntia palvelevia tukipal-veluita.

Yhdyskuntatekniikan ja ympäristötoimen tulosalueet toimivat ympäristölautakunnan alaisuudessa.

Tulosalue	Toiminta-ajatus
Yhdyskuntatekniikka	<p>Yhdyskuntatekniikan tulosalueen tehtävänä on turvata kuntalai-sille ja heitä palveleville hallintokunnille asianmukaiset ja riittä-vät toimitilat, liikenneväylät ja liikunta- ja virkistysalueet sekä huolehtia jätehuollon järjestämisestä.</p> <p>Yhdyskuntatekniikan tulosalue sisältää seuraavat toimintayksi-köt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekninen hallinto • liikenneväylät • maankäyttö • maa-alueet (puistot, muut yleiset alueet, alueiden vuok-raus sekä maa- ja metsätilat) • reitit ja liikuntapaikat • ympäristönsuojelu (öljyntorjunta) • kiinteistöt (keskitetty kiinteistönhoito, rakennustyöt, kiin-teistöt ja keskitetty siivous) • jätehuolto
Ympäristötoimi	<p>Rakennusvalvonta opastaa, neuvoo ja valvoo laadukkaan ra-kentamisen ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.</p> <p>Rakennusvalvonta huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä kaavamääräyksiä ja kun-nan rakennusjärjestystä.</p> <p>Kolarin kunta ostaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen palvelut Rovaniemen kaupungilta vastuukuntaperiaatteella. Toi-mielimenä on Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta, jossa Kolarin kuntaa edusti Markus Kiili ja valtuustokauden 2025 - 2029 lina Ahokas.</p> <p>Ympäristötoimi koostuu seuraavista tulosyksiköistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakennusvalvonta • ympäristönsuojelu
Kaavoitus	<p>Kaavoituksen tehtävänä on vastata Kolarin kunnan yleis-, osayleis- ja asemakaavoituksesta valtakunnallisten ja maakun-nallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Kaavoituksen tavoitteena on edistää kunnan kestäväää kehi-tystä, elinvoimaa ja toimivaa yhdyskuntarakennetta huolehti-malla maankäytön suunnittelusta lainmukaisesti, avoimesti ja vuorovaikutteisesti.</p>

	<p>Kaavoituksella luodaan edellytyksiä asumiselle, elinkeinoille ja palveluille sekä sovitetaan yhteen ympäristön, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot kunnan kehittämistavoitteiden kanssa.</p> <p>Kaavoitus on talousarviossa sitovuustason ulkopuolella.</p>
--	---

Taulukko 18 Kuntaympäristöpalvelujen toimialan toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan olennaiset tapahtumat:

Organisaatiomuutos

Osana laajempaa organisaatiomuutosta rakennuslautakunta ja tekninen lautakunta yhdistyivät ympäristölautakunnaksi kesäkuusta 2025 lähtien. Muutoksen yhteydessä tarkasteltiin hallintosäännön mukaisia lautakunnan ja viranhaltijoiden tehtäviä.

Kirkonkylän Monitoimitalo

Monitoimitalo piha-alueineen valmistui joitakin pihatöitä lukuun ottamatta kesällä 2025. Koulut ja päiväkotit aloittivat toimintansa uusissa tiloissa elokuun alussa. Muuttoa valmisteltiin jo toukokuun aikana siirtämällä opetus- ja muuta välineistöä ionisointikontin kautta uusiin tiloihin.

Muutamista käyttöönoton haasteista huolimatta uudet tilat ovat osoittautuneet toimiviksi ja viihtyisiksi. Haasteita on aiheuttaneet uuden kulunvalvontajärjestelmän opetteleminen sekä liikuntasalin tapahtumakäyttö. Syksyn mittaan on kokeiltu erilaisia toimintamalleja lattian suojaamiseen siirtokatsomon alla. Prosessia on kehitetty yhteistyössä hko:n henkilöstön ja urheiluseurojen kanssa.

Ruokalarakennus

Kesän aikana tehtiin ruokalarakennukseen tarvittavat sisätilojen muutokset, jotta koulut ja päiväkotit saavat riittävät tilat ruokailujen järjestämiseen. Ruokalan yläkertaan jäi keskitetyn siivouksen sosiaalityilat sekä varastotiloja. Alakerrassa laajennettiin entisiin luokkatiloihin pienten ruokailutilat, joihin tuotiin kalusteet Jussintien päiväkodilta. Siivouskeskuksen tiloja muokattiin, jotta saatiin käsienpesutila ruokalaan saapuville. Lisäksi ruokasalia laajennettiin alakerran aulatalaan. Ruokasaliin saatiin kaikkiaan 170 istumapaikkaa entisen 120 istumapaikan sijasta.

Varavoimakone

Keskuskeittiön ja monitoimitalon toimintaa turvaava varavoimakone otettiin käyttöön.

Eläinlääkäritalo

Eläinlääkäritalon laajennus ja poliklinikan remontointi kahdelle eläinlääkärille saatettiin loppuun alkuvuodesta 2025. Eläinlääkärin poliklinikan tilat laajentuivat lämpimän autotallin veran sekä entisen asunnon puolelta lisätiloilla. Asunnon tilat muokattiin työpajan ompelimon käyttöön ja samalla tilat antavat mahdollisuuden nuorten etäopiskelulle. Ompelimo muutti vanhan postitalon tiloista syksyllä 2025.

Vanha postitalo

Loppuvuodesta vanhan postitalon sisätiloja on muokattu nuorisotoimen tarpeisiin sopiviksi. Tiloihin on uusittu esimerkiksi pelihuoneen tarvitsemat sähköverkko ja nettiyhteydet. Lisäksi tilojen esteettömyyttä on parannettu remontoimalla le-wc ja vaihtamalla ulko-ovi. Muutokset

on tehty pääasiallisesti hyödyntämällä puretuista tai purkuun tulevista kiinteistöistä saaduilla tarvikkeilla. Esteettömyyden parantaminen jatkuu vuonna 2026.

Kiinteistönhoidon tiloja järjestellään uudelleen mm. remontoimalla vanhassa postitalossa olleesta asunnosta kiinteistönhoidon varasto- ja muita tiloja. Järjestelyillä pyritään mahdollistamaan myös kunnan omistamien autojen sulatus tarvittaessa.

Jussintien päiväkotit

Jussintien päiväkotit jäi tyhjilleen elokuussa uuden monitoimitalon valmistuttua. Jussintien päiväkodille tehtyjen peruskorjauksen selvitysten ja kustannusarvion perusteella sen peruskorjaaminen ei ole tässä tilanteessa järkevää ottaen huomioon myös kunnan tarvitsema kiinteistön käyttö tulevaisuudessa. Päiväkotit on päätetty purkaa 2027.

Kiinteistöjen purkaminen

Kesän 2025 aikana purettiin neljä kiinteistöä, vanha yläkoulu, lukio, lääkäritalo 2 ja Sointulan kiinteistö. Purku-urakat suoritettiin loppuun urakka-aikataulussa. Yläkoulun puretun kiinteistön tilalle tuli monitoimitalon piha-alueita, mm. pelikenttiä.

Ylläsjärven liikuntahalli

Uuden liikuntahallin rakentaminen Ylläsjärveen aloitettiin heinäkuussa 2025. Liikuntahallin perustukset tehtiin alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen paaluttamalla. Urakka on edennyt aikataulussaan ja rakennus valmistunee huhtikuussa 2026. Liikuntahallin piha-alueiden valmistumisaikataulu kesä 2026.

Sote-kiinteistöt

Lapin hyvinvointialueelle vuokratuista kiinteistöistä on ollut viimeinen vuosi kolmevuotisesta vuokrasopimuksesta. Hyvinvointialue ei käytä optiovuottaan 3+1 -vuotisesta sopimuksesta. Hyvinvointialue on ilmoittanut jatkavansa tiloissa pääsääntöisesti toistaiseksi voimassaolevilla vuokrasopimuksilla.

Tilavarausjärjestelmä

Monitoimitalon valmistumisen myötä liikuntapaikoille on kunnassa otettu käyttöön tilavarausjärjestelmä. Varausjärjestelmä mahdollistaa avoimempaa ja tasapuolisempaa liikuntatilojen varaamista ja käyttöä sähköisesti. Lisäksi tilavarausjärjestelmän kautta tilavuokrien tulouttaminen tehostuu ja tasapuolistuu.

Varausjärjestelmän käyttöönottoa on tehty yhteistyönä toimialojen kesken syksyn 2025 aikana. Saadut kokemukset ovat olleet pääsääntöisesti positiivisia, kun alkusyksystä esiintyneet monitoimitalon kulun haasteet on saatu toimimaan.

Liikunta- ja ulkoilupaidat

Jäähallille on hankittu uusi sähkökäyttöinen jäänhoitokone. Jäähallin aukioloaikojen laajentamiseen on haettu ratkaisua, ympäristölautakunta tulee tekemään päätöksen asiasta keväällä 2026. Ulkojääkenttien hoitoa on parannettu palkkaamalla määräaikainen työntekijä hoitamaa kyläkoulujen kenttiä. Kirkonkylän ja Vaattojärven ulkojääkenttien hoito kuuluu edelleen vakinaiselle liikuntapaikkojen hoitajalle.

Tunturi-Lapin Reitit Oy antaa oman toimintakertomuksensa kunnalle helmikuussa 2026 toiminnastaan. Ylläksen alueella uusittiin hiihtoladuille n. 200 uutta led-valaisinta, Äkäslompolo-

Tunturijärvi-Ylläsjärvi ulkoilureittihanke toteutettiin valmiiksi Tunturi-Lapin reitit Oy:n toimesta.

Liikenneväylät

Kunta suoritti Palovaarantien päällystyksen sekä katuvalaistuksen rakentamisen Sieppijärven Erkontielle ja Särkikujalle. Katuvalaistuksen vanhoja valaisimia uusittiin led-valaisimiksi kirkonkylällä. Katujen talvikunnossapidon urakoiden valvonnan avuksi hankittiin reaaliaikainen seuranta järjestelmä.

Jätehuolto

Lapiokuusikon jäteasemalla käyttöön otettu maksupäätte on toiminut hyvin. Laskutusasiakkaiden määrä on vähentynyt huomattavasti, mikä nopeuttaa jätehuollon maksujen tuloutumista kunnalle. Aukioloaikoja lisättiin alkukesälle.

Yhdyskuntatekniikka tunnusluvut ja mittarit:

Tunnusluvut ja mittarit	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Uudet asemakaavat ha	29,2697	-	46,529
Uudet ranta-asemakaavat ha	-	-	-
Asemakaavamuutokset	14,1916	-	0,87
Ranta-asemakaavamuutokset	-	-	1,831
Kunnossapidettävät kadut, km	80,81	80,81	81,09
Hyväksytyt katusuunnitelmat, km	0,933	-	-
Hoidetut puistot, ha	8,0	8,0	8,0
Kiinteistöjen ka-m ²	31 833	26 553	26 553
Vastaanotetut kuivajätteet t/v	1340	-	1 479
Vastaanotetut kuivalietteet m ³ /v	2337	-	2363

Taulukko 19 Yhdyskuntatekniikan tunnusluvut ja mittarit

Ympäristötoimen olennaiset tapahtumat:

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on osaltaan huolehtia turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennuskannan ja ympäristön muodostumisesta ja säilymisestä.

Rakennusvalvonta huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä kaavamääräyksiä ja kunnan rakennusjärjestystä.

Olennaiset muutokset	
2025	<p>Rakennuslautakunta ja tekninen lautakunta yhdistettiin ympäristölautakunnaksi, jossa on yhdeksän jäsentä. Hallintosäännön muutos, jossa rakentamisluvat ja poikkeamispäätökset on siirretty rakennustarkastajalle ja tarkastusinsinööreille.</p> <p>Rakennusjärjestyksen uudistaminen; osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistelu.</p> <p>Rakentamislaki tuli voimaan 1. tammikuuta 2025. Ryhti eli rakennetun ympäristön tietojärjestelmän koulutuksiin ja webinaareihin on henkilöstö osallistunut.</p>

Taulukko 20 Rakennusvalvonnan olennaiset muutokset vuonna 2025

Tunnusluvut ja mittarit:

Tavoite:	Toimenpide:	Mittari:	Toteuma:
<p>Lupien käsittelyn sujuvoittaminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen.</p> <p>Rakennusvalvonta opastaa, neuvoo ja valvoo laadukkaan rakentamisen ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.</p>	<p>Omaksutaan / opetellaan uusien ohjelmien käyttäminen.</p> <p>Annetaan jo ennen luvan hakua hakijalle opastusta ja neuvontaa luvan hakemisesta ja rakennustyön suorittamisesta.</p>	<p>Seurataan lupien käsittelyaikoja</p> <p>Seurataan luvan käsittelyaikoja sekä rakennustyön aikataulua aloittamisesta valmistumiseen.</p>	<p>Lupien keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2025 oli xx päivää.</p> <p>Lupia käsitelty 168 kpl. Uusia rakennuksia 189 kpl, josta vapaa-ajan asuntoja 130 kpl.</p> <p>Katselmuksia on suoritettu 292 kpl.</p> <p>Valmistunut uusia rakennuksia 155 kpl (mukaan lukien talousrakennukset).</p> <p>Aloitettuja uusia rakennuksia 205 kpl, josta vapaa-ajan asuntoja 122 kpl.</p>

Taulukko 21 Rakennusvalvonnan tunnusluvut ja mittarit

Ympäristönsuojelu

Rovaniemen kaupungin ja Kolarin kunnan välisen sopimuksen perusteella Rovaniemen kaupunki tuottaa Kolarin kunnalle lakisääteiset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupunki on yhteistyön vastuukunta ja ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta. Kolarin kunta nimeää ympäristölautakuntaan yhden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnan edustajana ympäristölautakunnassa toimi vuoden alkupuoliskolla Markus Kiili ja elokuussa pidetystä kokouksesta alkaen Iina Ahokas. Varajäsenenä on koko vuoden ajan toiminut Marja Juustovaara. Sopimuksen mukaan kaikkien ympäristönsuojelun viranhaltijoiden toimipiste on Rovaniemellä, mistä käsin Kolarin kuntaan tehdään käyntejä tarpeen mukaan.

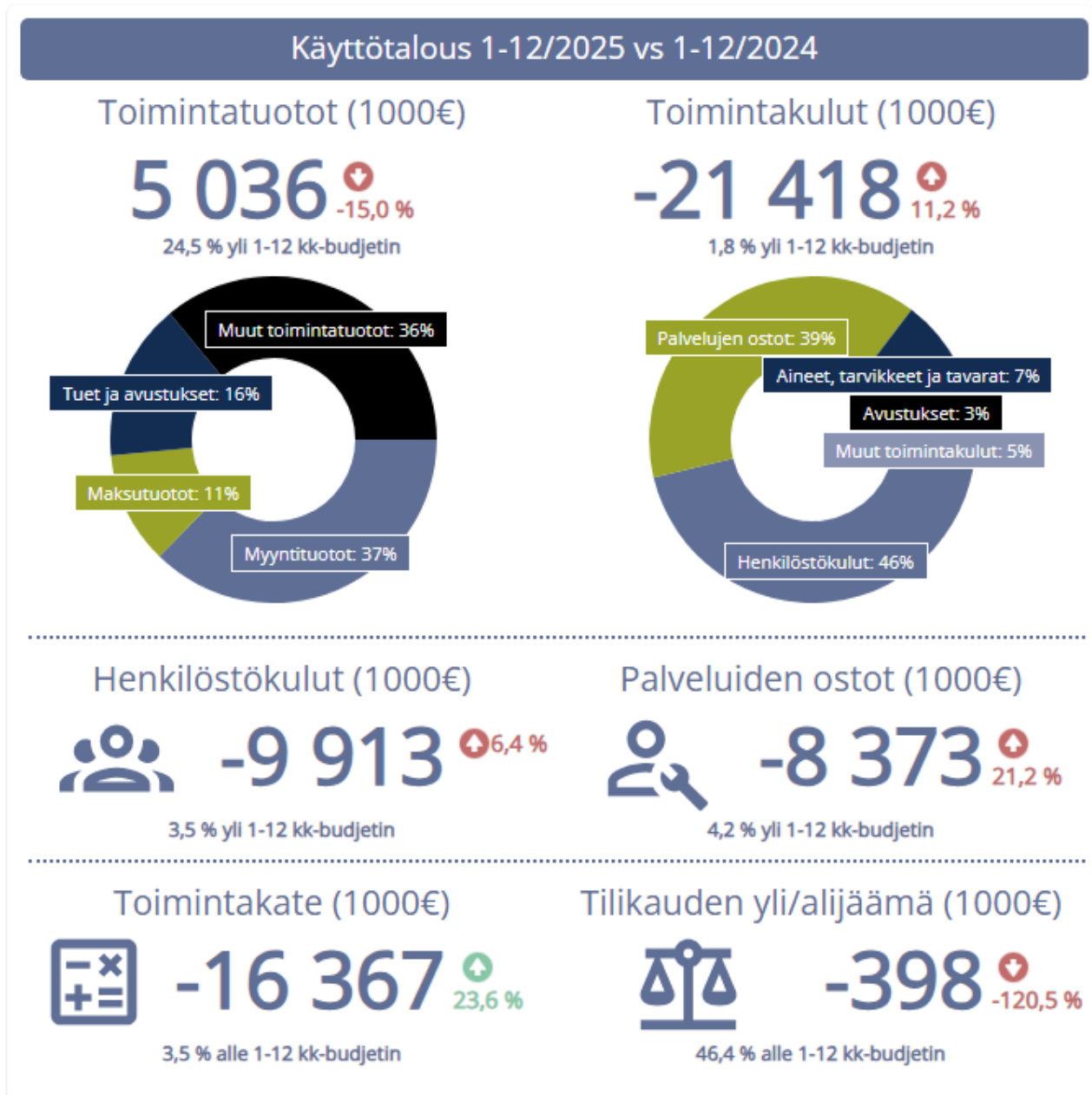
Ympäristölautakunta on kokoontunut kerran kuukaudessa, pois lukien kesäkuu ja heinäkuu. Kesäkuun kokousta ei pidetty johtuen kuntavaaleja seuranneesta toimielinten henkilövalintojen ajoittumisesta pitkälle kesäkuuta. Heinäkuussa, lautakunta ei perinteisesti kokoontunut lainkaan. Edellisten lisäksi marraskuun alussa pidettiin yksi ylimääräinen kokous Ranuan kunnan pyynnöstä.

Kolarin kunnan asioita on käsitelty kahdessa eri ympäristölautakunnan kokouksessa. Lautakunnan päätöksellä on ratkaistu kaksi maa-aineslupapäätöstä, yksi maa-ainesluvan siirtopäätös ja yksi lausuntoasia. Muilta osin Kolarin kuntaa koskevia asioita on käsitelty viranhaltijoiden toimesta. Ympäristö- ja maa-aineslupiin liittyviä tarkastus-, valvonta- ja neuvontakäyntejä on tehty Kolarin kunnan alueella oleviin lupakohteisiin seitsemän kertaa. Muita viranomaistoimintaan liittyviä käyntejä on kaksi käyntikertaa. Viranhaltijat ovat käsitelleet puhelimitse ja sähköpostitse erilaisia ympäristönsuojelussa vireillä olevia asioita sekä uusia yhteydenottoja mm. seuraavista aihepiireistä: Pro-Hydro Oy:n ympäristölupahakemus, koulurakennusten purkamisen ja purkujätteen käsittely, meluilmoitus, öljysäiliön käytöstä poistaminen, vesilain mukainen vesien johtamisasia Äkäslompolossa, Luosujärven kelkkareitti, ajoharjoittelurata Rautuvaaran vanhalla kaivosalueella, Tunturi-Lapin Vesi Oy:n viemärikuu ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) tietojen täydentäminen, tarkistaminen ja päivittäminen.

8.3. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

8.3.1. Käyttötalouden toteutuminen

Kuva 5 Käyttötalouden toteuma 2025 vs 2024 sekä vertailu talousarvioon 2025

Kunnanvaltuusto on vahvistanut käyttötalousosan sitovuustasoksi päävastualueen toimintakatteen lukuun ottamatta hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialaa sekä kuntaympäristöpalvelujen toimialaa. Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialalla sitovuus on päävastualueen toimintakate ilman hankkeita ja kuntaympäristöpalvelujen toimiala vähennettynä kaavoituksen tuloilla ja menoilla. Seuraavasta taulukosta käy ilmi käyttötalousosan kulujen toteutuminen. Toteumissa on mukana vain ulkoiset luvut.

Tuloslaskelma Ulkoiset	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA	Tot %	Muutos % 25/24
Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala	-2 703	-3 570	-3 372	-198	94,45%	24,75
<i>* ilman hankkeita (sitovuus)</i>	-2 648	-3 466	-3 297	-169	95,12%	-
<i>* hankkeet</i>	-55	-104	-75	-29	72,12%	-
Hyvinvoinnin, kasvun ja opp.palv.toimiala	-9 248	-10 920	-10 788	-132	98,79%	16,65
Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	-1 290	-2 471	-2 207	-264	89,32%	71,09
<i>* ilman kaavoitusta (sitovuus)</i>	-2 337	-2 608	-2 361	-247	90,53%	-
<i>* kaavoitus</i>	1 047	137	155	18	113,14%	-
Kolarin kunta (sitovuus)	-14 233	-16 994	-16 446	-548	96,78%	15,55
Käyttötalous yhteensä (sis. hankkeet ja kaavoituksen)	-13 241	-16 961	-16 367	-594	96,50%	23,61

Taulukko 22 Käyttötalouden toteutuminen 2025

Käyttötalousosan toteutumisprosentti oli käyttötalousosan osalta 96,50 %.

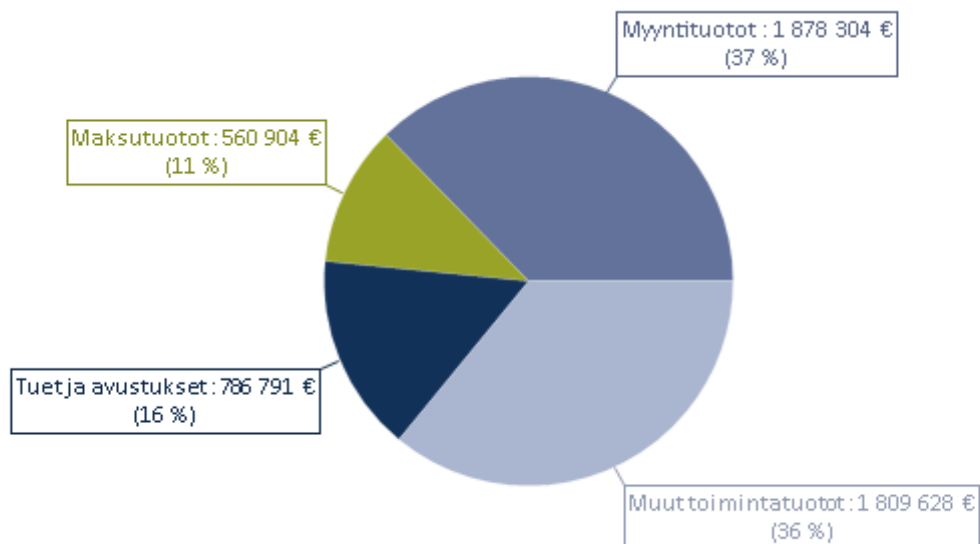

Kolarin kunnan käyttötalouden toteutuma meno – ja tulolajeittain:

Ulkoinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	4 045		4 045	5 036	990	124,5 %
Myyntituotot	1 667		1 667	1 878	211	112,7 %
Maksutuotot	400		400	561	161	140,4 %
Tuet ja avustukset	349		349	787	438	225,8 %
Vuokratuotot	1 570		1 570	1 704	134	108,5 %
Muut tuotot	60		60	106	45	175,5 %
Valmistus omaan käyttöön	30		30	15	- 15	51,5 %
TOIMINTAKULUT	- 21 036		- 21 036	- 21 418	- 382	101,8 %
Henkilöstökulut	- 9 575		- 9 575	- 9 913	- 337	103,5 %
Palvelujen ostot	- 8 033		- 8 033	- 8 373	- 340	104,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 550		- 1 550	- 1 524	26	98,3 %
Avustukset	- 694		- 694	- 548	146	79,0 %
Vuokrat	- 1 106		- 1 106	- 928	178	83,9 %
Muut toimintakulut	- 77		- 77	- 132	- 55	171,0 %
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 16 961		- 16 961	- 16 367	593	96,5 %

Taulukko 23 Käyttötalouden toteutuma meno- ja tulolajeittain

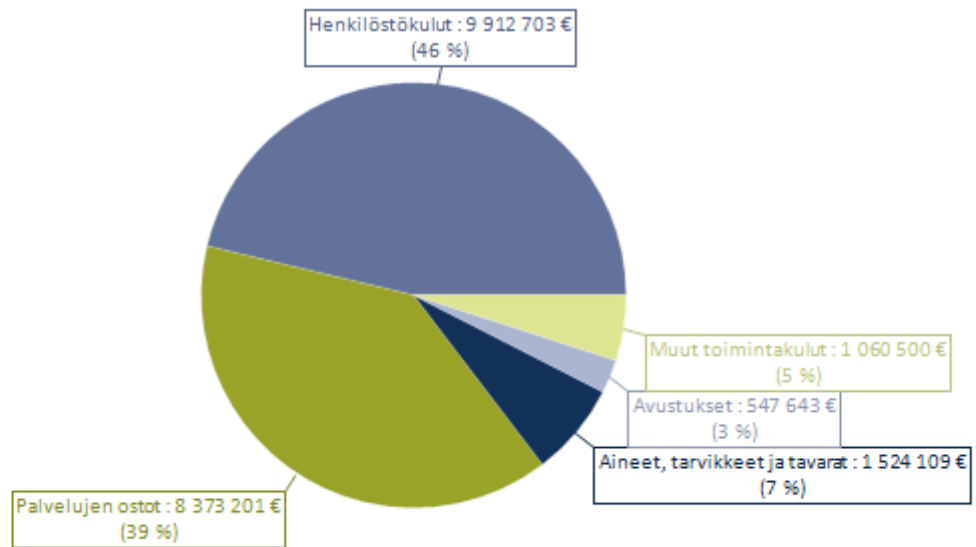
Toimintatuotot - Ulkoinen

Kuvio 4 Kolarin kunnan toimintatuotot - ulkoisen

Toimintakulut – Ulkoinen

Kuvio 5 Kolarin kunnan toimintakulut - ulkoinen

Hallinto- ja elinkeinopalvelujen päävastuualueen toteuma

Ulkoinen ja sisäinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT	1 749		1 749	2 166	417
Myyntituotot	1 743		1 743	1 633	- 110
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	6		6	502	496
Vuokratuotot					
Muut tuotot				31	31
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 4 450	165	- 4 285	- 4 586	- 300
Henkilöstökulut	- 1 026		- 1 026	- 1 194	- 169
Palvelujen ostot	- 3 020	165	- 2 855	- 2 980	- 125
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 47		- 47	- 85	- 38
Avustukset	- 169		- 169	- 136	33
Vuokrat	- 175		- 175	- 169	6
Muut toimintakulut	- 15		- 15	- 22	- 7
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 2 701	165	- 2 536	- 2 420	117

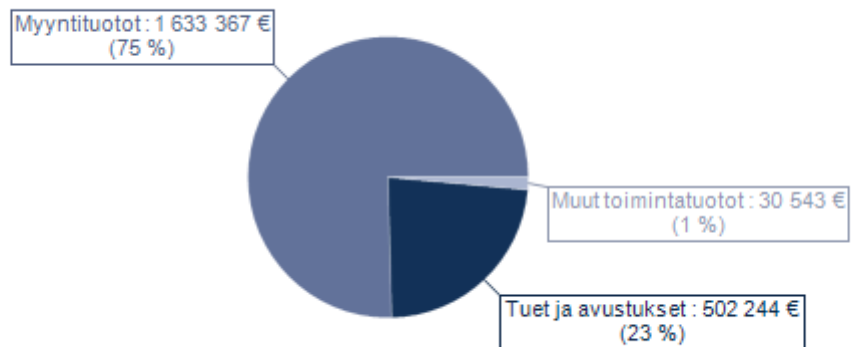
Taulukko 24 Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialueen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut

Ulkoinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	Toteuma 2025	Poikkema €
TOIMINTATUOTOT	465		465	968	504
Myyntituotot	459		459	452	- 7
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	6		6	502	496
Vuokratuotot					
Muut tuotot				14	14
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 4 199	165	- 4 034	- 4 340	- 306
Henkilöstökulut	- 1 026		- 1 026	- 1 194	- 169
Palvelujen ostot	- 2 903	165	- 2 738	- 2 865	- 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 47		- 47	- 85	- 38
Avustukset	- 169		- 169	- 136	33
Vuokrat	- 41		- 41	- 38	3
Muut toimintakulut	- 15		- 15	- 22	- 7
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 3 735	165	- 3 570	- 3 372	198

Taulukko 25 Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialueen ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut

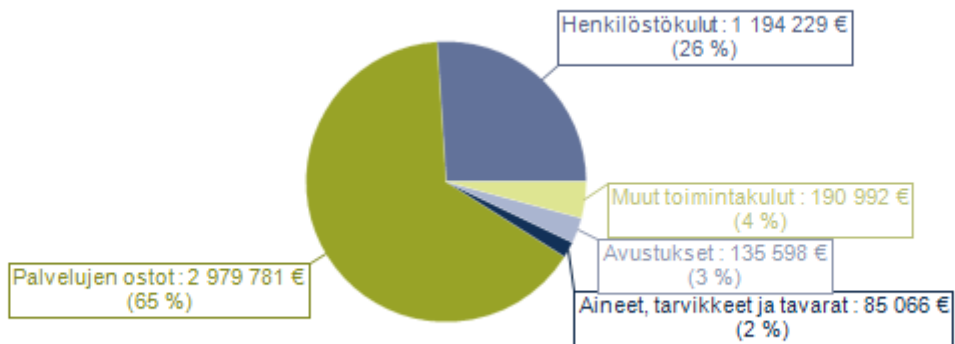

Ulkoiset ja sisäiset Toimintatuotot

Kuvio 6 Ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala

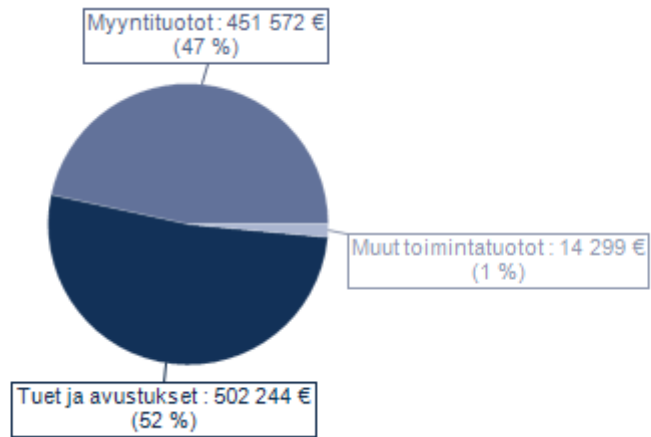
Toimintakulut

Kuvio 7 Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala

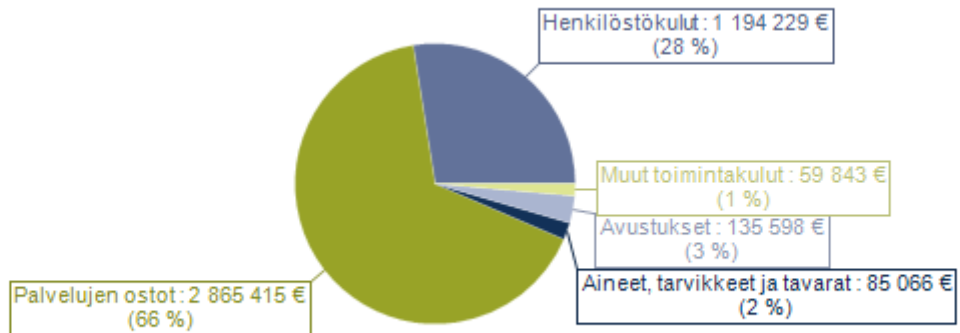

Ulkoiset Toimintatuotot

Kuvio 8 Ulkoiset toimintatuotot, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala

Toimintakulut

Kuvio 9 Ulkoiset toimintakulut, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala

Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen päävastuualueen toteuma tulo- ja menolajeittain:

Ulkoinen ja sisäinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT	846		846	2 053	1 208
Myyntituotot	338		338	477	139
Maksutuotot	155		155	193	39
Tuet ja avustukset	343		343	285	- 58
Vuokratuotot				2	2
Muut tuotot	10		10	1 096	1 086
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 13 991	- 130	- 14 121	- 15 226	- 1 104
Henkilöstökulut	- 6 963		- 6 963	- 7 205	- 242
Palvelujen ostot	- 3 724	- 130	- 3 854	- 4 985	- 1 131
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 347		- 347	- 307	40
Avustukset	- 489		- 489	- 379	110
Vuokrat	- 2 413		- 2 413	- 2 329	84
Muut toimintakulut	- 56		- 56	- 22	34
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 13 146	- 130	- 13 276	- 13 173	103

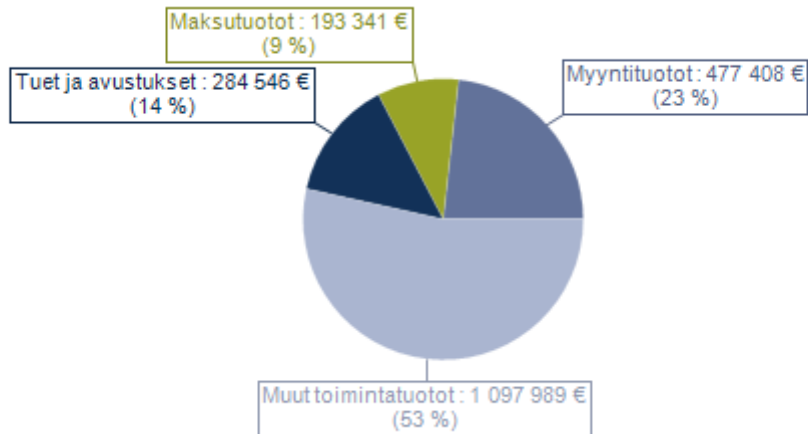
Taulukko 26 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimialan toteuma ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut

Ulkoinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT	846		846	979	133
Myyntituotot	338		338	477	138
Maksutuotot	155		155	193	39
Tuet ja avustukset	343		343	285	- 58
Vuokratuotot				2	2
Muut tuotot	10		10	22	12
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	- 11 636	- 130	- 11 766	- 11 767	- 1
Henkilöstökulut	- 6 963		- 6 963	- 7 205	- 242
Palvelujen ostot	- 2 937	- 130	- 3 067	- 3 183	- 117
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 347		- 347	- 307	40
Avustukset	- 489		- 489	- 379	110
Vuokrat	- 845		- 845	- 671	173
Muut toimintakulut	- 56		- 56	- 22	34
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 10 790	- 130	- 10 920	- 10 788	132

Taulukko 27 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimialan toteuma ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut

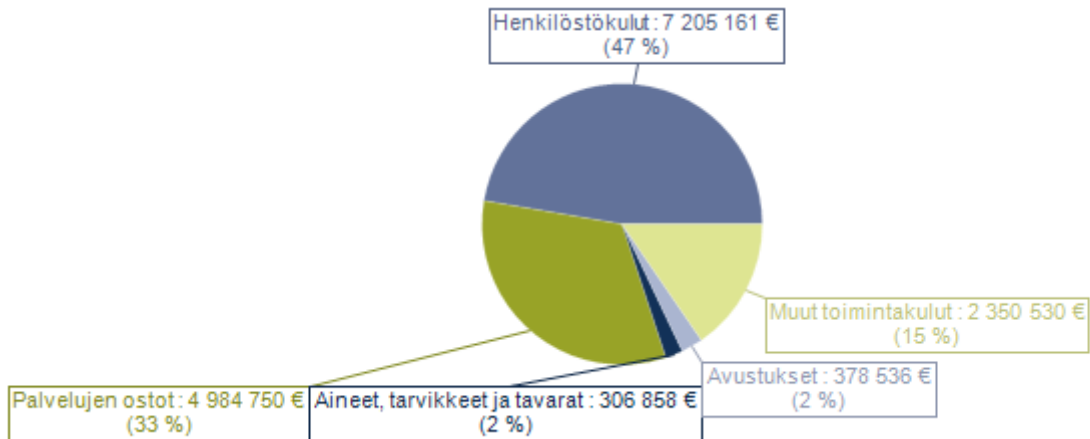

Ulkoiset ja sisäiset Toimintatuotot

Kuvio 10 Ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala

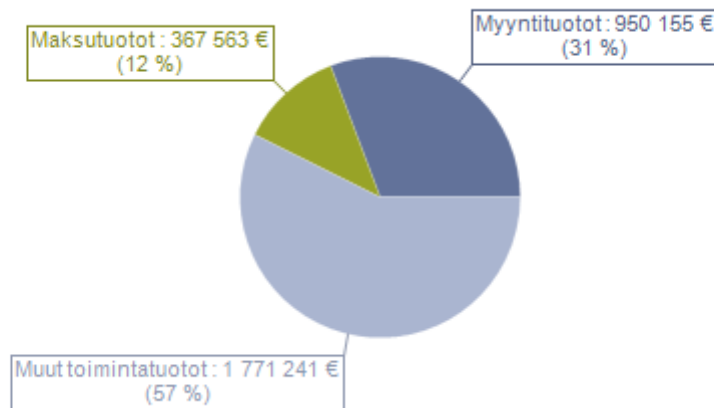
Toimintakulut

Kuvio 11 Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala

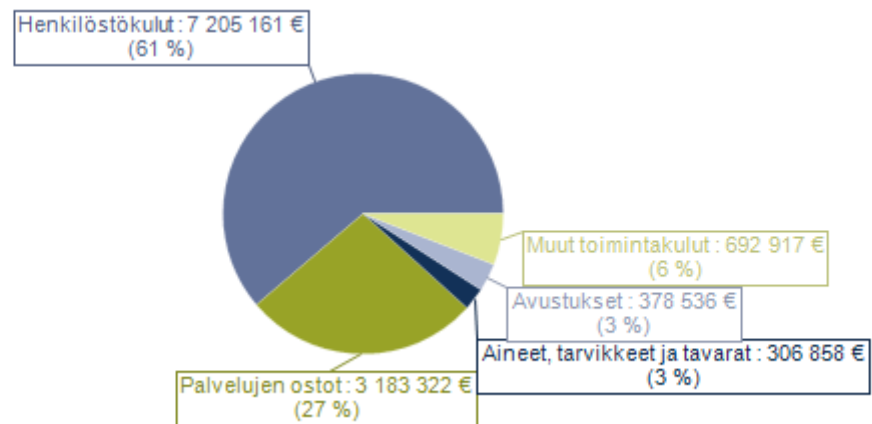

Ulkoiset Toimintatuotot

Kuvio 12 Ulkoiset toimintatuotot, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala

Toimintakulut

Kuvio 13 Ulkoiset toimintakulut, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala

Kuntaympäristöpalvelujen päävastuualueen toteuma tulo- ja menolajeittain:

Ulkoisen ja sisäisen (1000€)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €
Kuntaympäristöpalvelujen toimiala					
TOIMINTATUOTOT	5 491		5 491	6 749	1 258
Myyntituotot	1 718		1 718	1 869	152
Maksutuotot	245		245	368	123
Muut toimintatuotot	3 529		3 529	4 512	984
Valmistus omaan käyttöön	30		30	15	- 15
TOIMINTAKULUT	- 6 635	- 35	- 6 670	- 7 540	- 870
Henkilöstökulut	- 1 587		- 1 587	- 1 513	73
Palvelujen ostot	- 3 422	- 35	- 3 457	- 4 330	- 874
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 157		- 1 157	- 1 132	25
Avustukset	- 37		- 37	- 34	3
Muut toimintakulut	- 433		- 433	- 530	- 97
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 113	- 35	- 1 148	- 775	373
Yhdyskuntatekniikka					
TOIMINTATUOTOT	5 196		5 196	6 339	1 143
Myyntituotot	1 718		1 718	1 862	145
Maksutuotot				1	1
Muut toimintatuotot	3 479		3 479	4 476	997
Valmistus omaan käyttöön	30		30	15	- 15
TOIMINTAKULUT	- 6 349	- 35	- 6 384	- 7 192	- 808
Henkilöstökulut	- 1 413		- 1 413	- 1 344	69
Palvelujen ostot	- 3 320	- 35	- 3 355	- 4 168	- 814
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 157		- 1 157	- 1 132	25
Avustukset	- 37		- 37	- 34	3
Muut toimintakulut	- 423		- 423	- 515	- 92
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 123	- 35	- 1 158	- 838	320
Ympäristötoimi					
TOIMINTATUOTOT	95		95	217	122
Myyntituotot				1	1
Maksutuotot	95		95	217	122
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 223		- 223	- 301	- 79
Henkilöstökulut	- 139		- 139	- 154	- 15
Palvelujen ostot	- 73		- 73	- 131	- 59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Muut toimintakulut	- 11		- 11	- 16	- 5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 128		- 128	- 84	44

Taulukko 28 Kuntaympäristöpalvelujen toimialan toteuma sisäiset ja ulkoiset toimintatuotot ja toimintamenot

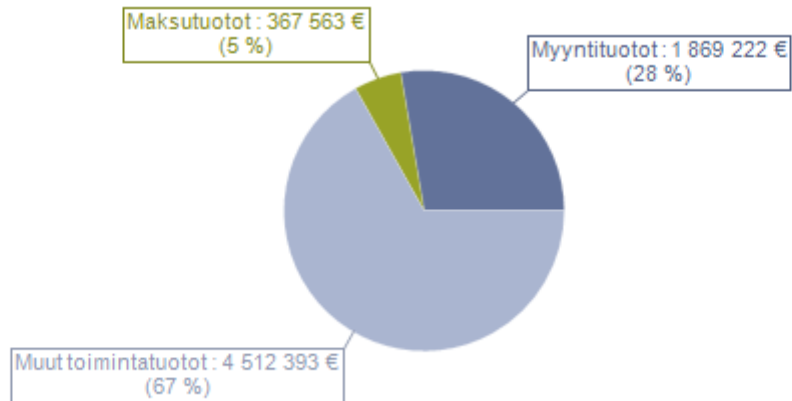

Ulkoinen (1000€)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €
Kuntaympäristöpalvelu- jen toimiala					
TOIMINTATUOTOT	2 735		2 735	3 089	354
Myyntituotot	870		870	950	80
Maksutuotot	245		245	368	123
Muut toimintatuotot	1 620		1 620	1 771	151
Valmistus omaan käyttöön	30		30	15	- 15
TOIMINTAKULUT	- 5 201	- 35	- 5 236	- 5 311	- 75
Henkilöstökulut	- 1 587		- 1 587	- 1 513	73
Palvelujen ostot	- 2 194	- 35	- 2 229	- 2 324	- 95
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	- 1 157		- 1 157	- 1 132	25
Avustukset	- 37		- 37	- 34	3
Muut toimintakulut	- 227		- 227	- 308	- 81
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 436	- 35	- 2 471	- 2 207	264
Yhdyskuntatekniikka					
TOIMINTATUOTOT	2 440		2 440	2 679	239
Myyntituotot	870		870	943	73
Maksutuotot				1	1
Muut toimintatuotot	1 570		1 570	1 735	165
Valmistus omaan käyttöön	30		30	15	- 15
TOIMINTAKULUT	- 4 926	- 35	- 4 961	- 5 032	- 71
Henkilöstökulut	- 1 413		- 1 413	- 1 344	69
Palvelujen ostot	- 2 092	- 35	- 2 127	- 2 220	- 93
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	- 1 157		- 1 157	- 1 132	25
Avustukset	- 37		- 37	- 34	3
Muut toimintakulut	- 227		- 227	- 303	- 76
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 456	- 35	- 2 491	- 2 337	153
Ympäristötoimi					
TOIMINTATUOTOT	95		95	217	122
Myyntituotot				1	1
Maksutuotot	95		95	217	122
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 212		- 212	- 241	- 29
Henkilöstökulut	- 139		- 139	- 154	- 15
Palvelujen ostot	- 73		- 73	- 82	- 9
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat					
Muut toimintakulut				- 5	- 5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 117		- 117	- 24	93

Taulukko 29 Kuntaympäristöpalvelujen toimialan toteuma ulkoiset toimintatuotot ja toimintamenot

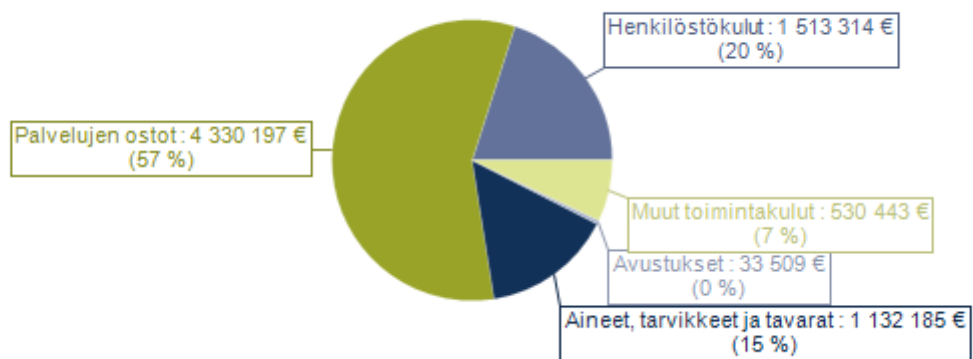

Ulkoiset ja sisäiset Toimintatuotot

Kuvio 14 Ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala

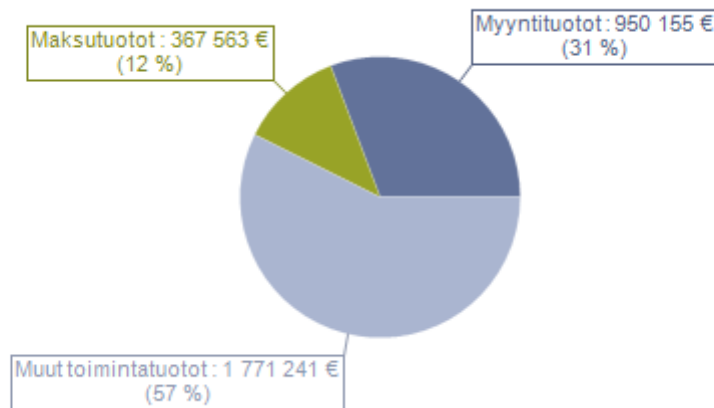
Toimintakulut

Kuvio 15 Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala

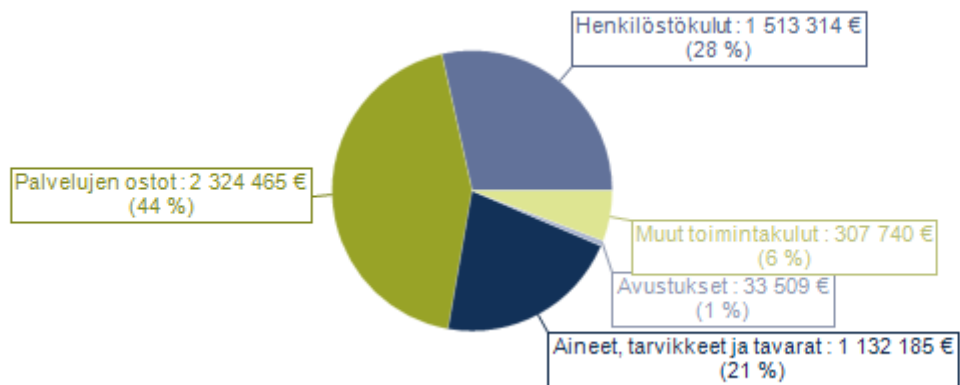

Ulkoiset Toimintatuotot

Kuvio 16 Ulkoiset toimintatuotot, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala

Toimintakulut

Kuvio 17 Ulkoiset toimintakulut, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala

8.3.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2025

Ulkoinen	TA 2025	Muu- tos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	4 045 200		4 045 200	5 035 626	990 426	124,5 %
Myyntituotot	1 667 000		1 667 000	1 878 304	211 304	112,7 %
Maksutuotot	399 500		399 500	560 904	161 404	140,4 %
Tuet ja avustukset	348 500		348 500	786 791	438 291	225,8 %
Muut toimintatuotot	1 630 200		1 630 200	1 809 628	179 428	111,0 %
Valmistus omaan käyttöön	30 000		30 000	15 444	-14 556	51,5 %
TOIMINTAKULUT	-21 035 729		-21 035 729	-21 418 156	-382 427	101,8 %
Henkilöstökulut	-9 575 480		-9 575 480	-9 912 703	-337 223	103,5 %
Palvelujen ostot	-8 033 159		-8 033 159	-8 373 201	-340 042	104,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 550 120		-1 550 120	-1 524 109	26 011	98,3 %
Avustukset	-693 500		-693 500	-547 643	145 857	79,0 %
Muut toimintakulut	-1 183 470		-1 183 470	-1 060 500	122 970	89,6 %
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	-16 960 529		-16 960 529	-16 367 087	593 442	96,5 %
Verotulot	12 654 000		12 654 000	12 867 166	213 166	101,7 %
Valtionosuudet	5 285 600		5 285 600	5 185 944	-99 656	98,1 %
Rahoitustuotot ja - kulut	-15 100		-15 100	-15 584	-484	103,2 %
Korkotuotot	101 000		101 000	71 512	-29 488	70,8 %
Muut rahoitustuotot	13 000		13 000	17 569	4 569	135,1 %
Korkokulut	-123 100		-123 100	-104 464	18 636	84,9 %
Muut rahoituskulut	-6 000		-6 000	-202	5 799	3,4 %
VUOSIKATE	963 971		963 971	1 670 439	706 468	173,3 %
Poistot ja arvonalen- tumis	-1 721 000		-1 721 000	-2 082 552	-361 552	121,0 %
Suunnitelman mukai- set poistot	-1 721 000		-1 721 000	-2 069 961	-348 961	120,3 %
Arvonalentumiset				-12 591	-12 591	
TILIKAUDEN TULOS	-757 029		-757 029	-412 113	344 916	54,4 %
Varausten ja rahas- tojen muutokset	14 350		14 350	14 349	-1	100,0 %
Poistoeron muutos	14 350		14 350	14 349	-1	100,0 %
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-742 679		-742 679	-397 764	344 915	53,6 %

Taulukko 30 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

Verotulojen erittely

	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Poikkeama %
Verotulot	12 654 000		12 654 000	12 867 166	213 166	101,7 %
Kunnan tulovero	6 890 000		6 890 000	6 734 130	-155 870	97,7 %
Kiinteistövero	5 011 000		5 011 000	5 055 656	44 656	100,9 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	753 000		753 000	1 077 380	324 380	143,1 %

Taulukko 31 Verotulojen erittely

Valtionosuuksien erittely

	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Poikkeama %
Valtionosuudet	5 285 600		5 285 600	5 185 944	-99 656	98,1 %
Peruspalvelujen valti- onosuus	4 777 900		4 777 900	4 776 706	-1 194	100,0 %
Verotuloihin perus- tuva valtionos.tasaus	260 400		260 400	241 472	-18 928	92,7 %
Opetus-ja kultt.toi- men valtionosuus	-228 500		-228 500	-257 307	-28 807	112,6 %
Veromenetysten kompensaatiot	475 800		475 800	425 073	-50 727	89,3 %

Taulukko 32 Valtionosuuksien erittely

8.3.3. Investointiosan toteutuminen

KOLARIN KUNTA INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Kolarin kunta investoinnit yhteensä	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
Investoinnit						
Menot	-3 205 000	-446 700	-3 651 700	-3 047 420	604 281	83 %
Tulot	520 000	92 880	612 880	278 259	-334 621	45 %
Netto	-2 685 000	-353 820	-3 038 820	-2 769 161	269 659	91 %

Taulukko 33 Investoinnit yhteensä

Kolarin kunta toimialueittain	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
Kunnanhallitus						
Menot	-50 000	0	-50 000	-16 416	33 584	33 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-50 000	0	-50 000	-16 416	33 584	33 %
Sivistystoimi						
Menot	-1 000 000	0	-1 000 000	-940 116	59 884	94 %
Tulot	0	0	0	2 197	2 197	0 %
Netto	-1 000 000	0	-1 000 000	-937 919	62 081	94 %
Yleishallinto						
Menot	-60 000	20 000	-40 000	-29 428	10 572	74 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-60 000	20 000	-40 000	-29 428	10 572	74 %
Tekninen toimi						
Menot	-1 105 000	-49 000	-1 154 000	-620 777	533 223	54 %
Tulot	520 000	0	520 000	28 382	-491 618	5 %
Netto	-585 000	-49 000	-634 000	-592 395	41 605	93 %

Taulukko 34 Investoinnit toimialueittain

Kolarin kunta kiinteistöt	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
Sivistystoimi kiinteistöt						
Menot	-950 000	-402 700	-1 352 700	-1 386 618	-33 918	103 %
Tulot	0	92 880	92 880	247 680	154 800	267 %
Netto	-950 000	-309 820	-1 259 820	-1 138 938	120 882	90 %
Muut kiinteistöt						
Menot	-40 000	-15 000	-55 000	-54 065	935	98 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-40 000	-15 000	-55 000	-54 065	935	98 %

Taulukko 35 Kiinteistöinvestoinnit yhteensä

KOLARIN KUNTA INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä ryhmittäin	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Menot	-60 000	-20 000	-80 000	-39 010	40 990	49 %
Netto	-60 000	-20 000	-80 000	-39 010	40 990	49 %
MAA-JA VESIALUEET						
Menot	-70 000	0	-70 000	-8 415	61 585	12 %
Tulot	120 000	0	120 000	28 382	-91 618	24 %
Netto	50 000	0	50 000	19 967	-30 033	40 %
RAKENNUKSET: OPE- TUS- JA KULTTUURI- TOIMI						
Menot	-900 000	-431 700	-1 331 700	-1 369 635	-37 935	103 %
Tulot	0	92 880	92 880	247 680	154 800	267 %
Netto	-900 000	-338 820	-1 238 820	-1 121 955	116 865	91 %
KIINTEÄT RAKEN- TEET JA LAITTEET						
Menot	-720 000	-9 000	-729 000	-296 621	432 379	41 %
Tulot	400 000	0	400 000	0	-400 000	0 %
Netto	-320 000	-9 000	-329 000	-296 621	32 379	90 %
KONEET JA KA- LUSTO						
Menot	-1 345 000	29 000	-1 316 000	-1 224 679	91 321	93 %
Tulot	0	0	0	2 197	2 197	0 %
Netto	-1 345 000	29 000	-1 316 000	-1 222 482	93 518	93 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET						
Menot	-70 000	0	-70 000	-54 994	15 006	79 %
Netto	-70 000	0	-70 000	-54 994	15 006	79 %
RAKENNUKSET: MUUT KIINTEISTÖT						
Menot	-40 000	-15 000	-55 000	-54 065	935	98 %
Netto	-40 000	-15 000	-55 000	-54 065	935	98 %

Taulukko 36 Investoinnit yhteensä hyödykeryhmittäin

8.3.4. Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSOSAN TOTEUMINEN (€)	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	963 971	0	963 971	1 670 439	706 468
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-38 380	-38 380
Toiminnan rahavirta yhteensä	963 971	0	963 971	1 632 059	668 088
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 205 000	0	-3 205 000	-3 047 580	157 421
Rahoitusosuudet investointimenoihin	400 000	0	400 000	249 877	-150 123
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	120 000	0	120 000	66 922	-53 078
Investointien rahavirta yhteensä	-2 685 000	0	-2 685 000	-2 730 780	-45 780
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 721 029	0	-1 721 029	-1 098 722	622 307
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-300 000	0	-300 000	-423 500	-123 500
Antolainasaamisten vähennys	313 300	0	313 300	293 772	-19 528
Antolainauksen muutokset yhteensä	13 300	0	13 300	-129 728	-143 028
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-53 349	0	-53 349	-2 821 514	-2 768 165
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-28 595	-28 595
Lainakannan muutokset yhteensä	-53 349	0	-53 349	-2 850 109	-2 796 760
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	501 716	501 716
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-40 049	0	-40 049	-2 478 121	-2 438 072
Rahavarojen muutos	-1 761 078	0	-1 761 078	-3 576 843	-1 815 765

Taulukko 37 Rahoitusosan toteutumisvertailu

8.3.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tulosarvioiden toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA TULOARVIOT

Ulkoinen ja sisäinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Poikkeama %
Kolarin kunta	8 086		8 086	10 969	2 883	135,6 %
Hallinto- ja elinkeino- palvelujen toimiala	1 749		1 749	2 166	417	123,8 %
Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala	846		846	2 053	1 208	242,8 %
Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	5 491		5 491	6 749	1 258	122,9 %

Taulukko 38 Käyttötalouden ulkoiset ja sisäiset tuloarviot

MÄÄRÄRAHAT

Ulkoinen ja sisäinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Poikkeama %
Kolarin kunta	- 25 077		- 25 077	- 27 351	- 2 275	109,1 %
Hallinto- ja elinkeino- palvelujen toimiala	- 4 450	165	- 4 285	- 4 586	- 300	107,0 %
Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala	- 13 991	- 130	- 14 121	- 15 226	- 1 104	107,8 %
Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	- 6 635	- 35	- 6 670	- 7 540	- 870	113,0 %

Taulukko 39 Ulkoiset ja sisäiset määrärahat toimialoittain

TULOSLASKELMAOSA

Ulkoinen ja sisäinen (1000 €)	TA 2025	Muutos	TA+ Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Poikkeama %
Kolarin kunta						
TOIMINTATUOTOT	8 086		8 086	10 969	2 883	135,6 %
Valmistus omaan käyttöön	30		30	15	- 15	51,5 %
TOIMINTAKULUT	- 25 077		- 25 077	- 27 351	- 2 275	109,1 %
TOIMINTA-KATE/JÄÄMÄ	- 16 961		- 16 961	- 16 367	593	96,5 %
Verotulot	12 654		12 654	12 867	213	101,7 %
Valtionosuudet	5 286		5 286	5 186	- 100	98,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 15		- 15	- 16		103,2 %
TILIKAUDEN TULOS	- 757		- 757	- 412	345	54,4 %

Taulukko 40 Ulkoisen ja sisäisen tuloslaskelmaosa

INVESTOINTIOSA

Kolarin kunta investoinnit yhteensä	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
Investoinnit						
Menot	-3 205 000	-446 700	-3 651 700	-3 047 420	604 281	83 %
Tulot	520 000	92 880	612 880	278 259	-334 621	45 %
Netto	-2 685 000	-353 820	-3 038 820	-2 769 161	269 659	91 %

Taulukko 41 Investointiosa

RAHOITUSOSA

(1 000 €)	TA2025	Muutos	TAM2025	Toteuma	Poikkeama €	Toteuma %
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-300		-300	-424	124	41%
Antolainasaamisten vähennys	313		313	294	19	-6%
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-53		-53	-2 822	2 769	5225%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0		0	-28	28	

Taulukko 42 Rahoitusosa

9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

Kustakin tuloslaskelman ja taseen erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (vertailutieto). Jos tuloslaskelman tai taseen erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen (KPL 3:1.2). Vastaavaa vertailutiedon esittämistapaa noudatetaan myös rahoituslaskelman ja konsernituloslaskelman ja -taseen sekä konsernin rahoituslaskelman esittämisessä.

Tilinpäätöslaskelmien esittämistapaa ei saa muuttaa, ellei siihen ole erityistä syytä (KPA 1: 8 §, 3: 1.1 §). Laskelmat on laadittava kaavoja yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi (KPA 1: 9 §). Tuloslaskelmassa on ilmoitettava tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (KPA 1: 10.1 §).

Milloin kunnalla on saaminen siltä, jolle se on itse velkaa, on saaminen ja velka ilmoitettava taseessa erikseen. Myös muut tase-erät on ilmoitettava toisistaan vähentämättä, jollei vähentäminen ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (KPA 1:10.2 §).

Jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta, se on jätettävä pois tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta tai taseesta.

Tasekaava voidaan esittää ilman kirjain- ja numerotunnisteita (KPA 1:11.3 §). [19.3.2013] Tuloslaskelma ja tase laaditaan sentin tarkkuudella. Rahoituslaskelma, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma voidaan esittää myös tuhansin euroin.

9.2. Tuloslaskelma

Kolarin kunta (Ulkoinen)	2025	2024
TOIMINTATUOTOT	5 035 625,86	5 925 449,87
Myyntituotot	1 878 303,54	1 904 010,96
Maksutuotot	560 903,95	1 218 228,41
Tuet ja avustukset	786 790,64	830 727,98
Muut toimintatuotot	1 809 627,73	1 972 482,52
Valmistus omaan käyttöön	15 443,63	86 384,87
TOIMINTAKULUT	-21 418 156,28	-19 252 471,18
Henkilöstökulut	-9 912 703,42	-9 313 150,41
Palkat ja palkkiot	-8 032 989,99	-7 529 801,89
Henkilösivukulut	-1 879 713,43	-1 783 348,52
Eläkekulut	-20 497,60	-5 287,38
Eläkevakuutusmaksut	-1 619 800,30	-1 565 679,33
Muut henkilösivukulut	-239 415,53	-212 381,81
Palvelujen ostot	-8 373 201,33	-6 907 379,36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 524 108,84	-1 554 500,57
Avustukset	-547 642,85	-474 422,87
Muut toimintakulut	-1 060 499,84	-1 003 017,97
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-16 367 086,79	-13 240 636,44
Verotulot	12 867 166,07	11 911 470,62
Valtionosuudet	5 185 943,88	5 115 861,96
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 584,32	-3 721,93
Korkotuotot	71 511,89	113 750,87
Muut rahoitustuotot	17 568,90	18 443,85
Korkokulut	-104 463,61	-135 435,61
Muut rahoituskulut	-201,50	-481,04
VUOSIKATE	1 670 438,84	3 782 974,21
Poistot ja arvonalentumiset	-2 082 552,14	-1 856 460,22
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 069 960,74	-1 856 460,22
Arvonalentumiset	-12 591,40	
Satunnaiset tuotot ja kulut		-292,00
TILIKAUDEN TULOS	-412 113,30	1 926 221,99
Poistoeron muutos	14 349,43	14 349,43
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-397 763,87	1 940 571,42

Taulukko 43 Tuloslaskelma

9.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 670 438,84	3 782 974,21
Satunnaiset erät	0,00	-292,00
Tulorahoituksen korjausevät	-38 380,12	-192 342,23
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 632 058,72	3 590 339,98
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 047 579,50	-1 671 296,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	249 876,98	401 431,89
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66 922,12	449 145,56
Investointien rahavirta yhteensä	-2 730 780,40	-820 718,71
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 098 721,68	2 769 621,27
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-423 500,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	293 771,84	212 061,49
Antolainauksen muutokset yhteensä	-129 728,16	212 061,49
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 821 514,00	-53 349,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-28 595,00	16 113,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-2 850 109,00	-37 236,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 916,42	-31 769,30
Vaihto-omaisuuden muutos	2 337,40	6 697,77
Saamisten muutos	474 441,41	49 577,31
Korottomien velkojen muutos	26 853,90	515 646,90
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	501 716,29	540 152,68
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 478 120,87	714 978,17
Rahavarojen muutos	-3 576 842,55	3 484 599,44
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	9 598 638,85	13 175 481,40
Rahavarat 1.1.	13 175 481,40	9 690 881,96
Rahavarojen muutos taseessa yhteensä	-3 576 842,55	3 484 599,44

Taulukko 44 Rahoituslaskelma

9.4. Tase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	899 086,13	1 014 404,30
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	899 086,13	1 014 404,30
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 159 006,46	1 178 973,46
Rakennukset	9 795 897,66	10 638 954,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 001 057,01	3 346 039,61
Koneet ja kalusto	1 323 774,95	261 405,32
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 131 803,72	184 240,35
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	16 411 539,80	15 609 613,25
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 037 764,43	4 037 764,43
Muut lainasaamiset	930 379,64	800 651,48
Sijoitukset yhteensä	4 968 144,07	4 838 415,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8 254,96	10 592,36
Vaihto-omaisuus yhteensä	8 254,96	10 592,36
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	282 170,00	269 566,33
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	282 170,00	269 566,33
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	173 446,23	669 506,15
Muut saamiset	398 177,46	405 585,72
Siirtosaamiset	904 979,88	888 556,78
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 476 603,57	1 963 648,65
Saamiset yhteensä	1 758 773,57	2 233 214,98
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	5 000 000,00	5 000 000,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	5 000 000,00	5 000 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	4 598 638,85	8 175 481,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 644 437,38	36 881 722,20

Taulukko 45 Tase vastaavaa

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 894 440,99	6 894 440,99
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	23 212 429,10	21 271 857,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-397 763,87	1 940 571,42
Oma pääoma yhteensä	29 709 106,22	30 106 870,09
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	198 500,33	212 849,76
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	198 500,33	212 849,76
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	65 212,94	65 835,94
Muut toimeksiantojen pääomat	5 492,76	6 786,18
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	70 705,70	72 622,12
VIERAS PÄÄOMA	3 666 125,13	6 489 380,23
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	592 596,00	3 414 110,00
Pitkäaikainen yhteensä	592 596,00	3 414 110,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 754,00	53 349,00
Saadut ennakot	533 219,95	175 011,61
Ostovelat	1 085 266,47	1 642 501,51
Muut velat/Liittymismaksut	173 552,53	148 498,82
Siirtovelat	1 256 736,18	1 055 909,29
Lyhytaikainen yhteensä	3 073 529,13	3 075 270,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 644 437,38	36 881 722,20

Taulukko 46 Tase vastattavaa

9.5. Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

Kolarin kuntakonsernin tuloslaskelma		2025	2024
Toimintatuotot		9 740 066,68	9 771 908,14
Valmistus omaan käyttöön		15 443,63	86 384,87
Toimintakulut	-	24 388 150,63	- 21 531 547,47
Toimintakate	-	14 632 640,32	- 11 673 254,46
Verotulot		12 801 171,46	11 844 516,70
Valtionosuudet		5 185 943,88	5 115 861,96
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot		74 526,33	123 289,92
Muut rahoitustuotot		66 460,97	80 813,18
Korkokulut	-	425 543,10	- 536 373,82
Muut rahoituskulut	-	13 261,48	- 6 709,06
Rahoitustuotot ja -kulut	-	297 817,28	- 338 979,78
Vuosikate		3 056 657,74	4 948 144,42
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-	3 488 660,42	- 3 304 298,46
Arvonalentumiset	-	17 565,96	-
Poistot ja arvonalentumiset	-	3 506 226,38	- 3 304 298,46
Satunnaiset erät		1 461,90	- 292,00
Tilikauden tulos	-	448 106,74	1 643 553,96
Tilinpäätössiirrot		220,80	- 3 680,00
Tilikauden verot	-	17 546,26	- 13 306,75
Laskennalliset verot		29 465,00	35 756,67
Vähemmistöosuudet	-	3 530,00	- 6 607,49
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-	439 497,20	1 655 716,39

Taulukko 47 Kuntakonsernin tuloslaskelma

KONSERNI TASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 065 759,39	1 205 007,53
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 065 759,39	1 205 007,53
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 750 818,84	1 767 539,39
Rakennukset	25 548 867,42	26 709 446,27
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 063 197,17	3 412 899,69
Koneet ja kalusto	4 352 899,88	3 376 160,32
Muut aineelliset hyödykkeet	6 307 377,03	6 224 606,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	1 223 902,29	192 854,58
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	42 247 062,63	41 683 506,56
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 876 688,51	1 389 742,91
Muut lainasaamiset	608 712,97	600 651,48
Sijoitukset yhteensä	2 485 401,48	1 990 394,39
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	45 798 223,50	44 878 908,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Toimeksiantojen varat	252 261,80	315 117,28
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8 254,96	10 592,36
Valmiit tuotteet	129 252,50	140 380,75
Vaihto-omaisuus yhteensä	137 507,46	150 973,11
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	8 000,00	16 000,00
Muut saamiset	343 836,22	536 347,02
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	351 836,22	552 347,02
Lyhytaikaiset saamiset		

Myyntisaamiset	603 473,73	1 165 125,26
Muut saamiset	426 652,27	219 450,98
Siirtosaamiset	924 974,49	915 264,19
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 955 100,49	2 299 840,43
Rahoitusomaisuusarvopaperit	5 000 000,00	5 000 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	7 140 548,74	10 722 337,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 837 254,71	19 040 615,16
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 635 478,21	63 919 523,64
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 894 440,99	6 894 440,99
Muut omat rahastot	51 098,68	51 319,48
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 588 252,33	25 932 565,93
Tilikauden ylijäämä	- 439 497,19	1 655 716,37
Oma pääoma yhteensä	34 094 294,81	34 534 042,77
Vähemmistöosuudet	624 777,87	617 971,42
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	65 212,94	65 835,94
Muut toimeksiantojen pääomat	256 604,40	322 045,35
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	321 817,34	387 881,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 066 623,45	13 738 416,43
Muut velat	10 569 141,31	9 749 939,31
Ostovelat	114 562,19	2 974,17
Laskennallinen verovelka	72 953,59	102 418,59
Pitkäaikainen yhteensä	20 823 280,54	23 593 748,50
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	656 652,36	656 652,36
Lainat julkisyhteisöiltä	218 380,62	246 975,62

Saadut ennakot	556 482,74	196 298,21
Ostovelat	1 498 123,84	2 067 451,51
Liittymismaksut ja muut velat	376 476,60	379 550,15
Siirtovelat	1 465 191,49	1 238 951,81
Lyhytaikainen yhteensä	4 771 307,65	4 785 879,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	25 594 588,19	28 379 628,16
VASTATTAVAA YHTEESNÄ	60 635 478,21	63 919 523,64

Taulukko 48 Kuntakonsernin tase

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2025	31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 056 657,74	4 948 144,42
Satunnaiset erät	1 461,90	- 292,00
Tilikauden verot	- 17 546,26	- 13 306,75
Tulorahoituksen korjauserät	- 38 380,12	- 182 372,31
Toiminnan rahavirta	3 002 193,26	4 752 173,36
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 4 692 652,42	- 3 103 789,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	249 876,98	401 431,89
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66 922,12	484 125,64
Investointien rahavirta	- 4 375 853,32	- 2 218 231,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 1 373 660,06	2 533 941,80
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 423 500,00	-
Antolainasaamisten vähennys	250 438,51	196 539,49
Antolainauksen muutokset	- 173 061,49	196 539,49
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000,00	-
Pitkäaikaiseten lainojen vähennys	- 3 654 604,31	- 958 255,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 28 595,00	-
Lainakannan muutokset	- 3 533 199,31	- 958 255,01
Oman pääoman muutokset	-	-
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 3 208,46	- 32 904,32
Vaihto-omaisuuden muutos	13 465,65	- 55 430,70
Saamisten muutos	803 495,56	3 072,12
Korottomien velkojen muutos	684 379,55	1 083 158,32
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 498 132,30	997 895,42
Rahoituksen rahavirta	- 2 208 128,50	236 179,90
Rahavarojen muutos	- 3 581 788,56	2 770 121,70
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 140 548,74	15 722 337,32
Rahavarat 01.01.	15 722 337,32	12 952 215,63
	- 3 581 788,58	2 770 121,69

Taulukko 49 Kuntakonsernin rahoituslaskelma

10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskeavat liitetiedot

10.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotus periaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

10.1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilinpäätösperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisut tehdään oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä) oikaisemalla . Tilinpäätöksen liitetietona on esitettävä aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

10.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja ne kuntayhteisöt, joissa Kolarin kunta on jäsenenä. Yhdistelemättä on jätetty osakkuus- ja yhteisyhteisöt näiden toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksen verotuloista.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistojen oikaisusta on luovuttu olennaisuuden periaatteen mukaisesti. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä

Uudet konserniyhtiöt

Tilikauden aikana ei ole tullut uusia konserniyhtiöitä.

10.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

10.2.1 Toimintatuotot päävastuualueittain 31.12

Ulkoiset toimintatuotot				
tehtäväalueittain (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	1 117	578	968	473
Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimispalvelut	978	1 118	978	1 118
Kuntaympäristöpalvelut	7 644	8 076	3 089	4 334
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	9 739	9 772	5 035	5 925

Taulukko 50 Ulkoiset toimintatuotot päävastuualueittain

10.2.2 Verotulot

(1 000€)	2025	2024
Verotulot	12 867	11 911
Kunnan tulovero	6 734	6 328
Kiinteistövero	5 056	4 820
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 077	764

Taulukko 51 Verotulot

10.2.3 Valtionosuuksien erittely

(1 000€)	2025	2024
Valtionosuudet	5 186	5 116
Peruspalvelujen valtionosuus	5 018	4 660
Opetus- ja kultt.toimen valtionosuus	- 257	- 290
Veromenetysten kompensatiot	425	745

Taulukko 52 Valtionosuudet

10.2.4 Palvelujen ostojen erittely

(1 000€) Sisäinen ja ulkoinen	2025	2024
Palvelujen ostot	- 12 295	- 9 986
Asiakaspalvelujen ostot	- 215	- 128
Muiden palvelujen ostot	- 12 080	- 9 857

Taulukko 53 Palvelujen ostojen erittely

10.2.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvoidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

POISTOSUUNNITELMA	Poistoaika (v)	
Aineettomat oikeudet	5	Tasapoisto
Käyttöoikeudet		Ei poistoa
Muut pitkävaikutteiset menot	5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	30	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	Tasapoisto
Muut rakennukset	20	Tasapoisto
Maa- ja vesirakenteet		20 % Meno- jäännöspoisto
Johtoverkostot ja laitteet	30	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	15	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10	Tasapoisto
Vapaa-ajan aktiviteetit	15	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	5	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3	Tasapoisto

10.2.6 Pakollisten varausten muutos

Ei ilmoitettavaa

10.2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	34	236	34	236
Rakennusten luovutusvoitot	0	0	0	0
Muut luovutusvoitot	5	0	5	3
Luovutusvoitot yhteensä	39	236	39	239
Muut toimintakulut				
Kaluston luovutustappio	0	57	0	47
Maa- ja vesialueiden luovutustappio	0	1	0	1
Luovutustappiot yhteensä	0	58	0	48

Taulukko 54 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja luovutustappiot

10.2.8 Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot	1	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0

Taulukko 55 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

10.2.9 Muut rahoitustuotot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (1 000 €)	2025	2024
	Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	13
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	0
Yhteensä	13	14

Taulukko 56 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

10.2.10 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista, (1 000 €)	2025	2024
	Investointivaraukseen (terveyskeskuksen pääasema) liittyvä poistoeron muutos	14
Poistoeron muutokset yhteensä	14	14

Taulukko 57 Erittely poistoeron muutoksista

10.3. Tasetta koskevat liitetiedot

10.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

10.3.1.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	1 014 404		1 014 404
Lisäykset tilikauden aikana		206 950		206 950
Rahoitusosuudet tilikaudella				0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0		0
Siirrot erien välillä		0		0
Tilikauden poisto	0	-322 268		-322 268
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0
Aktivoidut korkomenot				0
Poistamaton hankintameno 31.12	0	899 086	0	899 086
Arvonkorotukset				0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	899 086	0	899 086
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiint. rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 178 973	10 638 955	3 346 040	261 405	184 240	15 609 613
Lisäykset tilikauden aikana	8 575	75 091	258 351	1 126 401	3 047 580	4 515 998
Rahoitusosuudet tilikaudella					-249 877	-249 877
Vähennykset tilikauden aikana	-28 542	-8 578	-4 013	0		-41 133
Siirrot erien välillä	0	0	32 794	141 977	-1 850 139	-1 675 369
Tilikauden poisto		-909 569	-632 114	-206 009		-1 747 692
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0
Aktivoidut korkomenot						0
Poistamaton hankintameno 31.12	1 159 006	9 795 898	3 001 057	1 323 775	1 131 803	16 411 540
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 159 006	9 795 898	3 001 057	1 323 775	1 131 803	16 411 540
Olennaiset lisäpoistot						
Erittely olennaisista lisäpoistoista		48 108	17 672			

Taulukko 58 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

10.3.1.2 Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset (1 000€)						
	Osakkeet ja osuudet			Laina- ja muut saamiset		Sijoitukset Yhteensä
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistus- yhteisöt	Muut osak- keet ja osuudet	Saamiset konserniyh- tiöiltä	Muut laina- saamiset	
Hankintameno 1.1	2 574		1 463	200	601	4 838
Lisäykset			0	150	274	424
Vähennykset			0	-28	-265	-294
Siirrot erien välillä						0
Hankintameno 31.12	2 574	0	1 463	322	609	4 968
Arvonlennukset						0
Kirjanpitoarvo 31.12	2 574	0	1 463	322	609	4 968

Taulukko 59 Pysyvien vastaavien sijoitukset

10.3.1.3 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tk voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
<u>Yhdistetty nimellisarvomenetelmällä</u>						
Kolarin Vuokra-Asunnot Oy	Kolari	100%	100%	1 783	2 119	13
Kiinteistö Oy Kolarin hallinto- ja toimintakeskus	Kolari	62,34%	62,34%	1 007	108	6
Tunturi-Lapin Vesi Oy	Kolari	100%	100%	4 828	19 678	2
Tunturi-Lapin Reitit Oy	Kolari	100%	100%	419	437	70
Kuntayhtymät						
<u>Yhdistetty jäsenosuuden suhteessa</u>						
Lapin Liitto	Rovaniemi	1,84%	1,84%	40	11	0
Osakkuusyrittys (20% - 50%) ei yhdistellä						
Asunto Oy Kolarin Ylläsloiste	Kolari	50%	50%			
Asunto Oy Kolarin Ylläsvalo	Kolari	23,89%	23,89%			
Asunto Oy Kolarin Ruukinpuisto	Kolari	41,84%	41,84%			
Yhdistelemättömät						
Omistusyhteisyrittys < 20%						
Kuntarahoitus Oy	Helsinki	0,02%	0,04%			
Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	Rovaniemi					
Ylläksen Markkinointi Oy	Kolari	18,10%	18,10%			
Tornionlaakson Sähkö Oy	Pello	0,08%	0,08%			
Lapin Informaatioteknologia Lapit Oy	Rovaniemi	3%	3%			
Meri-Lapin kuntapalvelut Oy	Kemi	0,1%	0,1%			
Sarastia Oy	Helsinki	0,04%	0,04%			
Osaomistus AsOy:t ei omistusta						
Asunto Oy Kolarin Ylläsjärventieva						
Asunto Oy Kolarin Siniylläs						
Asunto Oy Kolarin Yllästähti						
Asunto Oy Kolarin Yllässäde						

Osaomistusasunto-osakeyhtiöt eivät ole kunnan kirjanpidossa, koska kunta ei omista yhtiöistä osakkeita eikä kunta ole sijoittanut pääomaa yhtiöihin. Asunto-osakkeen omistukseen oikeuttavia osakekirjoja säilytetään kunnassa siihen asti, kunnes osakkeet lunastetaan.

Taulukko 60 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

10.3.1.4 Saamisten erittely

Saamisten erittely (1 000 €)	2025		2024	
	Pitkä aik.	Lyhyt aik.	Pitkä aik.	Lyhyt aik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	8	0	25
Lainasaamiset	278	0	200	0
Muut saamiset	205	0	205	
Yhteensä	483	8	405	25
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0	166	0	668
Lainasaamiset	609	0	601	0
Muut saamiset	77	398	64	405
Siirtosaamiset	0	905	0	889
Yhteensä	685	1469	665	1962
Saamiset yhteensä	1169	1477	1070	1987

Taulukko 61 Saamisten erittely

10.3.1.5 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Erittely siirtosaamisiin sisältyvistä olennaisista eristä (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset /Hettula Oy	222	251	222	251
Muut siirtosaamiset/Kuntayhtymä	0	120	0	120
Muut siirtosaamiset/Metsähallitus	420	420	420	420
Muut siirtosaamiset/Työllisyysalue	152		152	0
Muut siirtosaamiset	128	89	108	62
Saamiset valtiolta/Palkkatuki	2	35	2	36
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	924	915	904	889

Taulukko 62 Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

10.3.1.6 Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit	2024	2025
Hankintahinta	5 000 000,00	
Markkina-arvo 31.12.	5 162 191,58	5 325 825,78

Taulukko 63 Rahoitusarvopaperit

10.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

10.3.2.1 Oma pääoma

Oman pääoman erittely (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1	6 894	6 894	6 894	6 894
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	6 894	6 894	6 894	6 894
Muut omat rahastot 1.1	51	48		
Siirrot rahastoon	0	4		
Siirrot rahastosta		0		
Muut omat rahastot 31.12	51	51	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	27 588	25 933	23 213	21 272
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	27 588	25 933	23 213	21 272
Tilikauden yli-/alijäämä	-440	1 655	-398	1 941
Oma pääoma yhteensä	34 093	34 533	29 709	30 107

Taulukko 64 Oman pääoman erittely

10.3.2.2 Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (1 000 €)	2025	2024
Lainat rahoituslaitoksilta	476	3 180
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	476	3 180

Taulukko 65 Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

10.3.2.3 Vieraan pääoman erittely

Vieras pääoma (1 000 €)	Pitkäaikainen		Lyhytaikainen	
	2025	2024	2025	2024
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	0	19	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	19	0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta mukana				
Ostovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0
Velat muille				
Saadut ennakot	0	0	533	175
Ostovelat	0	0	1 085	1 643
Lainat	593	3 414	25	53
Muut velat	0	0	174	148
Siirtovelat	0	0	1 238	1 056
Yhteensä	593	3 414	3 055	3 075
Vieras pääoma yhteensä	593	3 414	3 074	3 075

Taulukko 66 Vieraan pääoman erittely

10.3.2.4 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti

Sekkitililimiitti	2025	2024
Luotollisen sekkilin limiitti 31.12	200 000	200 000
- siitä käyttämättä määrä	200 000	200 000

Taulukko 67 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti

10.3.2.5 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikainen, muut velat				
Liittymismaksuvelat	10 569	9 750		
Muut velat	188	105		
Pitkäaikainen, muut velat yhteensä	10 757	9 855		
Lyhytaikainen, muut velat				
Muut velat	141	231		
Ennakonpidätysvelka	222	140	161	141
Sosiaaliturvamaksuvelka	13	8	13	7
Lyhytaikainen, muut velat yhteensä	376	379	174	148

Taulukko 68 Muiden velkojen erittely

10.3.2.6 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 154	1 059	1 093	936
Korkojaksotukset	52	63	8	27
Muut menojäämät	259	117	155	93
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 465	1 239	1 257	1 056

Taulukko 69 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

10.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

10.4.1 Vuokravastuiden yhteismäärä

Vuokravastuut (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat vuokrat	0	0	0	0
Myöhemmin maksettavat	0	0	0	0
Vuokravastuut yhteensä	0	0	0	0
Leasingvastuiden yhteismäärä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 057	50	1 021	19
Myöhemmin maksettavat	18 552	116	18 466	55
Leasing-vastuut yhteensä:	19 609	166	19 487	74
Vuokravastuut yhteensä:	19 609	166	19 487	74

Monitoimitalon leasingvuokrasopimuksen jäännösarvo sopimuskauden päättyessä on

6 354 705,27 euroa alv 0%

Muihin leasing -sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Taulukko 70 Vuokravastuut

10.4.2 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset (1 000 €)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Alkuperäinen pääoma			5 875	5 875
Jäljellä oleva pääoma 31.12			4 668	4 916
Takaukset muiden puolesta:				
Alkuperäinen pääoma	10 974	10 974	10 974	10 974
Jäljellä oleva pääoma 31.12	2 137	2 662	2 137	2 662

Taulukko 71 Vastuusitoumukset

10.4.3 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1 000 €)	2025	2024
Osuus Kuntien takauskesk. takausvastuista 31.12	37 034	34 665
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0	0
Kuntien mahdollista vastuusta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	47	37

Taulukko 72 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

10.4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu

Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §).

Kolarin kunnan arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.2025 on yhteensä 1 082 613 euroa.

Kolarin kuntakonsernin arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.2025 on yhteensä 2 666 138,44 euroa.

10.5. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitteet

10.5.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

HENKILÖVAHVUUS 31.12.2025	Naiset	Miehet	Yhteensä
Hallinto- ja elinkeinopalvelun toimiala	17	2	19
Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen toimiala	130	24	154
Kuntaympäristöpalvelut	17	16	33
Kaikki yhteensä	164	42	206

Taulukko 73 Henkilövahvuus 31.12.

	TP2025	TP2024
Yhteensä	206	205
Hallinto- ja elinkeino	19	17
Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelu	154	156
Kuntaympäristöpalvelu	33	32

Taulukko 74 Henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.

10.5.2 Henkilöstökulut

(1 000€)	2025	2024
Henkilöstökulut	- 9 913	- 9 313
Palkat ja palkkiot	- 8 033	- 7 530
Aktivoidut palkat ja palkkiot		
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	166	157
Henkilösivukulut	- 1 880	- 1 783
Eläkekulut	-1 640	-1 571
Muut henkilösivukulut	- 239	- 212

Taulukko 75 Henkilöstökulut

10.5.3 Luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut €	2025	2024	2023
Suomen Keskusta Kolarin kunnallisjärjestö	2 288	3 281	2 385
Kolarin Vasemmisto Ry	1 174	1 260	1 099
SDP:n puoluevero	251	373	290
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 713	4 914	3 775

Taulukko 76 Luottamushenkilömaksut

10.5.4 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot (1 000 €)	2025	2024	2023
Tarkastuspalkkiot	20	20	14
Tilintarkastajien lausunnot	0	0	0
Tarkastuslautakunnan avustaminen	4	2	5
Muut palkkiot	0	2	0
Palkkiot yhteensä	24	24	19

Taulukko 77 Tilintarkastajan palkkiot

11. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

KOLARIN KUNNANHALLITUS

JL Johanna Kivi

Henna Vaattovaara
Heua Vaattovaara

Tommi Vuolteenaho

Taru Vuolteenaho

Minna Uusitalo
MINNA UUSITALO

Markku Vehkaoja

Markku Vehkaoja
Kunnanjohtaja

Kari Kolehmainen
Kari Kolehmainen

Eero Vapaa
Eero Vapaa

Oro Vaattovaara
Oro Vaattovaara

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

KPMG Oy Ab

12.5.2026

Juha Väärälä

Juha Väärälä
Vastuunalainen tilintarkastaja, KHT, JHT

12. LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA / TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTE- TYISTÄ KIR- JANPITO- KIRJOISTA

Päiväkirja

Pääkirja

Ostores-
kontra

Myyntires-
kontra

Tositelaji	Selite	Laskulaji	Tositenumerovälit
001	Muistiot		000001 001999
002	Käyttöomaisuuskirjaus kirjanpitoon		002001 002999
006	Jaksotukset		006001 006999
008	Taseen alkusaldojen korjaus		008001 008999
009	Käyttöomaisuusviennit		009001 009999
010	Tilotetositteet		010001 019999
011	Kassatositteet CPU		011001 011999
020	Myyntireskontra, suoritukset		020000 020999
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset		021001 021999
101	Ostolaskut suoritetuiksi		101001 101999
311	Palkat Populus		311001 319999
450	Ostolaskut, Rondo		250000 259999
602	Yleislaskutus	102	602001 602999
603	Vuokralaskutus	433	603001 603999
607	Työpaja/Sivistystoimi	107	607001 607999
608	Kansalaisopisto	108	608001 608999
703	Päivähoito	655	703000 703999
833	Päivähoito Kolarin kunta	303	833001 833999
851	Kuntaympäristöpalvelut	446	850001 850999
852	Rakennusvalvonta	449	852001 852999
855	Vesihuoltolaskutus	447	855001 855999
894	Jätelaskutus	448	894001 894999

13. LIITTEET

Taulukoiden selitteet

Taulukko 1 Henkilöstömäärä 31.12.....	18
Taulukko 2 Henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.....	19
Taulukko 3 Tuloslaskelma ulkoiset.....	24
Taulukko 4 Tuloslaskelman tunnusluvut.....	24
Taulukko 5 Rahoituslaskelma.....	26
Taulukko 6 Rahoituslaskelman tunnusluvut.....	27
Taulukko 7 Tase vastaavaa	29
Taulukko 8 Tase vastattavaa	30
Taulukko 9 Taseen tunnusluvut.....	30
Taulukko 10 Kunnan ulkoiset kokonaistuotot.....	32
Taulukko 11 Kunnan ulkoiset kokonaismenot	32
Taulukko 12 Kolarin kuntakonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	36
Taulukko 13 Kolarin kuntakonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	38
Taulukko 14 Kolarin kuntakonsernin tase ja sen tunnusluvut	42
Taulukko 15 Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen	48
Taulukko 16 Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialan toiminta-ajatus.....	49
Taulukko 17 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimialan toiminta-ajatus	55
Taulukko 18 Kuntaympäristöpalvelujen toimialan toiminta-ajatus	61
Taulukko 19 Yhdyskuntatekniikan tunnusluvut ja mittarit	63
Taulukko 20 Rakennusvalvonnan olennaiset muutokset vuonna 2025	64
Taulukko 21 Rakennusvalvonnan tunnusluvut ja mittarit	64
Taulukko 22 Käyttötalouden toteutuminen 2025	67
Taulukko 23 Käyttötalouden toteuma meno- ja tulolajeittain	68
Taulukko 24 Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialueen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut	70
Taulukko 25 Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimialueen ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut	70
Taulukko 26 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimialan toteuma ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut	73
Taulukko 27 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimialan toteuma ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut.....	73
Taulukko 28 Kuntaympäristöpalvelujen toimialan toteuma sisäiset ja ulkoiset toimintatuotot ja toimintamenot.....	76
Taulukko 29 Kuntaympäristöpalvelujen toimialan toteuma ulkoiset toimintatuotot ja toimintamenot	77
Taulukko 30 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu	80
Taulukko 31 Verotulojen erittely	81
Taulukko 32 Valtionosuuksien erittely	81
Taulukko 33 Investoinnit yhteensä	82
Taulukko 34 Investoinnit toimialueittain	82
Taulukko 35 Kiinteistöinvestoinnit yhteensä.....	82
Taulukko 36 Investoinnit yhteensä hyödykeryhmittäin	83
Taulukko 37 Rahoitusosan toteutumisvertailu	84
Taulukko 38 Käyttötalouden ulkoiset ja sisäiset tuloarviot.....	85
Taulukko 39 Ulkoiset ja sisäiset määrärahat toimialoittain	85
Taulukko 40 Ulkoinen ja sisäinen tuloslaskelmaosa	85
Taulukko 41 Investointiosa	86
Taulukko 42 Rahoitusosa.....	86
Taulukko 43 Tuloslaskelma	88

Taulukko 44 Rahoituslaskelma	89
Taulukko 45 Tase vastaavaa	90
Taulukko 46 Tase vastattavaa	91
Taulukko 47 Kuntakonsernin tuloslaskelma	92
Taulukko 48 Kuntakonsernin tase	95
Taulukko 49 Kuntakonsernin rahoituslaskelma	96
Taulukko 50 Ulkoiset toimintatuotot päävastuualueittain	99
Taulukko 51 Verotulot	99
Taulukko 52 Valtionosuudet	99
Taulukko 53 Palvelujen ostojen erittely	99
Taulukko 54 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja luovutustappiot	101
Taulukko 55 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	101
Taulukko 56 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	101
Taulukko 57 Erittely poistoeron muutoksista	101
Taulukko 58 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	102
Taulukko 59 Pysyvien vastaavien sijoitukset	103
Taulukko 60 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt	104
Taulukko 61 Saamisten erittely	105
Taulukko 62 Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät	105
Taulukko 63 Rahoitusarvopaperit	105
Taulukko 64 Oman pääoman erittely	106
Taulukko 65 Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.	106
Taulukko 66 Vieraan pääoman erittely	107
Taulukko 67 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekilimiitti	107
Taulukko 68 Muiden velkojen erittely	108
Taulukko 69 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	108
Taulukko 70 Vuokravastuut	109
Taulukko 71 Vastuusitoumukset	109
Taulukko 72 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	110
Taulukko 73 Henkilövahvuus 31.12.	111
Taulukko 74 Henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.	111
Taulukko 75 Henkilöstökulut	111
Taulukko 76 Luottamushenkilömaksut	111
Taulukko 77 Tilintarkastajan palkkiot	112

Kuvioiden selitteet

Kuvio 1 Kaavio Kolarin kunnan väestökehityksestä kuukausittain vuosina 2023 – 2025	16
Kuvio 2 Kaavio Kolarin kunnan väestökehityksestä vuosittain vuosina 2020 - 2025	16
Kuvio 3 Kolarilaisten yritysten vuosi 2025	51
Kuvio 4 Kolarin kunnan toimintatuotot - ulkoinen	68
Kuvio 5 Kolarin kunnan toimintakulut - ulkoinen	69
Kuvio 6 Ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala	71
Kuvio 7 Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala	71
Kuvio 8 Ulkoiset toimintatuotot, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala	72
Kuvio 9 Ulkoiset toimintakulut, Hallinto- ja elinkeinopalvelujen toimiala	72
Kuvio 10 Ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala	74
Kuvio 11 Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala	74
Kuvio 12 Ulkoiset toimintatuotot, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala	75
Kuvio 13 Ulkoiset toimintakulut, Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen toimiala	75
Kuvio 14 Ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	78
Kuvio 15 Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	78

Kuvio 16 Ulkoiset toimintatuotot, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala.....	79
Kuvio 17 Ulkoiset toimintakulut, Kuntaympäristöpalvelujen toimiala	79

Kuvien selitteet

Kuva 1 Toimielinorganisaatio 1.1. - 31.5.2025	8
Kuva 2 Toimielinorganisaatio 1.6. - 31.12.2025	9
Kuva 3 Väestö	15
Kuva 4 Työllisyystilanne 12/2025 vs 12/2024.....	17
Kuva 5 Käyttötalouden toteuma 2025 vs 2024 sekä vertailu talousarvioon 2025.....	66

